

ORAN ÇALIŞMA PROGRAMI

2024 YILI REVİZYONU

- Kayseri
- Sivas
- Yozgat

Sunuş

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2024 yılı Çalışma Programı, 4 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi on altıncı bölüm 184. Maddesinde amaç ve kapsam bölümünde belirtilen, “kurumlar arası işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülmüş olan ilke ve politikalarla uyumlu biçimde bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak” amaçlarını gerçekleştirmek üzere; aynı Kararnamenin on altıncı bölüm 187, 188, 194 ve 196. maddeleri ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 21. maddesinin; Kalkınma Ajanslarının bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirlerini, proje ve faaliyetlerini, bunlara ayrılacak tahmini mali kaynakları ve bunların ajans bütçesi içindeki tahmini oranı ile faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koyacağına ilişkin hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2024 yılı Çalışma Programı; TR72 Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı eksen, öncelik ve tedbirleri ile 2020-2024 yılı Ajans Stratejik Planı amaç, hedef ve stratejileri doğrultusunda oluşturulmuştur. 2024 yılı çalışma programı aynı zamanda Orta Anadolu Kalkınma Ajansı sonuç odaklı programları ile de uyumludur.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı, 2019 yılından itibaren sonuç odaklı program yapılanmasına geçmiş bulunmaktadır. Bu doğrultuda “Kırsalda Yaşayan Bireylerin Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Sağlanması”, “İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi” ve “Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi” sonuç odaklı programlarından sorumlu birimler oluşturulmuştur. 2024 yılında ise SOP Yönetim Planlarının süresi tamamlanmış 2024 yılında yeni sonuç odaklı programlara geçilmiştir. Bunlar Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma, İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi ve Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi’dir. Ajans yatırım destek ofisleri ise “Yerel Kalkınma Fırsatları” başlığı altında gerçekleştirecek faaliyetlerden sorumlu olarak belirlenmiştir.

Sonuç odaklı programlar kapsamında bölgemizde kırsalda yenilikçi ve sürdürülebilir kalkınma, imalat sanayinde katma değerli üretimin geliştirilmesi, alternatif turizm imkânlarının geliştirilmesi için somut faaliyetler ve sonuç/çıktı göstergeleri çalışma programında detaylandırılmıştır. Diğer taraftan Ajans’ın kendi içinde kurumsal gelişimini desteklemek üzere faaliyetler tespit edilmiştir

İçindekiler

Sunuş.....	iii
İçindekiler.....	iv
Tablolar Listesi.....	vii
Şekiller Listesi.....	viii
Kısaltmalar.....	ix
1. Giriş.....	1
a. Organizasyon Yapısı.....	1
b. 2024 - 2028 TR72 Bölge Planı.....	2
c. 2020 - 2024 Kurumsal Stratejik Plan.....	4
d. 2024 Kalkınma Ajansları Teması.....	5
2. Sonuç Odaklı Programlar.....	6
2.1. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma.....	6
a. Amaç.....	6
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	6
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	9
d. Proje ve Faaliyetler.....	10
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	10
ii. İşbirliği ve Koordinasyon.....	10
iii. Kapasite Geliştirme.....	12
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek.....	13
v. Ajans Destekleri.....	14
vi. Önemli Kamu Yatırımları.....	15
vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler.....	15
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler.....	16
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	16
f. İzleme ve Değerlendirme.....	19
2.2. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi.....	19
a. Amaç.....	19
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	19
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	27
d. Proje ve Faaliyetler.....	29
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	29

ii. İş Birliği ve Koordinasyon	29
iii. Kapasite Geliştirme.....	32
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek	32
v. Ajans Destekleri.....	32
vi. Önemli Kamu Yatırımları	34
vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	34
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler	34
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	34
f. İzleme ve Değerlendirme.....	36
2.3 Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi	37
a. Amaç.....	37
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	37
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	40
d. Proje ve Faaliyetler	41
i. Araştırma, Analiz ve Programlama	41
ii. İş Birliği ve Koordinasyon	42
iii. Kapasite Geliştirme.....	45
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek	45
v. Ajans Destekleri.....	47
vi. Önemli Kamu Yatırımları	49
vii. AB ve Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	49
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler	49
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	50
f. İzleme ve Değerlendirme.....	53
3. Kurumsal Gelişim	54
a. Amaç.....	54
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	54
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	55
d. Faaliyetler	56
i. Araştırma, Analiz ve Programlama	56
ii. İş Birliği ve Koordinasyon	56
iii. Kapasite Geliştirme.....	56
iv. Tanıtım Faaliyetleri	58

v.	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	58
vi.	Diğer Proje ve Faaliyetler	58
4.	Yerel Kalkınma Fırsatları	65
a.	Amaç.....	65
b.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	65
c.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	66
d.	Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon	67
i.	Araştırma, Analiz ve Programlama	67
ii.	İş Birliği ve Koordinasyon	67
iii.	Kapasite Geliştirme.....	72
iv.	Tanıtım ve Yatırım Destek.....	73
v.	Ajans Destekleri.....	73
vi.	Önemli Kamu Yatırımları.....	73
vii.	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	73
viii.	Diğer Faaliyetler.....	74
e.	Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	75
f.	İzleme ve Değerlendirme.....	76
5.	Sonuç ve Değerlendirme	79
6.	Ekler.....	80
	EK-A 2024 Yılı Gündümlü Proje Bilgi Formu	80
	EK-B Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu	81
	Ek-C Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu.....	83
	Ek-D Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu	89
	Ek-E Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları Tablosu	92

Tablolar Listesi

Tablo 1. 2024-2028 Bölge Planı Vizyon, Gelişme Eksenleri ve Öncelikler	2
Tablo 2. 2020-2024 Kurumsal Stratejik Plan Amaçları	4
Tablo 3. TR72 Bölgesi Nüfus ve Göç Bilgileri	6
Tablo 4. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma SOP Sonuç Göstergeleri	9
Tablo 5. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma SOP Çıktı Göstergeleri.....	9
Tablo 6. Faaliyet Süresi ve Zaman Planlaması - Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma	17
Tablo 7. Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Uygulanacak 6 Temel Sektörün Ait Olduğu İmalat Sanayi Kolları	21
Tablo 8. 6 Temel Sektörün İmalat Sanayi Kolları ile Birinci Derece Girdi-Çıktı İlişkisi Olan Sanayi Kolları	21
Tablo 9. Tablo 7 ve 8'deki Sektörlere İlişkin Veriler	21
Tablo 10. 2022 Yılı İmalat Sanayi Net Satış Rakamlarına Göre 3 Yıldız Analizi Bilgileri	26
Tablo 11. 2022 Yılı İmalat Sanayi Çalışan Sayılarına Göre 3 Yıldız Analizi Bilgileri	26
Tablo 12. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri.....	27
Tablo 13. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi SOP Çıktı Göstergeleri	27
Tablo 13. Program Süresi ve Zaman Planlaması- İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	34
Tablo 14. Turizm SOP Sonuç Göstergeleri.....	40
Tablo 15. Turizm SOP Çıktı Göstergeleri	40
Tablo 16. Program Süresi ve Zaman Planlaması - Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi	51
Tablo 17. Kurumsal Sonuç Göstergeleri	55
Tablo 18. Kurumsal Çıktı Göstergeleri.....	55
Tablo 19. Program Süresi ve Zaman Planlaması- Kurumsal Gelişim	63
Tablo 20. YKF Çıktı Göstergeleri.....	66
Tablo 21. Program Süresi ve Zaman Planlaması- Yerel Kalkınma Fırsatları.....	75

Şekiller Listesi

Şekil 1. Organizasyon Şeması	2
------------------------------------	---

Kısaltmalar

AB	: Avrupa Birliği
AGÜ	: Abdullah Gül Üniversitesi
AHİKA	: Ahiler Kalkınma Ajansı
KSKB	: Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi
Ar-Ge	: Araştırma, Geliştirme
AVM	: Alışveriş Merkezi
BDU	: Bağımsız Değerlendirme Uzmanı
BROP	: Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı
DAP	: Doğu Anadolu Projesi
DDK	: Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu
DK	: Değerlendirme Komitesi
EKSS	: Erciyes Küçük Sanayi Sitesi
ERÜ	: Erciyes Üniversitesi
GPD	: Gündümlü Proje Desteği
GS	: Genel Sekreterlik
IPA	: Instrument for Pre Accession (Katılım Öncesi Yardım Aracı)
İD	: İç Denetçi
İŞGEM	: İş Geliştirme Merkezi
KAGM	: Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü
KAYMOS	: Kayseri Mobilya Sanayicileri Derneği
KAYS	: Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOP	: Konya Ovası Projesi
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KYB	: Kurumsal Yönetim Birimi
MEVKA	: Mevlana Kalkınma Ajansı
MDP	: Mali Destek Programı
MOBİTEK	: Mobilya Üretim Altyapısını Güçlendirme Projesi

OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
ORAN	: Orta Anadolu Kalkınma Ajansı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PTÇ	: Proje Teklif Çağrısı
TTKB	: Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi
İSDB	: İmalat Sanayide Dönüşüm Birimi
SOP	: Sonuç Odaklı Program
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
STSO	: Sivas Ticaret ve Sanayi Odası
TB	: Tüm Birimler
TD	: Teknik Destek
TKDK	: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOBB ETÜ	: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurulu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UCI	: Dünya Bisiklet Birliği
YDO	: Yatırım Destek Ofisi
YK	: Yönetim Kurulu

1. Giriş

2020 ve 2021 yılları dünya genelini etkisi altına alan pandemi süreci ile hayatın her yönünün etkilendiği yıllar olarak tarihe geçmiştir. Makroekonomik verilere bakıldığında tüm dünya ekonomilerinin bu yıllarda durgunluk veya küçülme yaşadığı, işsizlik rakamlarının hızlı bir şekilde yükseldiği, özellikle hizmet sektörlerinde önemli sorunların yaşandığı görülmektedir. 2022 yılında pandemi etkisi giderek azalmış ve normalleşme süreci hızlı bir şekilde ilerlemiştir. 2023 yılı Şubat ayı başında ise ülkemizi gerek mikro gerekse makro açıdan derinden etkileyen Kahramanmaraş merkezli depremler yaşanmıştır. Depremin ülkemize zararı oldukça büyük olmuştur. Deprem ardından ülkemiz topyekûn toparlanma sürecine geçmiş ve depremin etkileri en aza indirgenmeye çalışılmıştır.

Çalışma sistemi olarak Kalkınma Ajansları, 2019 yılından itibaren Sonuç Odaklı Çalışma (SOP) sistemine geçmiş, 2021 ve 2023 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönem için SOP tamamlanmıştır. 2024 yılında ise yeni 3 yıllık SOP dönemi başlayacaktır. Ajanslar tarafından belirlenen SOP başlıkları için detaylı açıklamaların ve planlamaların yapıldığı temel strateji belgeleri niteliğinde olan SOP yönetim planlarının onaylanmasıyla yeni dönem başlayacaktır. Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2024 yılı çalışma programı söz konusu SOP Yönetim Planları çerçevesinde dizayn edilecek olup belirlenen hedeflere ulaşmak amacıyla gerçekleştirilecek faaliyetlerden oluşacaktır.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı SOP kapsamında yapılacak faaliyetleri ilgili SOP başlıklarına göre oluşturulan birim yapılanmaları ile yürütmeyi hedeflemektedir. 2024 – 2026 yılları için belirlenen SOP başlıkları ve bu başlıklarla eşleştirilen Ajans birimleri aşağıdaki gibidir:

SOP BAŞLIKLARI	AJANS BİRİMLERİ
Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma	Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi
İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	İmalat Sanayide Dönüşüm Birimi
Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi	Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi

Ajans 2024 çalışma programında bu ana hedeflerin açıklanması ile başlangıç yapılacak olup daha sonrasında Kurumsal Gelişim alanında yapılacak faaliyetlere ve yatırım destek ofislerini ilgilendiren Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altındaki faaliyetlere yer verilecektir.

2024 Çalışma programı, mevzuat ile Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'na verilmiş olan görev ve yetkilere, TR72 Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı'na, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2020-2024 Stratejik Planında geçen önceliklere uyumlu olarak hazırlanmıştır.

a. Organizasyon Yapısı

Ajansın teşkilat yapısı 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin on altıncı bölümünün 190'ıncı maddesiyle belirlenmiştir. Buna göre; Ajans Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik ve Yatırım Destek Ofislerinden müteşekkildir. Aynı kararnamenin ilgili maddelerine göre Yönetim Kurulu karar organı, Kalkınma Kurulu danışma organı ve Genel Sekreterlik icra organıdır. Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği idari yapılanma olarak; İmalat Sanayide Dönüşüm Birimi, Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi, Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi, Kurumsal Yönetim Birimi olmak üzere

4 birim ve Kayseri, Sivas ve Yozgat illerinde birer olmak üzere 3 yatırım destek ofisinden (YDO) oluşmaktadır.

Şekil 1. Organizasyon Şeması

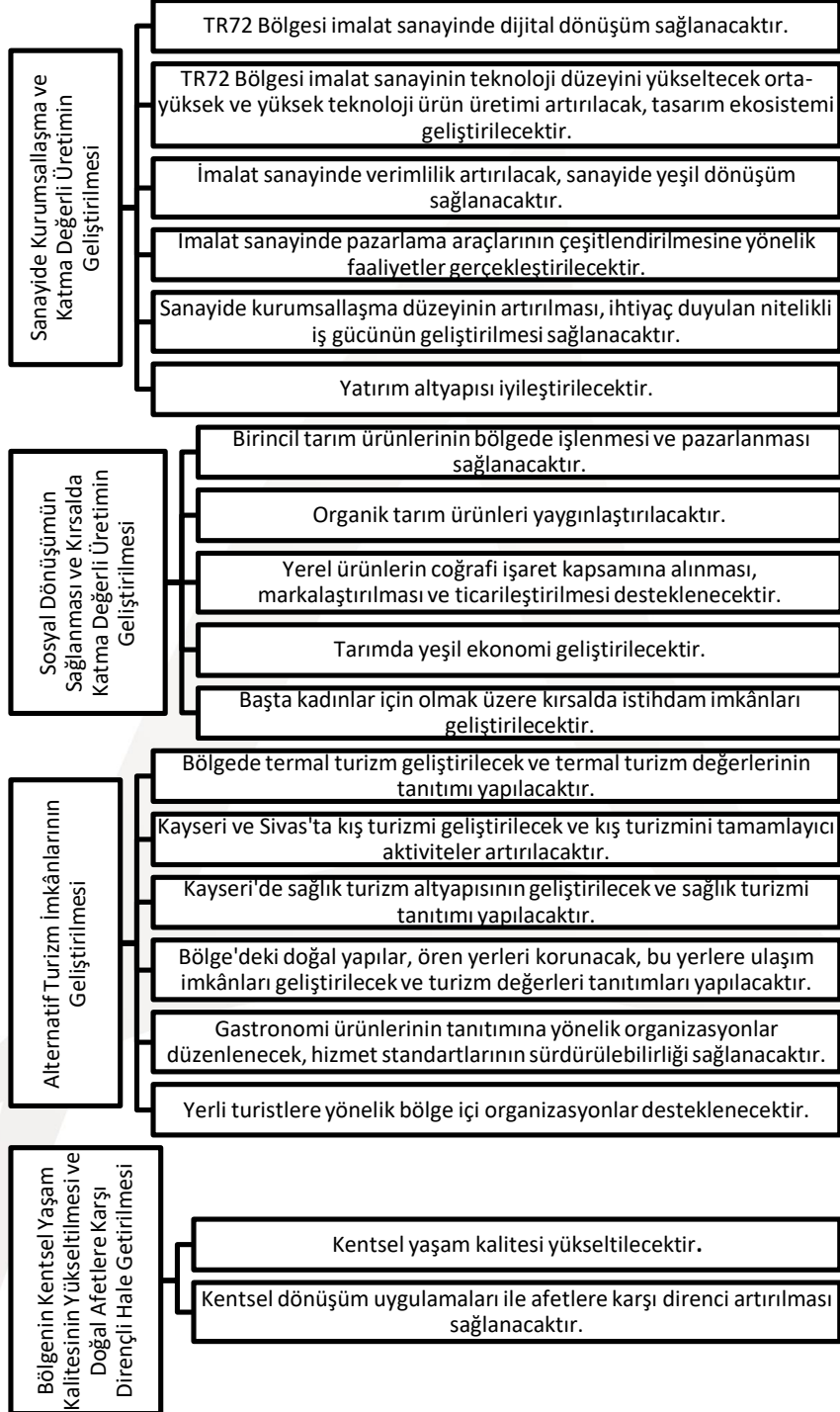
b. 2024 - 2028 TR72 Bölge Planı

Bölge planı, Kalkınma Ajansları tarafından hazırlanan ve ilgili kalkınma ajansının hizmetlerini yürüttüğü bölgenin kalkınması amacıyla makro düzeyde üretilen politika, plan ve stratejiler ile yerelde yürütülecek faaliyetler arasındaki ilişkiyi belirlemek, yerel düzeyde var olan kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon tesis etmek veya bunu güçlendirmek, ayrıca kamu kurumları, özel kesim kişi ve kurumları ile sivil toplum kuruluşları arasında işbirlikleri oluşturmak veya bu işbirliklerini geliştirmek için hazırlanan bir strateji belgesidir. Ayrıca bölge planları bölgesel gelişmeyi sağlamak veya bunu artırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilir olmasını sağlamak, yerel veya ulusal kaynakları doğru bir şekilde ve etkin kullanımını sağlamak, oluşturulabilecek bölgesel programlara veya projelere temel oluşturmak amacıyla da hazırlanmaktadır.

TR72 Bölgesi için hazırlanan ve 2024–2028 yıllarını kapsayacak şekilde bölgedeki yerel yönetimler, kamu, özel kesim, Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ve üniversitelerin aktif katılımıyla oluşturulan TR72 Bölge Planı, yukarıda belirtilen tanımlamalara uygun olarak Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış olup Ajans tarafından ilgili dönem içerisinde uygulanacak destek programlarının önceliklerinin belirlenmesinde de yol gösterici bir özelliğe sahiptir. Bölge Planı Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. 2024-2028 Bölge Planı Vizyon, Gelişme Eksenleri ve Öncelikler

Vizyon	Ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet edebilir, beşeri ve sosyal sermayesi gelişmiş, potansiyellerini değere dönüştürmüş, kent ve sosyal altyapısını geliştirerek yaşam kalitesini arttırmış, ulaşılabilir Orta Anadolu
--------	--

c. 2020 - 2024 Kurumsal Stratejik Plan

Stratejik plan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirli bazı kamu kurumları için zorunlu olarak hazırlanması gereken ve ilgili kamu kurumunun orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planlardır.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2020-2024 Kurumsal Stratejik Planı amaçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Söz konusu stratejik plan gerek bölge planında yapılan tespitler ve gerekse bölgede yer alan paydaşlarla yapılan görüşmelere neticesinde oluşturulmuş bir strateji belgesidir. Stratejik plan ile belirlenen misyon ve vizyon ise şu şekildedir:

Misyon: Bölgenin sosyal ve ekonomik olarak kalkınmasına katkı veren, bölgesel kalkınma faaliyetlerinde tüm paydaşlar için koordinasyon sağlayan ve yönlendiren bir merkez olmaktır.

Vizyon: Alanında uzmanlaşmış dinamik kadrosu ve güçlü kurumsal yapısıyla, bölgesel kaynak ve potansiyellerin değerlendirilmesinde katılımcılığı ve iş birliğini temel alarak bölge gelişimine yön veren, bölgesel kalkınmada öncü kurum olmak.

Tablo 2. 2020-2024 Kurumsal Stratejik Plan Amaçları

Amaç-1	Hedef No	Hedef
İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	1	Tasarım Kültürünün Geliştirilmesi
	2	Yalın İmalat Kültürünün Geliştirilmesi
	3	Kurumsallaşma Düzeyinin Artırılması
	4	Dijital Pazarlama Konusunda Farkındalığın Artırılması
	5	Orta-Yüksek ve Yüksek Teknolojili Ürünlerin Üretilmesinin Sağlanması
Amaç-2	Hedef No	Hedef
Bölgenin Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesini Sağlama (Sosyal Kalkınma, Kırsal Kalkınma)	1	Kadın ve Genç İstihdamının Artırılması
	2	Kültürel ve Tarihi Değerlerin Bölgesel Kalkınma İçin Etkin Kullanımı
	3	Yöresel Ürünlerin Tanıtımının ve Etkin Pazarlamasının Yapılması
	4	Katma Değerli Bitki Çeşitlerinin Yaygınlaştırılması
Amaç-3	Hedef No	Hedef
Şehir Markalaşma ve Tanıtım Faaliyetlerini Gerçekleştirmek	1	UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına Katılım Sürecinin Sağlanması
	2	Kış, Termal ve Sağlık Turizm Altyapısının Geliştirilmesi ve Tanıtımının Yapılması
	3	Kültürel ve Tarihi Değerlerin Bölgesel Kalkınma İçin Etkin Kullanımı
Amaç-4	Hedef No	Hedef

Yatırım Ortamı ve Girişimciliği Geliştirmek	1	Tekno-Girişimciliğin Desteklenmesi
	2	Bölge Yatırım Ortamının Tanıtımının Yapılması
	3	Destekler Konusunda Farkındalığın Artırılması
	4	Bölgede Özel Sektör Yatırımları ile İlgili Süreçleri Takip Etmek ve Yatırım Ortamı ile İlgili Faaliyetleri Yürütmek
Amaç-5	Hedef No	Hedef
Kurumsal Kapasite Artırmak ve Kurumsal Dönüşümü Sağlamak	1	Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi
	2	Ajansın Fiziki ve Teknolojik Altyapısının İyileştirilmesi
	3	Ajansın Organizasyon Yapısı ve İş Süreçlerinin Geliştirilmesi
	4	Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması

d. 2024 Kalkınma Ajansları Teması

19.12.2023 tarihli ve E-42359965-106.03-5347164 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yazısı ile Kalkınma Ajansları 2024 yılı teması “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” olarak belirlenmiştir. Kadın girişimciliği ve kadın istihdamı, toplumsal ve ekonomik kalkınmanın önemli bir unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadınların iş dünyasına etkin bir şekilde katılması, ekonomik büyümeyi destekleyen bir faktördür. Kadın girişimciler, farklı bakış açıları, yenilikçi çözümler ve liderlik becerileri ile iş dünyasına değer katma potansiyeline sahiptirler. Bu durum, iş dünyasının çeşitliliğini artırarak daha sürdürülebilir ve kapsayıcı bir ekonomi oluşturmanın temelini atmaktadır.

Kadın istihdamı, toplumun genel refahını artırıcı bir rol oynamaktadır. Kadınların istihdam edilmesi, aile gelirini artırarak ekonomik güvenlik sağlar ve aynı zamanda kadınların ekonomik bağımsızlığını desteklemektedir. Bu da toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlenmesine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, kadınların işgücüne katılımı, yetenek havuzunu genişleterek iş dünyasında daha fazla çeşitlilik sağlamakta ve bu da şirketlerin rekabet avantajını artırabilmektedir.

Kadın girişimciliği ve istihdamı, sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel açıdan da birçok avantaj sunarak daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir toplumun oluşturulmasına yardımcı olmaktadır.

2.Sonuç Odaklı Programlar

2.1. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma

a. Amaç

Kırsal alanda teknolojik, yenilikçi, sürdürülebilir ve katma değerli uygulamaların yaygınlaştırılması yoluyla kırsalda yaşayan bireylerin sosyo-ekonomik gelişimlerinin sağlanmasıdır.

Özel amaçla ise;

- Kırsalda teknoloji ve yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması
- Yeşil dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması ve yeşil mutabakat süreçlerine uyum
- Kırsalda örgütlenme faaliyetleri başta olmak üzere genç ve kadın istihdamının artırılması yoluyla kırsal ekonominin geliştirilmesidir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR72 Bölgesi'nde yer alan Sivas ve Yozgat'ın ilçeleri ile Kayseri'nin merkez ilçeleri dışındaki ilçelerinin ekonomileri büyük ölçüde tarıma dayalıdır. Yozgat, çiftçilerin özellikle kırsal alanda geçimlerini sağlayamamaları nedeniyle sürekli olarak batı illerine göç vermektedir. 2018-2022 yılları arasında TR72 Bölge nüfusunun net göç hızı incelendiğinde son 4 yılda verilen göçün alınan göçten daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumun büyük oranda Yozgat ve Sivas illerinden kaynaklandığı görülmektedir. Kayseri'de ise merkez ilçeler çevredeki ilçelerden göç almaktadır. Bölge kırsalından il merkezlerine ve il merkezlerinden diğer illere yapılan göçün azaltılmasına yönelik önlemlerin alınması bölge için önem arz etmektedir.

Tablo 3. TR72 Bölgesi Nüfus ve Göç Bilgileri

Yıl	ADNKS	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç
	Nüfusu			
2018	2.461.269	96.294	82.870	13.424
2019	2.467.565	70.031	88.567	-18.536
2020	2.476.439	56.420	63.577	-7.157
2021	2.488.978	74.531	80.991	-6.460
2022	2.494.889	73.040	79.115	-6.075

Bölgede gerçekleştirilen tarım faaliyetleri ve üretilen ürünler incelendiğinde katma değerli tarım ürünü üretiminin Ege, Karadeniz ve Akdeniz gibi bölgelere nazaran geride olduğu değerlendirilmektedir. Üretim süreçleri ve üretim sonrası faaliyetlere yönelik yapılacak iyileştirme çalışmaları ile üretimde katma değer sağlanabileceği ve çiftçi gelirlerinin artırılacağı düşünülmektedir. Ürün, süreç, pazarlama, organizasyon başlıkları özelinde faaliyetler planlanarak hem üretim hem de üretim sonrası süreçler için iyileştirmelerin yapılabileceği değerlendirilmektedir. Tarımda teknoloji kullanımının ve akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması gibi faaliyetlerin girdi maliyetlerinin azaltılması yönünde katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Çevresel riskleri önceleyerek sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması yoluyla da hem ulusal hem de uluslararası politikalarla uyumlu faaliyetler gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. 11. Kalkınma Planında "Öncelikli Gelişme Alanları"ndan

bir tanesi olarak Tarım sektörü 2.2.2.1 başlığında tanımlanmıştır. Aynı planda 402. Madde “Çevresel, sosyal ve ekonomik olarak sürdürülebilir, ülke insanının yeterli ve dengeli beslenmesinin yanı sıra arz talep dengesini gözeten üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin bir tarım sektörünün oluşturulması temel amaçtır” olarak tanımlanmıştır. 416.4 numaralı maddede ise “Akıllı tarım teknolojileri başta olmak üzere yenilikçi ve çevreci üretim teknikleri geliştirilecek ve desteklenecektir” ifadesi yer almaktadır. Belirtilen maddelerdeki hedeflerin ulusal ölçekte gerçekleştirilmesine katkı sağlamak adına bölgesel olarak çalışmalar gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

İklim olarak dezavantajlı bir bölgede yer alınmasına rağmen bölge içerisinde belirli alanlarda değerli bitkilerin endüstriyel olarak yetiştirilebildiği görülmektedir. Başta bu alt bölgeler olmak üzere bölge genelinde üretim faaliyetlerinde belirleyici olacak bazı kritik faktörler başarıyı doğrudan etkilemektedir.

- Ürünün piyasadaki fiyatının seyri, arz talep dengesi yönetilmelidir. Nadir bitkiler talep düzeyi sınırlı olduğu için büyük ölçekli ekimlerde fiyat düşebilmektedir. Piyasada talebi olan bitkilerin alt türleri bilinçli olarak seçilmelidir.
- Bazı bitkiler kış şartlarına dayanamadığı için her sene tohum ya da fide alınması gerekmektedir. Aslında çok yıllık bitki olan bazı türlerin kışı geçirememeleri tohum maliyeti kaynaklı maliyetleri artırmaktadır. Tohum ve fidelerin üretileceği yerel seraların olması durumunda tohum fide maliyetleri düşürülüp biberiye, karabaş otu, stevia gibi bitkilerin piyasa şartlarında TR72 Bölgesi’nde üretilmesi sağlanabilir.
- Yerelde işleme tesislerinin varlığı ve sözleşmeli tarım yapımları bitkinin yayılması açısından en önemli faktör durumundadır.

TR 72 Bölgesi’nde farklı ürün üretim denemelerinde başarı yakalandığı görülmektedir. Örneğin Bölgede Antep fıstığının tek yetiştigi yer Sivas’ın Suşehri ilçesidir. Bölgedeki menengiç ağaçları aşılınmış ve ilçede katma değerli bir ürünün yetiştirebildiği görülmüştür. Pınarbaşı ilçesinde kimyon ekimi başlamış ve zaman içerisinde ekim alanı oldukça genişlemiş, Sivas Kangal ilçesine de yayılmıştır. Geçmiş yıllarda yapılan çalışmalarda bölgemizde tıbbi adaçayının, melisanın, ekinezyanın, lavantanın yetiştirebileceği görülmüş ve bu bitkilerin yetiştirilmesine ilişkin fizibiliteler hazırlanmış ve Ajans web sitesinde yayınlanmıştır.

Bölgemizde tıbbi aromatik bitkilerin ve endüstriyel bitkilerin gelişmesine yönelik tüm değer zincirini yönetebilecek düzenleyici bir kuruma ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut kurumların parçalı yönetimleri nihai sonucun alınmasını güçleştirmektedir. Süreç mantığı çerçevesinde seçili 3-5 ürünün tüm değer zincirini yürütecek (yurt dışında benzeri olan) kurumlar oluşturulmalıdır.

Kırsal alanda faaliyet gösteren bireylerin pazara ulaşma, belli standartları sağlama, lojistiği sağlama ve tanıtım faaliyetlerini yapmaya yönelik becerileri oldukça kısıtlıdır. Bu durum bireylerin örgütlenmesi ve belli kurumsal yapıları kendi aralarında kurmaları ile giderilebilmektedir. Ancak mevcut faaliyette bulunan kooperatif ve dernek benzeri yapılara baktığımızda ise çoğunun istenildiği şekilde işlemediği görülmektedir. Düzgün işleyen yapılarda ya pazarlama işini iyi yapan bir yönetici ya doğrudan bir özel sektör firması ya da belediye benzeri kurumlar bulunmaktadır. Bölgedeki en büyük üç örgütlenme; sulama birlikleri, Kayseri Pancar Ekicileri Kooperatifi ve süt üretici birlikleridir. Bu örgütlenmeler TR72 Bölgesi’nde geniş çapta bireylerin pancar ve süttan para kazanmalarını ve suyu verimli kullanmalarını sağlamaktadır. İlçelerdeki süt üretici birliği yöneticilerinin başarısı ilçe çiftçisinin refah düzeyini

doğrudan etkilemektedir. Bölgemizdeki diğer kooperatiflerin bu örnek yapılarıdaki gibi daha merkezi yapılar ile yönetsel olarak bağlarının kuvvetlendirilmesi gerekmektedir. Bölgede son 2 yıl içerisinde Sivas ve Kayseri'nin tüm ilçelerinde kadın kooperatifleri kurulmuş ancak bazıları üretim, organizasyon, pazarlama gibi unsurlarda gerekli yeterliliği gösteremediği için kapanmak zorunda kalmıştır.

Bölgesel kalkınma programları tasarımı yapılırken özellikle bölgeye has ürünlerin tespit edilmesi ve bu ürünler çerçevesinde politikaların geliştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Bölgemizde birçok yöresel ürün bulunmakta ancak bunların tanıtımı ve yönetimi profesyonel şekilde yapılamamaktadır. Ajans olarak 2022 ve 2023 yılı içerisinde ilçeler bazında yapılan birebir toplantılarla Sivas'a ait yöresel ürünlerin tespiti, Yozgat'a yönelik ise Kaymakamlıklar, İlçe tarım müdürlükleri, kooperatifler gibi ilgili kurumlardan resmi yazışma ile elde edilen bilgilerle çalışmalar gerçekleştirilmiş ve bu alanda politika üretimi için yardımcı kaynaklar oluşturulmuştur. Türkiye 'yede öne çıkan birçok yöresel ürünün üretildiği TR72 Bölgesi'nde üretimin kurumlar ve özel sektör firmaları arasında daha koordineli yönetilmesi gerekmektedir. Özellikle kırsal alanda üretimi yapılan ürünlerde koordinasyon faaliyeti daha önemli hale gelmekte ve iyi düzenlenen yapılar bireylerin sosyo-ekonomik gelişimlerini doğrudan etkilemektedir. Kayseri'nin 28, Sivas'ın 21 ve Yozgat'ın 7 coğrafi işaretli ürünü bulunmaktadır. Coğrafi işareti olmasa da ticari potansiyeli olan onlarca ürün TR72 Bölgesi'nde üretilmektedir. Coğrafi işaret alma potansiyeli olan ürünlerin tespiti, kurumlarla işbirliği halinde coğrafi işaret başvurularının yapılması ve mevcut ürünlerin bilinirliğini arttırmak üzerine çalışmalara devam edilmektedir.

Kırsalda sosyo-ekonomik gelişimin sağlanması için kadının rolünün ve işgücüne katılımının artırılması programın ana eksenlerindendir. Bölgede kadın istihdamı erkek istihdamına göre kısıtlı kalmıştır. TÜİK (2022) verilerine göre kadınların işgücüne katılma oranı Türkiye ortalaması %40 iken TR72 Bölgesi'nde kadınların iş gücüne katılma oranı %33,2'dir.

Kadınların evde ev işleri ile meşgul olma sebebi ile çalışmaması yaygındır. Kadınlarda yükseköğretim mezunlarında bile ev işleri ile meşgul olmak işgücüne dâhil olmamadaki en çok görülen nedendir. Bu durumda, Bölgede işgücüne katılma oranı ülke oranının altında pay alan kadınların işgücüne katılım oranlarının artırılmasına yönelik tedbirlere önem verilmesi ve gelecek yıllarda tarımdan hizmet ve sanayi sektörüne kaymayla birlikte göç olgusunu tetikleyen tarım sektöründe çözülmenin artmasının beklenmesi, kadınlar ve diğer dezavantajlı gruplar için Bölgede ilave tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir.

2019 yılından itibaren yapılan çalışmalar ve saha ziyaretlerinden elde edilen veriler neticesinde aşağıdaki noktalarda ilerleme sağlanması gerektiği tespit edilmiştir.

- Kurumların üretimle ilgili faaliyetleri yanında yönetsel ve pazarlama faaliyetlerinin yeterince geliştirilemediği,
- Üretimi yapılan ürünlerin piyasa tarafından talep gördüğü şekliyle tasarlanmadığı,
- Nitelikli yöneticilerin kooperatif veya birliklerin yönetimine getirilememesi,
- Bölgede ilgili kurumlar arasında bulunan iletişim eksiklikleri,
- Hem kurulum hem de yönetim aşamasında danışmanlık ve mentörlük ihtiyaçlarının karşılanamaması

Geleneksel alanlarda çalışan gençlerin sorunlarının çözümü ve iş imkânlarının artırılmasına ilaveten, kırsalda genç istihdamını artırmak amacına yönelik, tarımsal girişimciliğin yaygınlaştırılmasının etkili bir çözüm aracı olduğu değerlendirilmektedir.

Bölgede gençlerin kırsal alanda istihdamına yönelik birçok proje yürütülmekte, ancak finansal yapısı ve yönetim şekli iyi kurgulanamadığı için kısa zamanda girişimler olumsuz sonuçlanabilmektedir. Bölgedeki büyük firmaların ve kamu kurumlarının genç istihdamına yönelik çalışmaları desteklemesi ve onlara yeni pazarlar oluşturulmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirmesi hedeflere ulaşılması açısından faydalı olacaktır. Gençlerin kırsal alandaki istihdam olanaklarının artırılmasıyla bölgedeki genç istihdamının artırılmasına katkı sağlayacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 4. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma SOP Sonuç Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Doğrudan veya Dolaylı İstihdamı Desteklenen Edilen Kadın Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	30	Web Sitesi Haberleri KAYS
Doğrudan Değer Zincirine Destek Olunan/Geliştirilen Yöresel Ürün Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporları Tarım İl Müdürlükleri
Coğrafi İşaret Başvurusu Yapılan Ürün Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	3	Coğrafi İşaret Portalı

Tablo 5. Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma SOP Çıktı Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Kadın Odaklı Kurulan Kooperatif ve Birlikler İle Yapılan İşbirliği Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Kadın Odaklı Kurulan Kooperatif ve Birlikler İçin Yeni Oluşturulan Pazarlama Kanalı Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu Web Sitesi Haberleri
Kadınların Ürettiği Ürünlerin Satılması Amacıyla Kurulan Dijital veya Fiziki Satış Yeri Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Kadın İstihdamı ile İlgili Düzenlenen Panel/Konferans/Seminer Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Kadınların İşgücü Piyasasına Kazandırılmasını Amaçlayan Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	KAYS Ajans Faaliyet Raporu
Proje Yazma ve Yürütme Alanında Verilen Eğitim Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Kırsal Kalkınmaya Yönelik Desteklenen Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	30	MDP Kapanış Raporu, SOGEP, Teknik Destek veya CMDP Projeleri
Tarımda Teknoloji Kullanımına Yönelik Desteklenen Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	Web Sitesi Haberleri
Kırsal Kalkınmaya Yönelik Yapılan Araştırma Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Kırsalda Örgütlenme İle İlgili Geliştirilen İşbirliği Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Yöresel Ürünlerin Tanıtım ve Pazarlamasına İlişkin Geliştirilen Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	KAYS Ajans Faaliyet Raporu
Gençlik odaklı kurulan kooperatif sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

(1) Akıllı Tarım Unsurları ve Uygulama Örnekleri Raporu

Akıllı tarım uygulamalarının neler olduğu ve uygulama alanları, bölgede bu uygulamaların hangi alanlarda yapılabileceğine ilişkin raporlama çalışması gerçekleştirilecektir.

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

(1) Coğrafi İşaret Alınmasına Yönelik İşbirliği

Başta ticaret borsaları olmak üzere ilgili diğer kurumlarla ikili işbirlikleri oluşturarak coğrafi işaretli ürünlerin tespiti ve coğrafi işaret alma sürecine yönelik Ajans tarafından yönlendirme ve danışmanlık sağlanacaktır. Bununla birlikte bölgede uluslararası coğrafi işaret başvurusu yapılabilecek ürünlerin tespit edilmesi ve uluslararası coğrafi işaret alınmasına yönelik yönlendirmeler yapılacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Coğrafi İşaret Alınmasına Yönelik İşbirliği	50.000,00

(2) KOP VE DAP Projeleri İçin Tanıtım ve Teknik Yardım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi

Yozgat ilinin KOP Bölgesi içerisinde Sivas ilinin de DAP Bölgesi içerisinde yer almasından dolayı KOP ve DAP destek programlarına daha fazla ve etkin projeler sunulması adına ilgili başvuru sahibi kurumlara yönelik proje konusu belirlenmesi ve proje yazımı noktasında teknik yardım faaliyetleri sunulacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	KOP VE DAP Projeleri İçin Tanıtım ve Teknik Yardım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi	50.000,00

(3) Tarımda Teknoloji Kullanımı Semineri

Hem bölge içerisinde hem de bölge dışında tarımda teknoloji kullanımı noktasında iyi uygulama örneklerinin görüleceği, uygulama örneklerinin neler olabileceği ve bölge yapısına uygun teknolojilerin belirleneceği tarımda teknoloji kullanımı semineri gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Tarımda Teknoloji Kullanımı Semineri	200.000,00

(4) Kadınlar Tarafından Üretilen Yöresel Ürünlere Tanıtım ve Pazarlanmasının Yapılması ve Satış Bağlantısının Kurulması

Bölgede üretilen yöresel ürünlerin bilinirliğinin artırılması, yeni pazar alanlarının oluşturulması ve bu yolla da çiftçi gelirlerinin artırılması amacıyla yöresel ürünlerin tanıtım ve pazarlanmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir. Özellikle kadın kooperatifleri tarafından üretilen yöresel ürünlerin tanıtımına yönelik kadın kooperatifleri özelinde tanıtım çalışmaları yapılacaktır.

Bu çalışma bölgemizden belirlenecek yöresel ürünler üreten 3 kooperatif ile yürütülecektir. Kooperatiflerle yapılacak çalışmalarda ürünleri, ürün maliyetleri ve pazar potansiyelleri değerlendirilerek her kooperatif için bir ürün belirlenecektir. Belirlenen ürünler ile ilgili yerel ve ulusal potansiyel alıcılar belirlenerek Kooperatifler ile bu kurumlar arasında B2B bağlantısı kurulması süreçleri desteklenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Kadınlar Tarafından Üretilen Yöresel Ürünlere Tanıtım ve Pazarlanmasının Yapılması ve Satış Bağlantısının Kurulması	225.000,00

(5) Ajanslar ve Bölgesel Kalkınma İdareleri Tecrübe Paylaşım Toplantısı

Coğrafi alan olarak dâhil olunan KOP ve DAP Bölgesiyle beraber bu bölgeye dahil olan Ajansların katılım sağlayacağı ve kırsal kalkınma alanında verilen desteklerin neler olduğu, bu destekler sonucunda elde

edilen tecrübelerin paylaşılacağı ve yeni dönem uygulamalarında gerçekleştirilebilecek faaliyetlerin görüşüleceği tecrübe paylaşım toplantısı gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. KOP ile gerçekleştirilecek toplantı Yozgat ilinde, DAP ile gerçekleştirilecek toplantı ise Sivas'ta gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Ajanslar ve Bölgesel Kalkınma İdareleri Tecrübe Paylaşım Toplantısı	100.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

(1) Birim İçi Personel Eğitimleri

Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi uzmanlarının çalışma alanlarına göre ihtiyaç duyulan konularda her bir personelin en az 1 eğitim alması sağlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Birim İçi Personel Eğitimleri	50.000,00

(2) Kooperatifler Mentörlük Programı

Bölgede faaliyet gösteren 3 kadın kooperatifi ile çalışma gerçekleştirilecektir. Bu kooperatiflere 5 başlık altında mentörlük desteği verilecek olup, bu başlıklar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Yönetim organizasyon
- Ürün ve üretim yönetimi
- Maliyet yönetimi ve verimlilik
- Stok yönetimi ve satın alma
- Satış ve pazarlama

Bu destek sonrasında kooperatiflerin hedef kitle ve ürün uyumu, maliyet hesaplama ve fiyatlama, iç yönetim ve organizasyon konularında yetkinliklerinin artırılması, sürdürülebilir ve kar eden işletmeler haline gelmelerinin desteklenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca gerçekleştirilecek çalışma raporlanarak ilgili paydaşlara aktarılacaktır. Bu faaliyet kapsamında teknik destek programları ile kooperatiflere mentörlük desteği verilecektir.

(3) Tarımsal Girişimcilik Eğitimleri

Kırsal alanlardaki girişimcilik ve istihdam olanaklarını artırmak, gençlerin girişimciliği bir kariyer fırsatı olarak değerlendirilmelerini sağlamak amacıyla Erciyes Üniversitesi Ziraat Fakültesi ortaklığı ile tarımsal girişimcilik eğitimleri verilecektir. Bu eğitimler ile gençlerin tarımsal alanda yeni iş fikirleri geliştirmeleri konusunda teşvik edilmesi, iş fikrinin hayata geçirilmesi süreçleri hakkında bilgi ve becerilerini geliştirmesi, gençler üzerinde tarıma yönelik devlet destekleri konusunda farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir. Bu faaliyet ajans uzmanları tarafından genç istihdamı teması ile gerçekleştirilecektir.

(4) Proje Yazma Eğitimleri

Bölgedeki paydaşların proje yazma ve yürütme kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik Ajans uzmanları tarafından 3 adet proje yazma eğitimi verilecektir.

(5) Gençlik (Gençler tarafından kurulan) Kooperatiflerinin Kurulmasının Teşvik Edilmesi ve Desteklenmesi

Yeni nesil kooperatifçilik anlayışı farklı eğitim ve beceriye sahip gençler için üretimden hizmet sektörüne geniş bir yelpazede önemli bir istihdam ve girişim seçeneği oluşturmaktadır. Bu kapsamda gençlerin temel kooperatifçilik kültürü ile tanıştırılması, yeni nesil kooperatifçilik konusunda bilgi sahibi olmalarının sağlanmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Bölge üniversiteleri ile ortaklaşa gerçekleştirilecek faaliyet kapsamında genç girişimci adaylarının kooperatifler üzerinden inovatif ürün ve hizmet satışına yönelik iş modelleri geliştirmeleri için eğitim ve atölye çalışmaları düzenlenecektir.

Bu kapsamda Sorgun Gençlik Derneği ve Kayseri Valiliği Kooperatifler Koordinasyon Merkezi ile birlikte 2 adet eğitim yapılacaktır. Bu eğitimler teknik destek programları kapsamında genç istihdamı teması ile yapılacaktır.

(6) Kariyer Buluşmaları

Kırsal kalkınma alanında çalışan ve bu konuda iyi uygulama örnekleri gerçekleştiren kişilerle üniversite öğrencilerinin bir araya gelebileceği kırsal kalkınma alanında kariyer buluşmaları faaliyeti gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Kariyer Buluşmaları(Bu faaliyet hizmet alımı yoluyla yapılacaktır)	200.000,00

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

(1) Tamamlanan Mali Destek Programları Tanıtım Filmlerinin Oluşturulması

Güdümlü Proje Destek Programı, Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesi Mali Destek Programı ve Yozgat Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında tamamlanan projeler için tanıtım filmleri çekilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tamamlanan Mali Destek Programları Tanıtım Filmlerinin Oluşturulması	100.000,00

v. Ajans Destekleri

(1) Mevcut Mali Destek Programlarının İzleme Süreçleri

Ajansın 2021 yılı mali destek programları kapsamında destek verdiği projelerin kalan izleme süreçleri ve ödeme işlemleri gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Mevcut Mali Destek Programlarının İzleme Süreçleri	703.060,66

(2) Teknik Destek Programı

2023 yılı Eylül ayında çağrısı yayınlanan Kırsal Kalkınma ve Turizm Teknik Destek Programı kapsamında başarılı bulunan projelerin uygulanması süreci yürütülecektir.

Kırsalda teknoloji kullanımının, yeşil dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması ve kırsal ekonominin geliştirilmesi amaçlarına yönelik 2024 Teknik Destek Programı uygulanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	2023 Teknik Destek Programı (2024 Ödemeleri)	1.000.000,00
Ajans Destekleri	2024 Teknik Destek Programı	2.000.000,00

(3) SOGEP Projelerinin Hazırlanması ve Yürütülmesi

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilen Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programına bölge illeri tarafından yapılacak başvurular için proje havuzu oluşturulması, seçilen projelerin paydaşlarla birlikte geliştirilerek Bakanlığa sunulması ve başarılı bulunan projelerin izleme süreçlerinin yerine getirilmesi sağlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	SOGEP Projelerinin Hazırlanması ve Yürütülmesi	10.000.000,00

(4) Kocasinan Hububat Eleme ve Paketleme Tesisi

2023 Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamında başarılı bulunan ve Kocasinan Belediyesi'nin başvuru sahibi olduğu "Kocasinan Hububat Eleme ve Paketleme Tesisi" projesinin izleme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Kocasinan Hububat Eleme ve Paketleme Tesisi	3.000.000,00

(5) Güçlüyüz Çünkü Kadınınız SOGEP Projesi

2023 Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamında başarılı bulunan, Kayseri Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın başvuru sahibi olduğu ve kadın kooperatiflerinin desteklenmesini amaçlayan "Kocasinan Hububat Eleme ve Paketleme Tesisi" projesinin izleme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Güçlüyüz Çünkü Kadınınız SOGEP Projesi	400.000,00

(6) Fizibilite Destek Programı

Kırsalda yatırım imkânları, teknoloji kullanımının, yeşil dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması ve kırsal ekonominin geliştirilmesi amaçlarına yönelik Fizibilite Destek Programı uygulanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Fizibilite Destek Programı	3.000.000,00

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

(1) Uçak Bakım Teknisyenliği Eğitimi Projesi (Genç istihdamı faaliyetleri kapsamında yapılacaktır):

Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençlere Yönelik İşgücü Piyasası Destek Programı kapsamında proje başvurusu olumlu sonuçlanan Uçak Bakım Teknisyenliği Eğitimi Projesinin proje uygulama süreçleri başvuru sahibi olarak Ajans tarafından yürütülecektir. Projede eğitimler sonrasında 54 gencin işe yerleşmeleri ile ilgili kariyer danışmanlıkları ve yönlendirme hizmetleri de verilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar	Uçak Bakım Teknisyenliği Eğitimi Projesi	7.000.000,00

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapsamındaki Projeler		

(2) Yahyalı Gençleri Mesleki Eğitim ile İşe Yönlendiriliyor Projesi

Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençlere Yönelik İşgücü Piyasası Destek Programı kapsamında Yahyalı Belediyesi ve Kayseri Üniversitesi ile geliştirilen projenin kesin başvuru süreci yürütülecektir. Ortak olarak yer alınan proje kapsamında ortak yükümlülüğünde olan faaliyetler gerçekleştirilecektir. Projede 4 farklı branştan 25'er gencin toplamda 100 gencin mesleki eğitimlerinin verilerek istihdama yönlendirilmeleri sağlanacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

(1) Uluslararası Programlara Proje Başvurusu Yapılması

Dış kaynak fonlarının bölgeye çekilmesi amacıyla uluslararası fonlara proje geliştirilmesi ve başvuru yapılması amaçlanmaktadır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Diğer Proje ve Faaliyetler	Uluslararası Programlara Proje Başvurusu Yapılması	50.000,00

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Kırsalda Yaşayan Bireylerin Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Sağlanması Sonuç Odaklı Programı Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi tarafından yönetilecektir. Faaliyetlerin çeşitlenmesi durumuna göre diğer birimlerdeki uzman personelden faaliyetlerin yürütülmesi noktasında destek alınacaktır. Bazı konularda ise diğer birimlerden uzman personel ayrıca görevlendirilecektir.

Faaliyetler yürütülürken büyük ölçüde paydaşlar arasındaki iletişimi ve değer zincirleri arasındaki bağların kurulmasına yönelik faaliyetler yapılmaya çalışılacaktır. Yeni oluşan yapılar yerine belli ölçüde ilerleme kaydetmiş organizasyonların geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir. Kooperatif veya birlik benzeri yapıların ilçe düzeyinde doğrudan kurdurulması yerine mevcut birlik veya kooperatiflerin kullanılması yönünde yönlendirme yapılacaktır. Satış bağlantıları kuvvetlendirilmemiş yapılar için ayrıca üretim yapıları desteklenmeyecektir. Sosyal medya pazarlaması ve internet üzerinden satış unsurları desteklenmeye çalışılacaktır. Kadın organizasyonlarında erkek yöneticilerden ziyade lider kadınlar bulunmaya çalışılacaktır.

Tıbbi aromatik bitkiler ve yöresel ürünler ile ilgili çalışmalarda büyük ölçüde pazarı belli olan ve satış bağlantıları oluşturulmuş bitki ve ürünler üzerine destekleme yapılacaktır. Kritik bitkilerin gelişme sürecinde ve yöresel ürünlerin markalaştırılması konularında uzman danışmanlardan destek alınacaktır.

Tablo 6. Faaliyet Süresi ve Zaman Planlaması - Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
i. Araştırma, Analiz ve Programlama								
Akıllı Tarım Unsurları ve Uygulama Örnekleri Raporu	Özel Amaç 1	KSKB	ORAN	Rapor	X	X	X	X
ii. İş Birliği ve Koordinasyon								
Coğrafi İşaret Alınmasına Yönelik İşbirliği	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN, Ticaret Borsaları, Belediyeler	Faaliyet	X	X	X	X
Kadınlar Tarafından Üretilen Yöresel Ürünlere Satış Bağlantısının Kurulması	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Faaliyet	X	X	X	X
KOP VE DAP Projeleri İçin Tanıtım ve Teknik Yardım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	ORAN	Faaliyet			X	
Tarımda Teknoloji Kullanımı Semineri	Özel Amaç 1	KSKB	ORAN	Faaliyet			X	
Yöresel Ürünlerin Tanıtım ve Pazarlanması	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Faaliyet	X	X	X	X
Ajanslar ve Bölgesel Kalkınma İdareleri Tecrübe Paylaşım Toplantısı	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	ORAN, KOP ve DAP İdaresi, Diğer Ajanslar	Faaliyet			X	
iii. Kapasite Geliştirme								
Birim İçi Personel Eğitimleri	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	ORAN	Faaliyet	X	X		
Tarımsal Girişimcilik Eğitimleri	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN, Tarım ve Orman Müdürlükleri, Üniversite	Faaliyet	X			
Proje Yazma Eğitimleri	Özel Amaç 1,2,3	KSKB,	ORAN	Faaliyet		X	X	X
Gençlik (Gençler tarafından kurulan) Kooperatiflerinin Kurulmasının Teşvik Edilmesi ve Desteklenmesi	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Faaliyet	X	X	X	X
Kırsal Kalkınma Uzman Yetiştirme Programı	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	ORAN	Program	X	X	X	X
Kariyer Buluşmaları	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	ORAN	Faaliyet			X	X
Kırsal Alan Teknoloji Uygulamaları Eğitim Faaliyetlerine Katılım	Özel Amaç 1	KSKB	ORAN	Faaliyet		X	X	

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
v. Ajans Destekleri								
Teknik Destek Programı	Özel Amaç 1,2,3	KSKB	Program yararlanıcıları	Program	X	X	X	X
SOGEF Projelerinin Hazırlanması ve Yürütülmesi	Özel Amaç 3	KSKB	Başarılı Proje Sahipleri	Program	X	X		
Kocasinan Hububat Eleme ve Paketleme Tesisi	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN, Kocasinan Belediyesi	Proje	X	X	X	X
Güçlüyüz Çünkü Kadınız SOGEF Projesi	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN, Kayseri YİKOP	Proje	X			
Teknik Destek Programı Kapsamında Desteklenen ve Uygulaması Sonraki Yıla Kalan Projelerin Yürütülmesi	Özel Amaç 3	KSKB	Başarılı Proje Sahipleri	Faaliyet	X	X		
Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programı	Özel Amaç 1,2,3	KSKB,	Program yararlanıcıları	Program	X	X	X	X
Tamamlanan Mali Destek Programları Tanıtım Filmlerinin Oluşturulması	Özel Amaç 3	KSKB	Başarılı Proje Sahipleri	Faaliyet			X	X
Güdümlü Proje Desteği	Özel Amaç 1	KSKB	Valilik, ORAN, Büyükşehir Belediyesi, Üniversite	Proje	X	X	X	X
vi. Önemli Kamu Yatırımları								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler								
Uçak Bakım Teknisyenliği Eğitimi Projesi	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Proje	X	X	X	
Yahyalı Gençleri Mesleki Eğitim ile İşe Yönlendiriliyor Projesi	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Proje	X	X	X	
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler								
Uluslararası Programlara Proje Başvurusu Yapılması	Özel Amaç 3	KSKB	ORAN	Proje	X	X	X	X

f. İzleme ve Değerlendirme

Kırsalda Yaşayan Bireylerin Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Sağlanması Sonuç Odaklı Programı Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birimi tarafından yönetilecektir.

ORAN, Bölge Planı'nda belirtilmiş olan ana amaç ve hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak ve hazırlamış olduğu çalışma programının en iyi seviyede gerçekleşmesini sağlayabilmek adına, faaliyetlerin kurallara uygun yürümesini sağlamak, süreç içerisinde oluşacak riskleri tespit etmek ve bu risklere yönelik düzeltici ve önleyici tedbirleri oluşturarak uygulamaya koymak amacıyla programın sonuçlarını izleme, değerlendirme, koordinasyon ve raporlama faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

Bu süreç aşağıdaki ana faaliyetleri kapsamaktadır;

- Belirtilmiş olan performans kriterlerine yönelik sistematik bilgi ve verilerin toplanması,
- Toplanan bilgi ve verilerin analizi ile belirlenen hedeflere yönelik gelişme ve risklerin tespit edilmesi,
- Analiz sonuçlarının 3 ya da 6 aylık dönemler halinde Genel Sekretere raporlanması.

Belirlenmiş olan performans kriterleri esas alınacaktır. Bu kriterlerin takibi için toplanacak bilgi ve verilerin içeriği, hangi yöntemler ya da kurumlardan tedarik edileceği gibi konular izlenecek uygulamanın performans göstergeleri ile ilgili bölümünde tanımlanmıştır.

Değerlendirme sürecinde ise izlenecek uygulamanın ilgililiği, etkinliği ve sürdürülebilirliği gibi sorulara cevap aranacaktır. Ayrıca uygulama aşamasında karşılaşılan problemler ve hedeflere ulaşılmasına yönelik riskler tespit edilerek ilgili birimler ile paylaşılacaktır.

2.2. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi

a. Amaç

TR72 Bölgesi imalat sanayinin; değişen ticaret koşulları ve ihtiyaçlara göre çevre dostu üretim oranının, verimliliğinin ve rekabet gücünün artırılmasıdır.

Özel amaçlar ise;

- TR72 imalat sanayinin yeşil dönüşümünün sağlanması
- TR72 imalat sanayinde verimlilik ve dijitalleşme oranının artırılması
- TR72 imalat sanayinin kurumsallaşma ve rekabetçilik seviyesinin artırılmasıdır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

11. Kalkınma Planında coğrafi konumu itibarıyla iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer alan ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadele çabalarına ülke gerçeklerini gözeten bir anlayışla katkı vermekte olduğu; gelişmekte olan ülke konumuna paralel şekilde, yeşil büyüme ve emisyon artış trendinin sınırlandırılması yönünde bir politika izlenmekte olduğu ve iklim değişikliğine uyum çabalarının önemini koruduğu belirtilmektedir. Ayrıca, sanayi yoğun büyüme trendiyle Türkiye için iklim finansmanına erişim imkânlarının açıklığa kavuşturulmasının, marjinal maliyeti en düşük emisyon azaltım fırsatlarının kullanılabilmesini sağlayacağı vurgulanmaktadır.

Salgın sonrası dönemin ekonomik yapılanmasına uygun, sürdürülebilir, güçlü ve kaliteli bir büyümeye erişimi hedefleyen ve 12 Mart 2021 tarihinde açıklanan “Ekonomi Reformları Paketi” sanayide yeşil dönüşümün desteklenmesini teminen yeşil Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) hayata geçirilmesi; ulusal döngüsel ekonomi eylem planı hazırlanması; yeşil üretim için gerekli teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla AR-GE çalışmalarının desteklenmesi; yeşil finansmanın gelişimini sağlayacak ekosistemin güçlendirilmesi; sürdürülebilir ve akıllı taşımacılık altyapısının geliştirilmesi dahil olmak üzere gerçekleştirilecek eylemlere yer vermektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca uygulanmakta olan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinin “Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi” bileşeni altında; yeşil üretim yaklaşımının sanayi politikaları ve uygulamalarımızda belirleyiciliğinin artırılacağı; sanayi üretiminin çevreye etkilerini azaltmak amacıyla, özellikle OSB’lerdeki altyapı ve işletmelerin teknoloji yoğunluklu modernizasyonunun ve temiz üretime dayalı yeni yatırımların desteklenmeye devam edileceği; döngüsel ekonomi kapsamında “Ekonomik Değerli Atık İzleme Sistemi” kurulması için Sanayi Sicil Bilgi Sistemi geliştirileceği; endüstriyel simbiyozun, yenilik faaliyetlerinin yanında, yeni iş alanları yaratma potansiyeli ile girişimciliği ve bölgesel kalkınmayı da destekleyen bir yaklaşım olarak ortaya çıktığı, bu kapsamda, “Türkiye için Yeşil OSB Çerçevesinin Geliştirilmesi Projesi” çerçevesinde Türkiye’de endüstriyel simbiyoz alanlarının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, OSB’ler ve Endüstri Bölgeleri gibi ilgili paydaşların işbirliğiyle yürütülmeye devam edileceği hususlarına yer verilmektedir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koyarken; aynı zamanda sanayisinin dönüşümünü gerektiren yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamındaki ilgili eylemler, enerji, ulaşım, sanayi, finans, inşaat, tarım dahil AB ekonomisini yeniden şekillendirecek ve her geçen yıl ivme kazanacak bir dönüşümün temellerini teşkil etmektedir.

Ülkemiz sanayisinin yeşil dönüşümünün geliştirilmesi bakımından, Yeşil OSB’ler ve Yeşil Endüstri Bölgeleri endüstriyel simbiyozun sağlanması ve yeşil rekabetçiliğin artırılması için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu çerçevede, Yeşil OSB’lerin ve Yeşil Endüstri Bölgelerinin hayata geçirilmesine yönelik çalışmaların tamamlanması amaçlanmaktadır.

Özellikle Avrupa Yeşil Mutabakatı ve diğer çevresel unsurlar nedeniyle; ülkemiz imalat sanayi gibi TR72 imalat sanayinin de yeşil dönüşümü kaçınılmaz görünmektedir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile hedeflenen politikaların Avrupa sanayisi üzerinde yaratacağı maliyet karşısında, “Sınırdaki Karbon Düzenleme (SKD) Mekanizması” hayata geçirilecektir. Temel amacı, seçili sektörler için ithalat fiyatının, eşyanın karbon içeriği dikkate alınarak belirlenmesi olan SKD mekanizmasının AB Emisyon Ticaret Sistemine (ETS) paralel bir sistem olacak şekilde kurgulandığı; SKD mekanizmasına tabi olan seçili sektörlerin ise demir çelik, çimento, alüminyum, hidrojen, elektrik ve gübre olarak belirlendiği görülmektedir. İlk aşamada bu 6 sektör odaklı yapılacak çalışmaların akabinde ise diğer imalat sanayi alt sektörlerinde de uygulamalar olacağı aşikardır. Belirlenen altı sektörün NACE kodlama sistemi ile karşılık geldiği imalat sanayi alt sektörleri şu şekildedir:

Tablo 7. Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Uygulanacak 6 Temel Sektörün Ait Olduğu İmalat Sanayi Kolları

Faaliyet Kodu	Faaliyet Grupları
20	Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı
23	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı
24	Ana Metal Sanayii

Bununla beraber, yukarıdaki 3 sektörle girdi-çıkı ilişkisi olan imalat sektörlerinin de sınırdaki karbon düzenlemesine tabi tutulacağı değerlendirilmektedir. İleri safhalarda ise özellikle kimyasal girdisi olan, ısı ilemele doğaya gaz salınımı olan tüm imalat alt sektörlerinde yaptırımlar olacaktır.

Tablo 8. 6 Temel Sektörün İmalat Sanayi Kolları ile Birinci Derece Girdi-Çıkı İlişkisi Olan Sanayi Kolları

Faaliyet Kodu	Faaliyet Grupları
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı
28	Ana Metal Sanayii
31	Mobilya İmalatı
32	Diğer İmalatlar
33	Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı

Her iki tabloda yer alan imalat sanayi kollarında faaliyet gösteren TR72 Bölgesi işletme varlığı ise şöyledir:

Tablo 9. Tablo 7 ve 8'deki Sektörlere İlişkin Veriler

NACE Bölüm	KAYSERİ			SİVAS			YOZGAT		
	İş Yeri Sayısı (2021)	Net Satış (Milyon TL, 2021)	İhracat (Milyon dolar, 2022)	İş Yeri Sayısı (2021)	Net Satış (Milyon TL, 2021)	İhracat (Milyon dolar, 2022)	İş Yeri Sayısı (2021)	Net Satış (Milyon TL, 2021)	İhracat (Milyon dolar, 2022)
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	95	789,45	66,87	20	96,18	10,15	5		0,04
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	289	3.506,48	82,12	156	928,46	10,26	97	792,48	3,84
24 - Ana metal sanayii	138	10.254,35	456,68	42	1.327,29	1,20	7		0,08
25 - Makine ve teçhizat hariç, fabrikasyon metal ürünleri imalatı	1.022	14.339,74	576,63	140	388,63	5,11	82	292,99	1,27
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	239	12.308,16	970,88	39	81,73	2,92	13	7,95	0,16

28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı	233	1.376,08	130,80	33	97,28	29,84	30	49,58	3,38
31 - Mobilya imalatı	1.618	21.465,63	845,08	155	419,24	13,33	78	53,95	0,24
32 - Diğer imalatlar	90	641,07	38,20	29	35,65	10,34	22	135,34	1,06
33 - Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	363	1.977,39		84	354,93		45	26,97	
Toplam	4.087	66.658,34	3.167,26	698	3.729,38	83,14	379	1.359,25	10,06

Yeşil mutabakattan etkileneceği değerlendirilen 9 imalat sektörünün, TR72 Bölgesi imalat sanayinin 2022 ihracatındaki payı %83,38'dir. Bu veriler ışığında; İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın birinci önceliği yeşil dönüşüm olarak belirlenmiştir.

Avrupa Birliği Dijital Pusulası belgesine göre işletmelerin dijital dönüşümü kapsamında, 2030'a kadar her dört şirketten üçünün bulut, büyük veri (*big data) ve yapay zeka kullanması; KOBİ'lerin % 90'dan fazlasının, en azından temel düzeyde dijitalleşmesi ve Avrupalı "unicorn girişim" sayısının ikiye katlanması amaçlanmaktadır.

Dijital çağın hızla gelişimine bağlı olarak imalat sanayindeki işletmelerin de hızlı bir şekilde dijitalleşmesi, iş yapma şekillerinden satış kanallarına kadar her aşamada dijital unsurlarla kaynak kullanımlarını optimize etmeleri gerekecektir.

Günümüz itibarıyla imalat sanayinde dijital dönüşümü mümkün kılacak teknolojiler dönüşümü mümkün kılacak teknolojiler; Nesnelerin İnterneti, Simülasyon Teknolojileri, Akıllı Robot Teknolojileri, Büyük Veri ve Veri Analitiği, Yapay Zekâ, Sanal Gerçeklik ve Artırılmış Gerçeklik, Siber Güvenlik, Dikey ve Yatay Entegrasyon, Bulut Teknolojisi ile Eklemeli Üretim'dir. Bu teknolojilerin getireceği kalite, verimlilik, hız, esneklik gibi kavramlar sayesinde rekabetçilik düzeyinin daha üst noktalara taşınması beklenmektedir.

On Birinci Kalkınma Planı kapsamında hazırlanan Sanayide Dijitalleşme Çalışma Grubu Raporu'nda Türkiye'nin uzun vadeli hedefi "Türkiye'nin AB ve OECD ülkeleri arasında dönüşüm indeksleri açısından ilk onda yer alması, dijital ticaret konusunda ise dünyada ilk yirmi içerisinde bulunması" olarak belirlenmiştir. Aynı raporda, sanayide gerçekleşecek dijital dönüşüm için gerekli düzenlemelere de değinilmektedir. Ülke bazında verilen bu düzenleme tavsiyelerinin, TR72 Bölgesi imalat sanayinde de uygulanması faydalı olacaktır.

2021-2022 yılları içerisinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile UNDP işbirliğinde yürütülen "Dijital Yol" projesi projesinin çıktısı olarak bir platform (www.dijitalyol.org) oluşturulmuştur. Proje kapsamında pilot çalışmalar için seçilen 6 kalkınma ajansı arasında Orta Anadolu Kalkınma Ajansı da yer almaktadır. Bu çerçevede, kurulan platforma TR72 Bölgesi imalat sanayi işletmelerinin de kaydolması için çeşitli unsurlar devreye alınmıştır. Bunun yanı sıra, imalat sanayinde dijitalleşme konusunda Ajans finansman destek programı ve teknik destek programında öncelikler belirlenmiştir.

TR72 Bölgesi'ndeki imalat sanayi firmalarının dijitalleşme yolculuğundaki seviyelerini tespit amacıyla, dijital yol platformunun aktif kullanımı sağlanacaktır.

Dijitalleşmenin ticari boyutu olan e-ticaret, e-ihracat gibi konularda da Üreten Şehirler Programı kapsamında desteklenen ve 2023 yılında tamamlanacak olan "Kayseri E-Ticaret ve E-Ihracat Danışmanlık Ofisi" projesinde yetiştirilen mentörlerin sahada yapacakları danışmanlıklar takip edilecektir.

TR72 2014-2023 Bölge Planı'nın rekabet edebilirlik gelişme ekseninde yer alan "İmalat Sanayinin Geliştirilmesi" önceliği aşağıdaki tedbirleri içermektedir.

- KOBİ'lerin yönetim becerilerinin geliştirilmesi ve kurumsal yetkinliklerinin artırılması sağlanacaktır.
- Bölgede rekabetçi sektörler geliştirilecektir.
- Mevcut üretim tesislerinin modernizasyonu geliştirilecektir.

TR72 Bölgesi'ndeki illerde öne çıkan sanayi kollarında bölge dışı rakiplere karşı bir fark oluşturmak, bu farkın getireceği özgünlükle marka değerlerinin yükselmesini sağlamak, tasarımı ve kalitesi ile kendisini sürekli yenileyen sektörler oluşturmak için tasarım ve Ar-Ge önemlidir.

TR72 imalat sanayindeki firmaların çoğu standart, çok fazla tasarım özelliği taşımayan ürünlerini düşük fiyat stratejisini kullanarak satış yapma eğilimindedirler. Bu durum büyük üretim kapasitelerine sahip olan bölgemizde yeterli katma değer oluşmasını engellemekte ve beklenen ihracat rakamları veya yurtiçi satış rakamlarına ulaşamamaktadır.

Ülkemizde üretilen ürün ve hizmetlerin çevresel etkilerinin değer zincirinin tüm aşamalarında bütüncül ve somut olarak değerlendirilebilmesi için ülkemizde Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi çalışmalarının yaygınlaştırılması öngörülmektedir. Ülkemiz sanayisinin yeşil dönüşümünün geliştirilmesi bakımından bu alandaki düzenleyici altyapının da hem sektörler bazında dikey olarak hem yatay olarak geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ajans tarafından gerçekleştirilen Mobilya Sektörü Değer Zinciri Analizi çalışmasında firmaların pek çok stratejik pazarlama fonksiyonunun gelişmemiş durumda olduğu tespit edilmiştir. Bunlar arasında pazarlama planı oluşturmak, müşteri kârlılığını takip etmek, iş zekâsı yazılımlarını kullanmak ve tüketici araştırmaları gösterilebilir. Bu eksiklik, işletme rekabetçiliğini ve devamlılığını olumsuz yönde etkilemekte, diğer işletme faaliyetlerinin verimsiz sürdürülmesi sonucunu doğurmakla kalmayıp işletmelerin sadece fiyat açısından rekabet edebilir kalmasına neden olmaktadır. Aynı zamanda ürün geliştirme ve tasarım kabiliyetleri ile diğer fonksiyonlar da bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.

Tasarım haricinde firmaların rekabet gücünü artıracak önemli konulardan biri de verimliliğin artırılmasıdır. Herhangi bir makine ve alet almadan sadece işin yapılış şeklini iyileştirerek firmaların kapasitelerinde, fire oranlarında, stok devir oranlarında, sipariş karşılama oranlarında en az %20 verimlilik artışları gözlemlenebilmektedir.

Üretim süreçlerini verimli hale getiren firmaların hem ulusal piyasada hem de uluslararası piyasada varlıklarını sürdürmeleri kolaylaşmakta ve dolaylı yoldan ihracat rakamları ve istihdam miktarları artmaktadır.

Kurumsallaşmanın TR72 Bölgesi firmalarında tam olarak sağlanamaması, aile şirketlerinin fazlalığı, yüksek beyaz yaka personel devir oranları, firmaların büyük bir kısmının fason çalışması ve marka oluşturmamaları, pazarlama birimleri gelişmediği için mevcut pazar firmaları için aşırı fiyat kırmaları ve firmaların büyük bir bölümünde 1-2 mühendis ya da hiç çalışmaması TR72 Bölgesi'nde kurumsallaşma başlığı altında KOBİ'lere yönelik eğitimlerin desteklenmesini gerekli kılmaktadır.

2022 Türkiye İnovasyon Raporu'na göre kurumlar ve girişimler arasında doğan iş birliklerinde kurumsal girişim sermayesi göze çarpan önemli bir konudur. Kurumsal şirketler kendi devamlılıklarını sağlamak, yeni iş kollarına girerek daha fazla büyümek ve mevcut iş kollarını geliştirmek adına bir girişim sermayesi fonu oluşturmaktadır. Kurulan bu fonlar kurumsal şirketler tarafından girişimlere yatırım yapmak için kullanılmaktadır.

İnovasyon karnesi, sanayi firmalarının "Bilgi, Ar-Ge, İnovasyon" sarmalında kapasitelerinin ölçülmesi ve mevcut inovasyon durumu üzerine yapılacak analizlerin daha sağlıklı olmasını sağlayacak bir yol haritası olarak tanımlanabilir. Karne, firmaların Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerine ilişkin performanslarının ölçülerek; güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkarılmasında rol oynamaktadır. Birçok gelişmiş ülke, Ar-Ge'ye yüksek kaynak ayırarak bu alanda yetkinleşmeyi ve inovatif ürünler elde etmeyi amaçlamışlardır. Yenilikçi teknolojilerle büyüme stratejisi içerisinde olan ülkelerin birçoğunda Ar-Ge harcamalarının GSYH içerisindeki payı %3 civarındadır. Türkiye'de ise gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcamasının GSYH içindeki oranı 2019 yılında %1,06 iken, 2020 yılında 5 trilyon 46 milyar 883 milyon TL ile GSYH içindeki oranı %1,09'a yükselmiştir.

İnovasyonun çok boyutlu taraflarını incelemeyi hedefleyen Küresel İnovasyon Endeksi (Kİİ), ülkelerin inovasyon yetenekleri konusunda dünya ekonomisinde hangi konumda olduklarını ortaya çıkarmaktadır. Bu indeks yeniliklerin arkasındaki ayrıntıları daha iyi irdeleyip değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca buna uygun politikalar ortaya çıkarmaya yardımcı olması bakımından da önemli bir yere sahiptir. Küresel İnovasyon Endeksi iki alt indeks ile hesaplanmaktadır. Bunlar inovasyon girdi ve inovasyon çıktı alt indeksleridir. İnovasyon girdi alt indeksi başlığı altında da 5 ana başlık yer almaktadır. Bunlar; Kurumlar, Beşeri Sermaye ve Araştırma, Altyapı, Pazar Gelişmişliği ve İş Gelişmişliğidir. İnovasyon çıktı alt indeksinde 2 ana başlık bulunmaktadır. Bunlar; Bilgi ve Teknoloji Çıktıları, Yaratıcı Çıktılardır. Türkiye, 2022 Küresel İnovasyon Endeksi sıralamasına göre 37.sırada yer almıştır. Rapora göre Türkiye, beşeri sermaye ve araştırma indeksinde en yüksek performansa sahipken, en düşük performansı kurumlar alt indeksinde göstermiştir. Türkiye'nin Kİİ verileri dikkate alındığında 2020 yılında 51. sırada 2021 yılında 41. sıraya yükseldiği 2022 yılında ise 1323 ülke arasında 37. sırada yer aldığı ve yenilik performansında iyileşme olduğu görülmektedir. Üst orta gelirli ekonomiler arasında dördüncü ülke olan Türkiye, Kuzey Afrika ve Batı Asya'daki 19 ekonomi arasında dördüncü sıradadır. Türkiye bulunduğu bu sıralamayı daha çok nitelikli personel istihdamı sağlayarak, verimsiz alanlardan yüksek katma değerli alanlara daha çok kaynak aktarımı sağlayarak daha üst seviyelere çıkartabilecektir. Ülkemiz inovasyon girdi ve çıktı sıralamalarına bakıldığında online yaratıcılık, yaratıcı ürün veya hizmetler ve maddi olmayan varlıkları içinde barındıran yaratıcı çıktılarda 15. sırada ve bilgi ve teknoloji çıktısında 47. sırada yer almaktadır. İnovasyon, hukuk ve ticaret ile ilgili kurumlarının mevcudiyeti ve kalitesi bakımından 94. sırada, pazar gelişmişliği bileşeni açısından 28. sırada yer alıyor. Oralhan, B. ve Büyüktürk, M.A. (2019) yaptığı çalışmada Türkiye'nin inovasyon performansına alt kriter bazlı sıralamalarda bakıldığında; ilk on ülke arasında olduğu tek temel kriter 'firma yatırımları' olduğu görülmüştür. Türkiye'nin öncelik vermesi gereken alt göstergeler ise doktora

mezunu sayısı, yükseköğretimdeki öğrenci popülasyonu ve hayat boyu öğrenme prosesi, patent uygulamaları, ticari marka uygulamaları, tasarım uygulamaları, orta ve ileri seviye teknoloji ürünlerinin ihracı, bilgi yoğun hizmetlerin ihracı ve yeni pazar-firma yeniliklerinin satışı kriterleri olarak belirlenmiştir. 2022 Türkiye İnovasyon Raporu'nda Türkiye için en yüksek öncelikli olarak belirlenen teknolojiler; Mikro-Nano Optoelektronik; İleri Fonksiyonel Malzemeler ve Enerjik Malzemeler; Motor Teknolojileri; Biyoteknolojik İlaçlar; Nesnelerin İnterneti; Enerji Depolama; Robotik&Mekatronik ve Otomasyon; Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi; Büyük Veri ve Veri Analitiği ve Genişbant Teknolojileri olarak belirlenmiştir. TR72 Bölgesi imalat sanayinin inovasyon karnesinin de oluşturulması, derin teknolojiye dayalı imalat sanayi potansiyelinin ölçülmesi de sektörel çeşitliliği artırma yolundaki fırsatları öne koyacaktır. TR72 Bölgesi'nde illerin sanayisinin önemli bir bölümünü oluşturan sektörler için inovasyon karnesi oluşturulması yoluyla sanayinin inovasyon durumu ve potansiyeli hakkında temel bilgiler edinilecektir. Elde edilen veriler yoluyla da gelişme eksenlerine odaklanmak ve yönlendirme yapmak mümkün olacaktır. Tüm Türkiye'den firmaların yaygın olarak kullandığı Üniversite Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu (ÜSİMP) İnovasyon Karnesi çalışmalarda yardımcı olacaktır. Web sitesi üzerinden sisteme kayıt olan firmalar, öz değerlendirme şeklinde ÜSİMP İnovasyon Karnesi anketini doldurabilmektedir. Anket sonucunda sektöre, firma büyüklüğü ve coğrafi konumuna göre farklı raporlar oluşturabilmektedir. İller özelinde TSO'lar ile yapılacak işbirliği neticesinde TR72 Bölgesi için kapsamlı veriler elde edilebilecek ve çalışmalara yön verecektir.

Teknoloji seviyesi yüksek yeni ürünlerin üretilmesi firmaların karlılığını ve dolaylı olarak birçok verimlilik parametresini olumlu yönde etkilemektedir. Bölgemizde orta ve yüksek teknoloji ürünlerin üretilmesine yönelik büyük ölçekli yatırımların güdümlü projeler ile desteklenecektir. İlin sanayi üretimini destekleyecek şekilde üniversite, OSB ya da meslek odalarının işbirliğinde özellikle 3 yıldız analizine göre aday küme statüsünde olan sektörler incelenerek ihracatı artıracak ya da ithal ikamesi olacak şekilde üretim yapmaları, üretimlerini geliştirmeleri, çeşitlendirmeleri, yeni pazarlar bulmalarına yön verilmesi sağlanacaktır. Sivas ilinde Aselsan'ın varlığıyla oluşup gelişen savunma sanayi kümelenmesi ve Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin optik alanında uzmanlaşmasının desteklenmesi ve yeni uzmanlaşmaların yolunun açılması desteklenecektir.

TR72 Öne Çıkan Sektörler Raporu'nda yer aldığı üzere TR72 Bölgesi ihracatında bazı sektörlerde yığılma olduğunu gösteren bu durumdan hareketle, sektörel çeşitlenmenin sağlanamadığı, ilgili sektörlerde bir sıkıntı yaşanması halinde bölgenin ihracat performansının dolayısıyla ekonomik durumunun önemli ölçüde etkilenebileceği söylenebilir. Bölgede piyasa yoğunlaşması en yüksek 8 sektör: demir ve demir dışı metaller, mobilya, elektrik elektronik, tekstil, çelik, kimyevi maddeler ve mamulleri, madencilik ve iklimlendirme sanayiidir. TR72 Bölgesi genelinde mobilya sektöründe çalışanların imalat alanında çalışanlara oranı, Türkiye genelinde mobilya sektöründe çalışanların imalat alanında çalışanlara oranının 5,5 katıdır. Bu durum çalışan sayısı bakımında mobilya imalatı sektörünün çalışan sayısı olarak öne çıktığını göstermektedir. Gıda ürünlerinin imalatı, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı sektörleri de bölgede kısmen öne çıkmaktadır. Sektörde oluşacak bir dar boğazın illerin sanayisi bakımından ciddi sıkıntılar oluşturacağı dikkate alınarak üretimde çeşitlenmenin önemine de dikkat çekilerek orta yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönlendirme yapılacaktır.

Girişimci Bilgi Sistemi 2021 yılı verilerine göre, TR72 Bölgesi illeri imalat sanayi alt sektörlerinde çalışan sayısı ve net satış göstergeleri dikkate alınarak yapılan 3 yıldız analizine göre olgun, potansiyel ve aday küme bilgileri şu şekildedir:

Tablo 10. 2022 Yılı İmalat Sanayi Net Satış Rakamlarına Göre 3 Yıldız Analizi Bilgileri

Faaliyet Kodu	Faaliyet Grupları	Kayseri	Sivas	Yozgat
10	Gıda Ürünlerinin İmalatı	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme
13	Tekstil Ürünlerinin İmalatı	Olgun Küme		
14	Giyim Eşyalarının İmalatı			Potansiyel Küme
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç)	Potansiyel Küme		Aday Küme
17	Kâğıt ve Kâğıt Ürünlerinin İmalatı	Aday Küme		
22	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	Olgun Küme	Potansiyel Küme	
23	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	Aday Küme	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme
24	Ana Metal Sanayii	Olgun Küme		
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	Olgun Küme	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme
26	Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı		Potansiyel Küme	
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	Olgun Küme		
31	Mobilya İmalatı	Olgun Küme	Potansiyel Küme	Aday Küme
32	Diğer İmalatlar		Potansiyel Küme	Aday Küme
33	Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı		Aday Küme	

Tablo 11. 2022 Yılı İmalat Sanayi Çalışan Sayılarına Göre 3 Yıldız Analizi Bilgileri

Faaliyet Kodu	Faaliyet Grupları	Kayseri	Sivas	Yozgat
10	Gıda Ürünlerinin İmalatı	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme
13	Tekstil Ürünlerinin İmalatı	Potansiyel Küme		
14	Giyim Eşyalarının İmalatı		Aday Küme	Potansiyel Küme
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç)	Aday Küme	Aday Küme	Aday Küme
22	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	Potansiyel Küme	Aday Küme	
23	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme	Potansiyel Küme
24	Ana Metal Sanayii	Olgun Küme		
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	Olgun Küme	Aday Küme	Aday Küme
26	Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı		Potansiyel Küme	
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	Olgun Küme		
31	Mobilya İmalatı	Olgun Küme	Potansiyel Küme	

Faaliyet Kodu	Faaliyet Grupları	Kayseri	Sivas	Yozgat
32	Diğer İmalatlar		Aday Küme	Potansiyel Küme

Ortaya çıkan üç yıldız analizi sonuçlarına göre, TR72 Bölgesi'ndeki her ilin kendine has imalat sanayi dinamiklerinin olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak her ilin rekabetçilik düzeyi de farklılık göstermektedir. Bu bilgiler ışığında her üç ilin rekabetçilik düzeyi artırılacaktır.

Küme potansiyeli gösteren sektörlerin geliştirilmesine yönelik Ticaret Bakanlığı'nın Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (UR-GE) tebliği kapsamında firmaların uluslararası alanda rekabet güçlerini artırmak amacıyla vermiş olduğu destekler kümelenme yaklaşımını esas alarak dış ticaretin artması yönünde önem arz etmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 12. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajans Destekleri ve Yeşil Dönüşüme Yönelik Bakanlık Destekleri İle (Türkiye Yeşil Sanayi Projesi dahil) TR72 Bölgesi İmalat Sanayinde Harekete Geçirilen Yatırım Miktarı	Sonuç Göstergesi	Milyon TL	200	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
İmalat Sanayinde Nitelikli Genç İstihdamını Teşvik Eden Etkinlik Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
TR72 Bölgesi İmalat Sanayine Yönelik Uygulanan Destek Programı Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
SOP Özel Amaçları Kapsamında Bölgesel, Ulusal ve Uluslararası Paydaşlarla Yapılan İş Birliği Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	4	Ajans Faaliyet Raporu

Tablo 13. İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi SOP Çıktı Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Başvurusu Yapılan (Başvuru Sahibi veya Ortak Olarak) veya Katkı Sağlanan, İmalat Sanayine Yönelik AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Web Sitesi, Hibe Programı Duyuruları
Bölge İmalat Sanayi İle İlişkili Paydaşlarla SOP Özel Amaçlarına Yönelik Düzenlenen Ortak Faaliyet Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
SOP Özel Amaçları Kapsamında Bölgede Düzenlenen Eğitimlere Katılım Sağlayan Paydaş Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	20	Ajans Faaliyet Raporu

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
TR72 İmalat Sanayine İlişkin Hazırlanan/Güncellenen Rapor Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Web Sitesi, Ajans Faaliyet Raporu
İmalat Sanayinde Nitelikli Genç İstihdamına Yönelik Proje Yarışmalarına Başvuran Genç Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	100	Ajans Faaliyet Raporu
Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı İle Elde Edilen Yeşil Dönüşüm Danışmanlık Raporu Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	20	KAYS, Program Raporları
SOP Özel Amaçları Kapsamında Yapılan Bilgilendirme Toplantılarına Katılım Sağlayan Paydaş Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	250	Ajans Faaliyet Raporu
SOP Özel Amaçları Kapsamında Yapılan Teknik Gezi/İyi Uygulama Ziyaretleri Sayısı/Lobi Faaliyeti Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
SOP Özel Amaçları Kapsamında Teknik Destek / Danışmanlık Alan Paydaş Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	28	KAYS, Ajans Faaliyet Raporu
Üreten Şehirler Programı/CMDP/Güdümlü Proje Desteği Kapsamında Başlayan/Uygulanan Proje Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	KAYS, Sözleşme Belgeleri
Yeşil Dönüşüm Alanında AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Yoluyla Desteklenen Proje Bütçesi	Çıktı Göstergesi	Milyon TL	0	
TR72 Bölgesi'nde Yeşil Dönüşüm Fırsatlarına Yönelik Hazırlanan Rapor Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	KAYS, Ajans Faaliyet Raporu
İmalat Sanayinin İhtiyaç Duyduğu Alanlara Yönelik Başlatılan/Tamamlanan Fizibilite Çalışması Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
İmalat Sanayi Teknik Destek Projelerinden Yararlanan/Fayda Gören Kişi Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	150	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
İmalat Sanayi Teknik Destek Projeleri İle Hedeflenen Eğitim/Danışmanlık Gün Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	120	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

(1) TR72 İmalat Sanayi Mevcut Durumuna İlişkin Sektör Raporlarının Hazırlanması (Bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde herhangi bir hizmet alımı planlanmamaktadır)

Bu kapsamda kalkınma kütüphanesi, yatırımadestek.gov.tr sitesi ve Ajans sitesinde yayınlanmak üzere; SOP özel amaçlarıyla alakalı uzman araştırma raporu, değer zinciri analizi raporları vb. hazırlanacaktır.

- 2023 yılında başlayan ve Sivas imalat sanayine yönelik hazırlanan değer zinciri raporu tamamlanacaktır.
- Yozgat ilinde öne çıkan imalat sanayi alt sektörlerinden bir tanesi seçilerek (gıda sanayi gibi) değer zinciri analizi çalışması yapılacaktır.

(2) TR72 Bölgesi Savunma ve Havacılık Sanayi Pazar Analizi Raporu Hazırlanması (Bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde kısmen hizmet alımı planlanmaktadır)

TR72 Bölgesi'nde savunma ve havacılık alanında imalat ve bakım-onarım faaliyetlerini yürüten firmalar mevcuttur. Kayseri ilinde Hava İkmal Bakım ile Ana Tamir Komutanlıklarının yanı sıra Aspilsan A.Ş., KİM Teknoloji A.Ş., TOMTAŞ A.Ş. gibi firmalar mevcuttur. Sivas'ta ise Aselsan Hassas Optik A.Ş. liderliğinde doğal bir kümelenme ortamı oluşmaktadır. Yozgat'ta ise Garanti Giyim A.Ş. faaliyet göstermektedir. Özellikle Kayseri'deki ve Sivas'taki ilgili fabrikalar ve yeni girişimciler için; savunma sanayindeki hedef pazarların tespiti ve o pazarlara yönelik ürün üretme kabiliyeti önem arz etmektedir. Bu nedenle, savunma ve havacılık sanayinin pazar analizinin yapıldığı bir rapor hazırlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Araştırma, Analiz ve Programlama	TR72 Bölgesi Savunma ve Havacılık Sanayi Pazar Analizi Raporu Hazırlanması	300.000,00

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

(1) Bölge İmalat Sanayi ile İlişkili Paydaşlarla SOP Özel Amaçlarına Yönelik Ortak Faaliyetler Düzenlenmesi (Bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde kısmi hizmet alımı planlanmaktadır)

2024 yılında, sonuç odaklı programın özel amaçlarıyla uyumlu bir şekilde yeşil dönüşüm, dijitalleşme, verimlilik, kurumsallaşma gibi konularda; imalat sanayindeki firmalara yönelik olarak paydaşlarla birlikte ortak faaliyetler düzenlenecektir. Bu çerçevede;

- Kayseri ilinde Emisyon Ticaret Sistemi'nin tanıtımına yönelik etkinlik yapılacaktır.
- Bölge illerinde yeşil mutabakata yönelik bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
- Sivas ve Yozgat illerinde ağırlıklı olmak üzere imalat sanayi firmalarının kurumsallaşma, dijitalleşme ve verimlilik konusunda farkındalığını artırmaya yönelik lobi faaliyetleri yapılacaktır.
- TR72 Bölgesi'nde KOBİ üstü, yeşil dönüşüm çalışması yapmış bir imalatçı firma seçilerek; iyi uygulama tecrübesinin bölgedeki KOBİ'lere anlatılması sağlanacaktır.

- Sivas'ın Divriği ilçesinde KSS ve Yozgat'ın Akdağmadeni ilçesinde ihtisas OSB kurulması başta olmak üzere, TR72 Bölgesi ilçelerinin imalat sanayine olan katkılarını artırmak için çalışmalar yürütülecektir.
- Kayseri'de inşa edilecek Erciyes OSB konusunda yapılan çalışmalarda yer alınacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge İmalat Sanayi ile İlişkili Paydaşlarla SOP Özel Amaçlarına Yönelik Ortak Faaliyetler Düzenlenmesi	500.000,00

(2) TR72 İmalat Sanayi Proje Havuzu Oluşturulması

TR72 Bölgesi imalat sanayine yönelik altyapıyı geliştirme amaçlı olarak Ajansa, Bakanlık merkez programlarına veya diğer hibe mekanizmalarına sunulabilecek proje fikirlerinin geliştirilmesine teknik yardım sağlanacaktır.

Yine geliştirilen proje önerileri için ön fizibilite ve künye çalışmalarının/tanıtımının yapılması, potansiyel yatırım alanları için yatırımcı bulma faaliyetleri/şehir lobiciliği faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Bu bağlamda bölge imalat sanayinde daha önce çalışılan ve 2024-2028 döneminde devreye alınması hedeflenen bazı proje fikirleri şu şekildedir:

- **Şarkışla OSB'de İstihdam Artıyor Projesi:** Alt yapı eksiklikleri bulunan Şarkışla OSB'de yaklaşık 3-4 milyon TL'lik bir proje ile eksiklerin giderilmesi ve istihdamın artırılmasına yönelik güdümlü proje fikri bulunmaktadır.
- **Boğazlıyan OSB Mesleki Eğitim Merkezi Projesi:** Boğazlıyan'da kurulmakta olan organize sanayi bölgesindeki firmalara nitelikli çalışan yetiştirmek amacıyla bir mesleki eğitim merkezi kurulacaktır. Bu projeye ilişkin bilgi formu Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.
- **Yozgat OSB Altyapı Çalışması Güdümlü Projesi:** 1993 yılında kurulan Yozgat OSB, Yozgat sanayisinde önemli yere sahip firmalara ev sahipliği yapmaktadır. Yozgat'ın sanayi sektöründe lokomotif konumunda bulunan Yozgat OSB'nin altyapı konusunda önemli ihtiyaçları bulunmaktadır. OSB'nin firmalara gerekli desteği verebilmesi, lojistik açıdan erişilebilirliğinin artırılması ve kapasitesinin geliştirilmesi, ilerleyen yıllarda imalat sanayinin gündeminde daha fazla yer edinecek yeşil dönüşüm, temiz üretim gibi konularda Yozgat imalat sanayinin de ilerlemesi açısından bu proje önem arz etmektedir.
- **Mobilya Sektörü Mükemmeliyet ve Test Merkezi:** Mobilya ve yan sektörlerin katma değerini yükseltmek hedefiyle kurulacak merkezde, mobilya üretiminde kullanılabilecek yenilikçi malzemelerin geliştirilmesi, kompozit malzeme ve alternatif malzemelerin mobilya sektörüne entegrasyonu, mobilyada kullanılan mekanizmaların, bağlantı malzemelerinin, kimyasalların, aksesuarların geliştirilmesi ve testleri, yüksek katma değerli mobilya sektörleri, otomotiv ve uçak sanayii mobilyası (koltuk, döşeme, aksesuar vb.) geliştirilmesi vb. Mobilya sektöründe kullanılan kumaş, sünger, dolgu malzemelerinin geliştirilmesi ve testlerinin yapılacağı bir merkez kurulacaktır.

- **Sürdürülebilirlik ve Karbon Ticareti Borsası ve Akredite Karbon Emisyonu Belgelendirme Merkezi:** AB ve Türkiye müktesebatına uygun şekilde, firmaların alması gereken emisyon ve karbon belgelerini düzenleyecek, raporlamaları hazırlayabilecek yetkinlikte akredite (yada yetkilendirilmiş) bir merkez kurulacaktır. Merkez aracılığı ile ayrıca Kayseri merkezli tüm Türkiye’de de hizmet verebilecek bir karbon belgesi borsası kurulacaktır.
- **Savunma Sanayi ve İleri Teknolojiler İş Geliştirme Merkezi:** Özellikle Sivas İŞGEM ve Sivas OSB’de faaliyet gösteren, savunma sanayi ağırlıklı çalışan KOBİ’lerin işlerinin de gelişmesiyle doğru orantılı olarak daha geniş üretim sahalarına ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu noktada Sivas Savunma Sanayi ve İleri Teknoloji Üreticileri Derneği’nin de talebi bulunmaktadır. Proje kapsamında Sivas Seyfebeli Sanayi Sitesi’nde veya OSB içerisinde tahsis edilecek bir bölgede yaklaşık ışık başı 1.000’er metrekare alanı olan ve toplamda 10-15 (bütçeye göre) ışıkten oluşan tematik bir İŞGEM oluşturulacaktır.
- **Uluslararası Onaylı Uçak Bakım Merkezi Projesi:** 2019 Yılı Fizibilite Destek Programı kapsamında fizibilite çalışması gerçekleştirilen uçak bakım merkezinin; ülkemizin savunma ve havacılık endüstrisindeki ihtiyaçları ve stratejileri doğrultusunda desteklenmesi söz konusu olabilecektir. Bu proje ile, Kayseri ilinin askeri havacılık endüstrisinde fabrika seviyesinde bakım kapasitesi artırılabilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	TR72 İmalat Sanayi Proje Havuzu Oluşturulması	15.000,00

(3) Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'nin TR72 Bölgesi'nde Etkin Uygulanması (Bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde kısmen hizmet alımı planlanmaktadır)

Türkiye Yeşil Sanayi Projesi, Bakanlığımız ve bağlı kurumlarından KOSGEB ve TÜBİTAK’ın uygulayıcısı olduğu; Türkiye'deki sanayi firmaları için verimli bir yeşil dönüşüm sağlamayı, sanayide yeşil dönüşümü hızlandırmayı, karbonsuzlaştırma çabalarını yoğunlaştırmayı ve teknik kapasiteyi geliştirmeyi amaçlayan bir projedir. 450 milyon dolar bütçeli ve 6 yıl süreli bu projden TR72 Bölgesi imalat sanayindeki işletmelerin daha etkin yaralanması için KOSGEB ve TÜBİTAK ile işbirliği halinde çalışmalar yapılacaktır.

Bu bağlamda öncelikli olarak Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı’nda uygulanan projelerin yararlanıcısı olan şirketler Türkiye Yeşil Sanayi Projesi’ne başvurma yönünde teşvik edilecektir. Her 3 ilin imalat sanayindeki işletmelere yapılan ziyaretlerde bilgilendirmeler yapılacaktır.

Diğer taraftan, Ajans tarafından imalat sanayine yönelik uygulanacak destek mekanizmalarında; Türkiye Yeşil Sanayi Projesi’ne yönelik proje başvurusu yapmayı teşvik edici unsurlara yer verilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'nin TR72 Bölgesi'nde Etkin Uygulanması	150.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

v. Ajans Destekleri

(1) 2024 Yılı Üreten Şehirler Programı Proje Geliştirme ve Program Yönetim Süreçleri

2024 yılında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan gelecek bildirim üzerine; üreten şehirler programına sunulmak üzere proje önerileri geliştirilecektir.

(2) Demirağ OSB Mesleki Eğitim Merkezi GÜDÜMLÜ PROJESİ

Sivas Demirağ OSB, 2018 yılında 8.141.052,33 m² alanda kurulmuştur. 5.478.386,64 m²'lik alanda bütünlük arz edecek şekilde bir arada bulunan 224 sanayi parseli oluşmuştur. Demirağ OSB, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile "cazibe merkezi" ilan edilmiş olup, yatırım teşvik sistemine göre 6. dereceden teşvik uygulanmaktadır. 106 firmaya 161 parsel tahsis yapılmış olup, 15 firma inşaata başlamıştır. Bölgede 10'a yakın faaliyete geçen fabrika mevcuttur. Bu fabrikalar, ürettikleri ürünlerin teknoloji seviyesi itibarıyla orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyesinde üretim yapmaktadırlar. Demirağ OSB arazi bilgilerinde yaklaşık 18.000 metrekare alan mesleki ve teknik eğitim alanı olarak tahsis edilmiştir. Gerek cazibe merkezi olması gerekse OSB'de üretime başlayacak fabrikaların ürün teknoloji seviyelerinin diğer OSB'ye göre yüksek olması sebebiyle; nitelikli çalışan ihtiyacı daha da belirgin bir şekilde kendisini gösterecektir. Bu soruna çözüm olarak, güdümlü proje desteği kullanılarak bir mesleki eğitim merkezi kurulacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Demirağ OSB Mesleki Eğitim Merkezi GÜDÜMLÜ PROJESİ	9.000.000,00

(3) Optik Eğitim, Tasarım ve Kaplama Merkezi CMDP Projesi Uygulanması

Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin başvuru sahibi olacağı bu proje savunma, havacılık ve uzay sektörlerinde elektro-optik sistemlerin (dürbün, nişangah, kamera vb.) geliştirilmesine yönelik faaliyet göstermekte olan kamu ve özel sektör firmalarının optik imalat süreçlerinde ihtiyaç duydukları/eksik kaldıkları hassas optik yüzeylere fonksiyonel (yansıtıcı, anti-yansıtıcı, filtre, koruyucu vb.) kaplamaların geliştirilmesine yönelik eğitim, proses, üretim ve metroloji hizmetlerinin verilmesini kapsamaktadır.

Optik üretim ve eğitim cihazlarının yer aldığı, eğitim ve danışmanlık, optik tasarım ve kaplama, ürün geliştirme konularında hizmet verecek bir merkezin kurulması amaçlanmıştır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Optik İnce Film Tasarım ve Kaplama Merkezi CMDP Projesi Uygulaması	1.804.123,00

(4) İmalat Sanayi Finansman Desteği Projelerinin İzleme Süreçleri

Ajansın 2023 yılında destek sağlamaya başladığı ve uygulama aşaması tamamlanan finansman desteği projelerinin 2024 yılına kalan izleme, kontrol, nihai rapor inceleme ve ödeme ödeme süreçlerinin yerine getirilmesine devam edilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	İmalat Sanayi Finansman Desteği Projelerinin İzleme Süreçleri	2.017.075,00

(5) TR72 İmalat Sanayi Teknik Destek Programı

2023 yılında ilan edilen ve destek almaya hak kazanan projeler ile sözleşme imzalana programın uygulama süreçleri 2024 yılında da yürütülecektir. Tematik teknik destek programı ile yeşil dönüşüm, karbon ve su ayak izi gibi konularda firmalara danışmanlık verilecektir.

TR72 imalat sanayinde faaliyet gösteren işletmeler, onları temsil eden meslek odaları/STK statüsündeki kuruluşlar ile TR72 imalat sanayi ekosisteminin diğer paydaşlarına yönelik olarak; 2024-2026 imalat sanayi sonuç odaklı programının özel amaçları ile bağdaşık öncelikleri olan bir teknik destek programı yürütülecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	2023 Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı Uygulama Dönemi	2.400.000,00
Ajans Destekleri	2024 TR72 İmalat Sanayi Teknik Destek Programı	2.000.000,00

(6) TR72 İmalat Sanayi Fizibilite Destek Programı

TR72 imalat sanayini geliştirecek, 2024-2026 imalat sanayi sonuç odaklı programının özel amaçlarına hizmet edecek yatırım olanaklarının araştırılması ve yapılabilirliğinin ölçülmesi amacıyla fizibilite destek programı yürütülecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	TR72 İmalat Sanayi Teknik Destek Programı	3.000.000,00

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

(1) TR72 İmalat Sanayindeki Paydaşlarla Uluslararası Proje Hazırlanması ve Başvuru Yapılması

TR72 Bölgesi'nde imalat sanayindeki şirketleri temsil eden ticaret ve sanayi odaları, OSB müdürlükleri gibi kurumlarla işbirliği halinde; SOP özel amaçlarıyla uyumlu olarak uluslararası projelere başvuru yapılacaktır. Bu bağlamda;

* IPA 3 Programı'na proje hazırlanacak

* Yeşil dönüşüm ile alakalı imalat sanayindeki paydaşlarla AB projesi hazırlanacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İmalat Sanayide Dönüşüm Birimi tarafından yönetilecektir.

Ajans destek programları projeleri, Ajans proje uygulama sistematığı içerisinde yürütülecektir. Hibe programlarının oluşturulması ve başvuru alma, ön inceleme, ön izleme ve değerlendirme süreçleri de birim içerisinde gerçekleştirilecektir.

Tablo 14. Program Süresi ve Zaman Planlaması- İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar		2024			
				Tür	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
i. Araştırma, Analiz ve Programlama								
TR72 İmalat Sanayi Mevcut Durumuna İlişkin Sektör Raporlarının Hazırlanması	Özel Amaç 1, 2, 3	İSDB	TR72 İmalat Sanayi, Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler	Rapor	x	x	x	x
TR72 Bölgesi Savunma ve Havacılık Pazar Analizi Raporunun Hazırlanması	Özel Amaç 2,3	İSDB	Kayseri Sanayi Odası, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası, Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası	Rapor	x	x		

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
İmalat Sanayinin İhtiyaç Duyduğu Test/Sertifikasyon/Mesleki Eğitim Merkezi Gibi Alanların Tespit Edilmesi Ve Fizibilite Çalışmalarının Yapılması	Özel Amaç 2,3	İSDB	Kayseri İmalat Sanayi, Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler	Rapor		x	x	x
ii. İş Birliği ve Koordinasyon								
Bölge İmalat Sanayi ile ilişkili Paydaşlarla SOP Özel Amaçlarına Yönelik Ortak Faaliyetler Düzenlenmesi	Özel Amaç 1, 2, 3	İSDB	Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler	Faaliyet	x	x	x	x
TR72 İmalat Sanayi Proje Havuzu Oluşturulması *Urge, güdümlü, CMDP proje fikirleri *Ön fizibilite ve künye çalışmalarının/tanıtımının yapılması *Potansiyel yatırım alanları için yatırımcı bulma faaliyetleri/şehir lobiciliği faaliyetleri	Özel Amaç 1, 2, 3	İSDB, YDO	Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Faaliyet	x	x	x	x
Kayseri İmalat Sanayinde Nitelikli İşgücüne Erişim İçin Dijitalleşme Etkisinin Artırılması	Özel Amaç 2, 3	İSDB	Kayseri B.B., Kayseri OSB, Kayseri'deki Üniversiteler	Faaliyet		x	x	
Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'nin TR72 Bölgesi'nde Etkin Uygulanması	Özel Amaç 1	İSDB	TR72 İmalat Sanayi, KOSGEB, TÜBİTAK, Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı	Faaliyet		x	x	x
iii. Kapasite Geliştirme								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
v. Ajans Destekleri								
Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı Uygulama Dönemi	Özel Amaç 1	İSDB	Kayseri İmalat Sanayi	Program	x	x	x	x

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
2024 Yılı Üreten Şehirler Programı Proje Geliştirme ve Program Yönetim Süreçleri	Özel Amaç 1, 2, 3	İSDB	Kayseri İmalat Sanayi, Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler	Program		x	x	x
Demirağ OSB Mesleki Eğitim Merkezi Gündümlü Projesi	Özel Amaç 2,3	İSDB	Sivas TSO, Demirağ OSB Müdürlüğü	Proje		x	x	x
Optik İnce Film Tasarım ve Kaplama Merkezi CMDP Projesi Uygulaması	Özel Amaç 3	Sivas YDO	Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Proje	x	x		
İmalat Sanayi Finansman Desteği Projelerinin İzleme Süreçleri	Özel Amaç 1,2,3	İSDB	TR72 İmalat Sanayi İşletmeleri	Program	x			
TR72 İmalat Sanayi Teknik Destek Programı	Özel Amaç 1,2,3	İSDB	TR72 İmalat Sanayi	Program		x	x	x
TR72 İmalat Sanayi Fizibilite Destek Programı	Özel Amaç 1,2,3	İSDB	TR72 İmalat Sanayi	Program			x	x
vi. Önemli Kamu Yatırımları								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler								
TR72 İmalat Sanayindeki Paydaşlarla Uluslararası Proje Hazırlanması ve Başvuru Yapılması	Özel Amaç 1,2,3	İSDB	TR72 İmalat Sanayi, Meslek Odaları, OSB Müdürlükleri, Üniversiteler	Proje	x	x	x	x
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								

f. İzleme ve Değerlendirme

İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı İmalat Sanayide Dönüşüm Birimi tarafından yönetilecektir.

ORAN, Bölge Planı'nda belirtilmiş olan ana amaç ve hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak ve hazırlamış olduğu çalışma programının en iyi seviyede gerçekleşmesini sağlayabilmek adına; faaliyetlerin kurallara uygun yürümesini sağlamak, süreç içerisinde oluşacak riskleri tespit etmek ve bu risklere yönelik düzeltici ve önleyici tedbirleri oluşturarak uygulamaya koymak amacıyla programın sonuçlarını izleme, değerlendirme, koordinasyon ve raporlama faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

Bu süreç aşağıdaki ana faaliyetleri kapsamaktadır;

- Belirtilmiş olan performans kriterlerine yönelik sistematik bilgi ve verilerin toplanması
- Toplanan bilgi ve verilerin analizi ile belirlenen hedeflere yönelik gelişme ve risklerin tespit edilmesi
- Analiz sonuçlarının 3 ya da 6 aylık dönemler halinde Genel Sekretere raporlanması

Belirlenmiş olan performans kriterleri esas alınacaktır. Bu kriterlerin takibi için toplanacak bilgi ve verilerin içeriği, hangi yöntemler ya da kurumlardan tedarik edileceği gibi konular izlenecek uygulamanın performans göstergeleri ile ilgili bölümünde tanımlanmıştır.

Değerlendirme sürecinde ise izlenecek uygulamanın ilgililiği, etkinliği ve sürdürülebilirliği gibi sorulara cevap aranacaktır. Ayrıca uygulama aşamasında karşılaşılan problemler ve hedeflere ulaşılmasına yönelik riskler tespit edilerek ilgili birimler ile paylaşılacaktır.

2.3 Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi

a. Amaç

Bölgede mevcut turizm değerlerinin geliştirilmesi, turizmin çeşitlendirilmesi, sürdürülebilir turizmin desteklenmesi ve bölge illeri turizm insan kaynağı kapasitesi ve kalitesi geliştirilerek turizmde rekabet gücünün artırılmasıdır.

Özel amaçlar ise;

- Sürdürülebilir turizmin bölgede geliştirilmesi
- Turizme yönelik insan kaynakları kapasitenin artırılması
- Kış turizmi altyapı imkânlarının iyileştirilmesi ve kış turizmi odaklı tesisler için turizmi 12 aya yayılmasıdır.
- Sağlık turizmi ve termal turizm altyapısının geliştirilmesi ve tanıtımının yapılması

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Türkiye’de turizm sektöründe sürdürülebilirliğin sağlanması ve mevsimsellik sorununun çözümü için alternatif turizm alanlarının geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Alternatif turizm, kıyı turizmi dışındaki turizm faaliyetlerini kapsamaktadır. Turizmin çeşitlendirilmesi ihtiyacı, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkiye Turizm Stratejisi 2023 ve Eylem Planı 2007-2013 kapsamında ortaya konmuş ve alternatif turizmin desteklenmesi hedeflenmiştir. Stratejide söz konusu hedef doğrultusunda alternatif turizm türlerinden sağlık ve termal turizm, kış sporları dağ ve doğa turizmi, deniz, kırsal ve eko-turizm, yayla turizmi, kongre ve fuar turizminin öncelikli olarak geliştirilmesi öngörülmüştür. Bununla birlikte ülkemizin sağlık, termal, yayla, kış ve dağ sporları ve kültürel potansiyelinin birbiriyle entegrasyonu sayesinde alternatif varış noktaları ve güzergâhların oluşturulması hedeflenmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanmakta olan Türkiye Turizm Master Planında ise sürdürülebilir turizm ve turizm sektörü insan kaynakları kapasite ve kalitesi önem arz etmektedir.

On İkinci Ulusal Kalkınma Planı’nda, turizm sektörünün amacı; değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesi ile konaklama süresi ve konaklama dışı harcamaların artırılması, her bir destinasyon özelinde ve odaklı

anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesi ve koruma-kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması olarak belirtilmektedir.

Türkiye Turizm Stratejisi (2023)'te ülkemizin turizm sektörü vizyonu “Sürdürülebilir turizm yaklaşımının benimsenerek istihdamın artırılmasında ve bölgesel gelişmede turizmin öncü bir sektör konumuna ulaştırılması ve Türkiye'nin uluslararası pazarda turist sayısı ve turizm geliri bakımından ilk beş ülke arasında önemli bir varış noktası ve uluslararası bir marka haline getirilmesinin sağlanmasıdır.” olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda, doğal, tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir alanı kapsayan TR72 Bölgesi kış turizmi, yüksek irtifa kamp olanakları, spor turizmi, kuş gözlemciliği, balon turizmi, termal turizm, sağlık turizmi ve kırsal turizme yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için büyük bir potansiyel taşımaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığının verilerine göre Türkiye’de 29 kış turizm merkezi bulunmaktadır. Bunlardan aktif olanların sayısı dokuz, bir kısmı aktif olanların sayısı ise yedi iken diğerleri plan aşamasındadır. Bunların ikisi TR72 Bölgesi’nde yer almaktadır.

Erciyes Kayak Merkezi, Kayseri il merkezine 25 km uzaklıkta Erciyes Dağı üzerinde yer almaktadır. Merkezdeki 23.750 metre hat uzunluğundaki teleferik sisteminin taşıma kapasitesi 26.750 kişi/saattir. Merkezdeki otellerin yatak kapasitesi ise 2023 ılı itibari ile yaklaşık 1.500 dür. İnşaat aşamasındaki yatırımların tamamlanması ile 3.000 e ulaşacaktır. Ayrıca kayak merkezi şehre çok yakın olduğundan şehrin konaklama olanaklarından da yararlanmak mümkündür.

Erciyes Kayak Merkezi’nin toplam pistlerinin uzunluğu 112 km’yi bulmakta ve bu pistlerin %36’sı Mavi-Kolay(%15-35 derece eğim), %42’si Kırmızı-Orta Zor (%35-60 derece eğim), %22’si Siyah-Zor (%60 ve fazlası eğim) pistlerden oluşmaktadır. Pistler 2.100-3.345 metre başlangıç ve bitiş rakımları arasında yer almaktadır. Önemli bir unsur ise pistlerin birbirine bağlı olması ve aralıksız kayak yapma imkanı sunmasıdır.

Yıldız Dağı, 26.07.2010 tarih ve 27653 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi olarak ilan edilmiştir.

Spor turizmi kapsamında dağ bölgelerine yeni otel yatırımı çekebilmek için «off-season» süresince doluluk oranlarının düşük kalmaması gerekmektedir. Sporcuların müsabaka ve maçlar öncesinde alyuvarlarındaki oksijen depolama kapasitesini arttırmak zorunda olmaları, yüksek irtifa kampını zorunlu kılmaktadır. Dünya spor bilimi, en ideal yüksek irtifa eğitim kamplarının en az 21 gün konaklama ile 2.200 metrede yapılacağını ortaya koymaktadır. Dünyada bu kamp olanaklarının şartlarını taşıyan İtalya’daki Livigno Dağ bölgesine baktığımızda, en yakın havalimanına arabayla 3,5 saat uzaklıkta ve gecelik konaklama bedellerinin göreceli olarak çok yüksek olduğu düşünüldüğünde, Erciyes Dağ bölgesinin daha ucuza ve şehre 20 dk. mesafede olması rekabetçiliği arttıran bir gösterge sunmaktadır. Ayrıca Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından Hacılar Kapı’da iki adet futbol sahası inşa edilmiş ve işletmesi özel bir firmaya verilmiştir.

TR72 Bölgesi’nin öne çıkan turizm potansiyellerinden biri de jeotermal kaynaklarıdır. Yozgat ili jeotermal kaynakları Orta Anadolu termal kaynakları olarak gruplandırılmış ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan Termal Turizm Master Planı’nda termal turizm kent bölgeleri olarak belirlenmiştir. Aynı şekilde Sivas, Amasya, Tokat, Erzincan ile birlikte ayrı bir termal gelişim alanı belirlenmiştir.

Sivas Sıcak Çermik kaplıca alanında 1.624 yatak kapasitesine sahip 5 adet termal otel, 10 adet prefabrik ünite ve Cumhuriyet Üniversitesi'ne ait 15 yatak kapasiteli Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca yaz sezonunda çadır kent görünümünde olan kaplıca alanında 1200 adet kapasiteli çadır alanı bulunmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan Turizm Master Planı kapsamında destinasyon planlama kriterlerine uygun olarak; "Akdağmadeni-Karadikmen Termal Turizm Merkezi", "Boğazlıyan-Bahariye Termal Turizm Merkezi", "Sarıkaya Termal Turizm Merkezi" ve "Sorgun Termal Turizm Merkezi"nin geliştirilmesi öngörülmüştür.

Sarıkaya ilçesinde antik dönemde "*Aquae Sarvenae*" veya "*Basilika Therma*" adıyla anılan ve Roma döneminde hamam olarak kullanılmış kalıntılar arasında tonozlu mekâna geçişi sağlayan kemer dizileri ile bunun üzerinde boğa ve yılanbaşı motifli süslemeler bulunmaktadır. Yozgat Valiliği, Sarıkaya Belediyesi ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı işbirliğinde Tarihi Roma Hamamı'nın termal tedavi uygulamaları ve tanıtımına yönelik; proje, sempozyum, çalıştay faaliyetleri yürütülmüştür.

Sağlık turizmi; kısaca bireylerin koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici hizmetler almak amacı ile yaşadıkları ülke dışında bir ülkeyi ziyaret etmeleri olup, uluslararası sağlık amaçlı hareketlilik potansiyelini kullanarak sağlık kuruluşlarının büyümesine imkân veren bir sektördür.

USHAŞ verilerine göre 2021 yılında tıbbi nedenlerle ülkemizi ziyaret edenlerin toplamı 642.444 kişi olmuş ve buradan elde edilen gelir 1.048.549.000 ABD doları tutarında gerçekleşmiştir.

Kayseri'nin Türkiye'deki en kapsamlı şehir hastanelerinden birini bünyesinde barındırması, mevcut kamu üniversite hastaneleri ve özel hastanelerin de varlığı dolayısıyla 2018 yılında başlayan sağlık turizmi konusundaki ilginin ve yabancı hastaların dikkatinin 2024 yılında da artarak devam edeceği öngörülmektedir. Türkiye'nin en büyük araştırma merkezi olan Erciyes Üniversitesi GENOM ve Kök Hücre Merkezi'nde yer alan erişkin ve çocuk kemik iliği, kemoterapi, radyoterapi, karaciğer, böbrek, kornea nakil merkezleri üniversitenin sağlık turizmi açısından potansiyelini göstermektedir. Yıllık yaklaşık 5.000 yabancı uyruklu hasta bölgede tedavi edilmektedir.

Türkiye Turizm Stratejisi'nde ayrıca turizmin mevsimlik ve coğrafi dağılımını iyileştirmek ve dış pazarlarda değişen tüketici tercihleri göz önüne alınarak yeni potansiyel alanlar oluşturmak amacıyla alternatif turizm olanakları ile ilgili planlama faaliyetleri sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Alternatif turizm olanakları oluşturularak talebin artırılmasını sağlamak ve iç turizmi geliştirmek amacıyla sektörün mevsimsellik özelliğini değiştirmeye yönelik yasal-yönetmelik düzenlemeler yapılması, doğal, tarihi ve sosyal çevreyi koruyan ve sürdürülebilir kılan, karşılaştırmalı rekabet üstünlüğüne uygun turizm çeşitleri ön plana çıkarılacaktır.

Doğal, tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir alanı kapsayan TR72 Bölgesi kırsal turizme yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için büyük bir potansiyel taşımaktadır. Mevcut durumların tespit ve analizi neticesinde bölgenin turizm değerlerine yönelik geliştirme ve tanıtım faaliyetlerinin yapılması önem arz etmektedir. Belli bir döneme sıkışan iç turizmdeki mevsimselliğin kaldırılması, turizmin tüm sezona yayılması amaçlanmalıdır. Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına katkı sağlamayı temel kuruluş amacı sayan kalkınma ajansları için kırsal turizm çarpan etkisi yüksek bir araçtır. Kırsalda yer alan doğal, tarihi ve kültürel değerlerin kırsal turizm yelpazesinde bütüncül bir şekilde yer alması,

kırsaldaki yöresel ürünlerin turizm faaliyetlerine entegrasyonu yerel ekonominin canlanması ve yeni istihdam alanlarının da oluşmasına katkı sağlayacak olması açısından oldukça önem arz etmektedir.

TR72 Bölgesinin mevcut turizm potansiyelini en üst ölçekte değerlendirebilmesi için yetkin insan kaynağına ihtiyacı bulunmaktadır. Genç işsiz kesimin teknik kapasitelerinin artırılarak turizm sektöründe rahatlıkla istihdam edilebilir hale gelmeleri önemli bir husustur. Dolayısıyla gençlerin istihdamına yönelik faaliyetler önemli görülmektedir. Bununla birlikte Ajans uzmanlarının alacağı ve dâhil oldukları uluslararası projeler kapsamında aldıkları eğitimler de bölgedeki turizm ve ilişkili sektör çalışanları ile KOBİ'ler açısından potansiyel olarak değerlendirilmektedir. Dijital içerik üretimi konusunda Turizm Destekleri konusunda Ajans uzmanlarının eğitilmesi ve Turizm Hizmetlerinin Sunumu, Mutfak Sanatları, ön büro ve işletme yönetimi eğitimlerinin Bölge'de desteklenmesi ve PCM eğitimlerinin bölgede yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 15. Turizm SOP Sonuç Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
TR72 Bölgesine Gelen Yabancı Turist Sayısı	Sonuç Göstergesi	Kişi	60.000	TÜİK
TR72 Bölgesine Gelen Yerli Turist Sayısı	Sonuç Göstergesi	Kişi	1.000.000	TÜİK
Turizme Kazandırılan Unsur/Rota Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Çeşitlendirilen ve/veya Geliştirilen Turizm Faaliyeti Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Geliştirilen Turizm Altyapı Sayısı	Sonuç Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu GPD Sonuç Raporu KAYS

Tablo 16. Turizm SOP Çıktı Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Turizmin Geliştirilmesine ve Çeşitlendirilmesine Yönelik Araştırma Raporu Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporları
Turizmin Tanıtımına İlişkin Geliştirilen İş Birliği Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Alternatif Turizm İmkanlarının Geliştirilmesi Kapsamında Kurulan İş Birliği Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Sağlık Turizmi Kapsamında Gelen Turist Sayısını Artırmak İçin Yapılan B2B Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu

Performans Göstergeleri	Sonuç/ Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Düzenlenen Bisiklet Yarışı Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	6	Ajans Faaliyet Raporu
Düzenlenen Tanıtım Faaliyetleri Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
Katılım Sağlanan Fuar/Online Fuar Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Yeni Geliştirilen Program Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu KAYS
Turizm Çeşitlendirmesine Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Turizm Sektörü İnsan Kaynağının ve Kurumlarının Geliştirilmesine Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Sürdürülebilir Turizm Farkındalık Sağlama Faaliyeti	Çıktı Göstergesi	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Sürdürülebilir Turizm Sertifika Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	5	GSTC Web Sitesi
Düzenlenen İnsan Kaynaklarına Yönelik eğitim Faaliyeti	Çıktı Göstergesi	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

TR72 Bölgesinde turizm öğelerine yönelik mevcut durum ve ihtiyaç analizi yapılmaya devam edilecektir. Destinasyon oluşturulması ve yönetimi konusunda temel çalışmalar gerçekleştirilecek ve destinasyon tasarımına entegre edilebilme potansiyeli olan yöresel turistik ürünlere yönelik araştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir. 2023 yılı programı kapsamında Anadolu Hitit Rotası Raporu ve Kayseri’de Turizm Rotaları raporları hazırlanmıştır. 2024 yılında ise aşağıda belirtilen araştırma raporları hazırlanacaktır.

(1) Araştırma Raporları Hazırlanması

2024 yılında Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi SOP’u kapsamında Genel Sekreterliğin de onayı ile aşağıdaki raporlar hazırlanacaktır.

- **TR72 Butik Otel Konsept Önerileri:** Bir butik otel projesinin tasarımını ve uygulanabilirliğini değerlendirmek amacıyla hazırlanacaktır. Bir işletme sahibinin veya yatırımcının bir butik otel açma kararı almadan önce yapması gereken stratejik planlamayı içerecektir.
- **Sivas ve Yozgat Alternatif Turizm Rotaları:** Sivas ve Yozgat illeri turistik potansiyelini ve alternatif turizm olanaklarını değerlendiren bir araştırma olacaktır. Turistlerin geleneksel turistik noktaların ötesinde daha az bilinen veya keşfedilmemiş bölgeleri keşfetmelerini teşvik etmek amacıyla hazırlanacaktır.
- **TR72 Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Raporu:** TR72 Bölgesindeki turistik potansiyeli, turizm projelerini, çevresel etkileri ve sosyoekonomik katkıları değerlendiren bir araştırma raporudur. Ayrıca turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini dengeleyerek gelecek nesiller için

sürdürülebilir bir turizm modeli oluşturmak için sürdürülebilir turizm sertifikası ve sertifikasyon süreçlerini de içeren bir rapor olacaktır.

- **Ajans İletişim Stratejisi:** Bölge düzeyinde Ajans konum/görünürlük ve imajının güçlendirilmesi amacıyla Ajans'ın dış paydaşlarla olan iletişim stratejisi oluşturulacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Araştırma Raporları Hazırlanması (Bu faaliyet Ajans uzmanları tarafından yapılacaktır)	25.000,00

(2) TR72 Bölgesi İllüstratif Turizm Haritalarının Hazırlanması

Turizm değer zincirinde yer alan çeşitli turistik değer ve unsurları içerecek şekilde TR72 illerinin illüstratif turizm haritaları hazırlanacaktır. Bu kapsamda; mevcut ve potansiyel turizm öğeleri belirlenecek, TR72 potansiyel turizm türleri belirlenecek, TR72 turistik değer envanteri ve haritası oluşturulacaktır.

2023 yılı içerisinde Soğanlı Vadisi için taslak bir harita, Sivas için ise hem kent meydanı hem de tüm ili kapsayacak şekilde bir illüstratif harita hazırlanmasına başlanmıştır. Bölgedeki turizm değerlerini içine alan Kayseri, Sivas ve Yozgat (birlikte/bağımsız) destinasyonlarının oluşturulması için paydaşlar ile çalışmalara devam edilecektir. Sivas için hazırlanan haritanın Kültür A.Ş. bünyesindeki “visitsivas” portalında, Yozgat için hazırlanan haritanın “visityozgat” portalında yayımlanması öngörülmektedir. Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından yayımlanan “kayseri.com.tr” isimli turizm portalında Kayseri haritasının interaktif bir şekilde yer alması konusunda Büyükşehir Belediyesi ile görüşülmüştür. Yozgat için hazırlanan harita ise rotayozgat portalında yayınlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Araştırma, Analiz ve Programlama	TR72 Bölgesi İllüstratif Turizm Haritalarının Hazırlanması (Bu faaliyet Ajans koordinasyonunda hizmet alımı yoluyla yapılacaktır)	400.000,00

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

(1) Yol ve Dağ Bisiklet Yarışları Tertip Edilmesi

Kayseri Büyükşehir Belediyesinin iştiraki olan Erciyes A.Ş. ve ORAN işbirliği ile yaz aylarında otellerin doluluk oranlarını artırmaya yönelik kamp ve yarış aktiviteleri 2019 yılından bu yana düzenlenmektedir. ORAN Kalkınma Ajansı, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Erciyes A.Ş. ve Velo Erciyes ile başlatılan “Bisiklet Sporunda Erciyes Yüksek İrtifa Kamp olanaklarının tanıtılması” projesi kapsamında; 2018 yılında 15 ve 2019 yılında 30 takım kamp için Erciyes'i tercih etmiştir. 2019, 2021, 2022 ve 2023 yıllarında bir bisiklet yarışı organize edilmiştir.

Yüksek irtifa kamp merkezi konusunda Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen çalışmalar sona yaklaşmıştır. Talep eden kulüplerin ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda son yatırımlar gerçekleştirilmektedir. 2024 yılında da diğer spor dallarına (plaj voleybolu, kamping vs.) yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

2023 yılında ayrıca Yozgat da eklenerek dağ bisiklet yarışları devam etmiştir. Yozgat Çamlık Milli Parkında dağ bisikleti yarışları düzenlemiştir. Ayrıca Sarıkaya, Sorgun ve Yozgat Merkez arasında yol bisikleti yarışlarının düzenlenmesi için ön keşif çalışmaları yapılmıştır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Yol ve Dağ Bisiklet Yarışları Tertip Edilmesi (Bu faaliyet Ajans koordinasyonunda hizmet alımı yoluyla yapılacaktır)	100.000,00

(2) Ark of Taste, Cittaslow ve Best Tourism Villages Çalışmaları

The Ark of Taste, küresel Slow Food hareketi tarafından sürdürülen, nesli tükenmekte olan miras gıdaların uluslararası bir kataloğudur. Sürdürülebilir şekilde üretilen, benzersiz tadı olan ve ayrı bir ekolojik bölgenin parçası olan risk altındaki gıdaları korumak için tasarlanmıştır. Başvurular İtalya merkezli slow food company üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ajans, 2024 yılında ajans the ark of taste ibaresi alabilecek ürünleri tespit ederek sorumluluk alanındaki her il için bir en az başvuru gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda danışmanlık alınacaktır.

Ayrıca 2024 yılı içerisinde Sivas ili Divriği ve Yozgat ili cittaslow sertifikası alma çalışmaları da gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda yerel aktörlerle görüşmeler gerçekleştirilecek ve gerekirse danışmanlık hizmeti alınacaktır.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO), Madrid'de her yıl düzenlenen Genel Kurul sırasında "Best Tourism Village" listesini açıklamaktadır. Geçen yıl toplam 174 köy 75 UNWTO Üye Ülkesi tarafından önerilmiş ve 44'ü Best Tourism Village olarak kabul edilmiştir. Listede Türkiye'den de iki destinasyon yer almaktadır. Taraklı köyü ve Mustafapaşa köyü dünya çapında " Best Tourism Village" etiketini kazanmıştır. Bu kapsamda 2024 yılında gerek paydaşlardan gelen talepler cevaplanacak gerek ise başvuru yapmaları için uygun ilçeler bilgilendirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Ark of Taste, Cittaslow ve Best Tourism Villages Çalışmaları	300.000,00

(3) Rota Yozgat Websitesi Çalışmaları

Hizmet sektörü ve turizm destinasyonları bilgi teknolojisinde yaşanan gelişmelerden ve değişimlerden oldukça fazla etkilenmektedir. Ziyaretçinin destinasyonun hakkındaki ilk fikirlerini edinmesinde sözlü, yazılı ve görsel her türlü sosyal medya ve basın yayını etkilidir. Bütün bunları akıl ve duygu yorumuyla birleştirerek bölgeyle ilgili zihinsel bir resim oluştururlar. Başarılı yönetilen ve marka olmuş bir destinasyon olmak için ziyaretçilere sunulan hizmet ve tecrübelerin yanı sıra ziyaretçilerin bu bölgeye ilişkin algıları, düşünceleri ve hislerinin toplamını yönetmeyi başarabilmek gerekmektedir. Bugünün turistleri ve destinasyon ile aralarındaki ilişkiyi yöneten en önemli unsur ise bilgi iletişim teknolojileri sayesinde oluşturulmuştur. Bu uygulama Yozgat ili için görülen bu eksiklik üzerine tasarlanmıştır.

2023 yılında büyük oranda çalışmalar tamamlanmıştır. www.rotayozgat.com üzerinden birçok turizm değerinin tanıtımı turizmin merkezi sloganı ile tanıtılmıştır. Tanıtım materyalleri, hediyeelik eşya tasarımları vb. faaliyetler 2024 yılında da devam edecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Rota Yozgat Web Sitesi Çalışmaları (Ajans koordinasyonunda hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilecektir)	250.000

(4) Divriği Alternatif Turizm İşbirliği Buluşması

ORAN, KUDAKA, Fırat Kalkınma Ajansı ve DAP Bölge Kalkınma İdaresi işbirliği ile yakın zamanda cittaslow ağına dahil olan Arapgir ve Kemaliye (Eğin) ile aynı turizm rotasında bulunan Divriği ilçesinin hem rota anlamında hem de turizm tanıtımı anlamında bir araya getirilerek geliştirilmesi amacıyla bir işbirliği organizasyonu yapılacaktır. Karavanpark, bisiklet, yürüyüş ve motosiklet rotası, trekking ve rafting imkanlarının değerlendirileceği ve tanıtılacağı toplantıya Ajanslar haricinde TURSAB, TGA, ilgili federasyon temsilcileri ve blogger'lar davet edilecektir. Toplantı sayesinde hem bölge tanıtımı ve işbirliği sağlanacak hem de alternatif turizm imkanlarının geliştirilmesine katkıda bulunulacaktır.

Faaliyet, SOP'un Turizmin Tanıtımına İlişkin Geliştirilen İş Birliği Sayısı ve Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi Kapsamında Kurulan İş Birliği Sayısı'na katkı sunacaktır. 2023 yılı içerisinde bir buluşma gerçekleştirilmiştir. Ancak yapının restorasyon aşaması tamamlanmadığı için amaca ulaşacak bir etkinlik 2024 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Divriği Alternatif Turizm İşbirliği Buluşması	400.000,00

(5) UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Başvuru Çalışmaları

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı (Creative Cities Network), UNESCO tarafından 2004 yılında oluşturulmuş olup çeşitli bölgelerden, farklı gelir seviyeleri, kapasite ve nüfusa sahip şehirleri kreatif endüstriler alanında çalışmak üzere bir araya getiren bir girişimdir. Sivas'ın müzik envanterini belirlemek, ilgili aktörleri desteklemek, eğitim ve gelişim faaliyetleri yapmak adına UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı (Creative Cities Network) kapsamında 2017 ve 2021 yıllarında yapılan başvurular son aşamaya kadar başarıyla taşınmış ancak uluslararası finalde elenmiştir. 2025 yılında Sivas Belediyesi ile işbirliği içinde başvuru tekrar yapılacaktır. Kayseri ve Yozgat için başvuru ise başvuru yapan kurumlara destek sağlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Başvuru Çalışmaları	300.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

(1) Turizm Paydaşlarına PCM Eğitiminin Verilmesi

2024 yılında Turizm sektöründe faaliyet gösteren özel sektör kuruluşlarına ve kamu kurumlarına da Sivas ve Yozgat illerinde bu eğitimlerin tekrarlanarak Kalkınma Ajansı ve uluslararası kuruluşların çağrılarına başvuru yapma yetenekleri geliştirilecektir. Çağrılar ajans uzmanları tarafından takip edilecektir.

(2) Birim İçi Eğitimler

Dijitalleşen dünyada turizm değerlerinin dijital platformlarda tanıtımı, Turizm sektörü araştırma raporlarında kullanılan programlar ve turizm hizmet yönetimine e yönelik olarak Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi personellerinin eğitimler alınması ve bu doğrultuda uzmanlık alanları oluşturulacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Birim içi Eğitimler (Bu faaliyet hizmet alımı yoluyla yapılacaktır.)	100.000,00

(3) Turizm İşletmelerinin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi ve Danışmanlık

Turizm sektöründe faaliyet gösteren özellikle küçük ölçekteki işletmeler için gerek ihtiyaç duyduğu fon kaynaklarına ulaşmalarını kolaylaştırmak gerekse kurumsal altyapılarını güçlendirmek için, daha önce bu konuda çalışmış bir uzman personelin, kapasite geliştirme ve danışmanlık faaliyetlerine devam etmesi öngörülmektedir. Büyük işletmeler ve kamu kurumları talep etmesi durumunda o kurumlara da yardımcı olunacaktır. Kapasite geliştirme eğitimleri ajans uzmanları tarafından gerçekleştirilecektir

(4) Sürdürülebilir Turizm Faaliyetleri

2024 yılı içerisinde TTKB birimi çalışanlarına Profesyonel Sürdürülebilir Turizm Eğitimi alınacaktır. Eğitim sonrasında firmalar birebir ziyaret edilerek talep gelmesi halinde Bölgedeki turizm işletmelerine yönelik bir bilgilendirme etkinliği (1-2 günlük bir bilgilendirme faaliyeti) düzenlenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Sürdürülebilir Turizm Faaliyetleri	100.000,00

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

(1) FAM-TRIP Tanıtım Gezileri

Aşağıda detayları belirtilen kış sporları, speed skating (hız pateni), triathlon ve sağlık turizmi ile TR72 Bölgesine yönelik tanıtım gezileri yapılacaktır.

2023 yılında turizm gazetesi temsilcileri, Influencerlar ve seyahat acentleri gibi farklı alanlarda gruplara Kayseri turizm değerleri tanıtıldı. 2024 yılında özellikler sporcusu olan Rusya, Norveç, Hollanda, Polonya, Macaristan gibi ülkelerin olimpiyat komiteleri, federasyon yöneticileri, antrenörler, ünlü sporcular, UCI, ITU gibi dünya federasyonu yönetici ve yetkililer davet edilecektir. Ayrıca Kış turizminde de yeni hedef ülkeler olarak belirlenen Avusturya ve Finlandiya ticaret ataşeleri ile görüşülerek, turizm sektörünün ilgilileri davet edilecektir.

Yurt içi turizm acentelerinin ve tur operatörlerinin Kayseri, Sivas ve Yozgat illerindeki kültürel değerleri ve turizm potansiyelini görmeleri maksadıyla İl kültür turizm müdürlükleri ve yerel turizm yönetimi şirketleri ile TR72 Bölgesinin tanıtımına yönelik Fam-Trip etkinlikleri yapılacaktır. Gezilerde bölgedeki termal tesislerde konaklamaları sağlanacaktır.

Balkanlar ve Türkiye Cumhuriyetleri başta olmak üzere, Avrupa'dan gelecek yabancı turizm acenteleri ve Türkiye'deki yerli turizm acentelerine yönelik Kayseri sağlık turizmi altyapısını ve hekim kalitesini öğrenebilmeleri amacı ile tanıtım turları (Fam-Trip) organize edilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Tanıtım ve Yatırım Destek	FAM-TRIP Tanıtım Gezileri (Bu faaliyet Ajans uzmanları koordinasyonunda hizmet satın alınması yolu ile yapılacaktır)	750.000,00

(2) Gastronomi Festivali

Bölgenin yöresel yemeklerini, mutfağını, kültürünü yerel gastronomiyi tanıtmak, turist çekmek ve yerel üreticileri desteklemek amacıyla 2024 yılında bir Gastronomi Festivali düzenlenecektir. Kayseri Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesinde Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından faaliyete alınacak olan Mutfak Sanatları Merkezinin açılmasıyla yine Millet Bahçesi içerisinde yerel lezzetlerin tanıtılması, yerel ekonomiye katkı sağlanması, turizmin teşvik edilmesi ve kültürel alışverişi artırmak gibi amaçlara hizmet etmesi planlanan festival kapsamında yörenin yemek kültürünü, yerel malzemeleri ve geleneksel yemek tariflerini tanıtarak kültürel değerlerin korunması ve yayılması amaçlanmaktadır.

Festival kapsamında yerel restoranlar, şefler, gıda üreticileri, belediye, ticaret odaları ve turizm ofisleri gibi paydaşlarla işbirliği yapılacaktır. Ana paydaşımız Kayseri Büyükşehir Belediyesi (KAYTUR A.Ş.) olacaktır. Yemek yarışmaları, mutfak gösterileri, tadım etkinlikleri ve workshop'lar düzenlenecektir. Bu kapsamda da ünlü bir şef getirilecektir. Festivale özel bir tema da belirlenecektir. Festivali zenginleştirmek için müzik, dans, yerel sanatçılar veya diğer eğlence seçenekleri de düşünülmektedir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Gastronomi Festivali	500.000,00

(3) Dijital Turizm ve Tanıtım Çalışmaları

Değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik araştırmalar yapılacak ve ulusal ve uluslararası turizm uygulamaları, web

siteleri, dijital dergiler vb. tanıtıma yönelik platformların tespiti gerçekleştirilecektir. Vlog, Blog, Influencer, podcast vb. trend tanıtım araçlarına yönelik araştırma yapılacak ve turistik değerlerin dijital mecra da tanıtımına yönelik içerikler bu ortamlarda paylaşılacaktır. Bu faaliyet kapsamında oluşturulan orta anadoluekspres sosyal medya hesapları ajans uzmanları tarafından yönetilecektir.

(4) Bölgenin Tanıtımına Yönelik Görsel Materyallerin Üretilmesi

Günümüz iletişim dünyasında en etkili tanıtım araçları videolardır. Bölgemizde yerel halkın dahi bilmediği birçok turistik değer bulunmaktadır. TR72 Bölgesi'nde turistik değerlerin tanıtımını maksadıyla nitelikli videolar ve fotoğraflar üretilecektir. 2023 yılı içerisinde Kayseri'de bulunan 9 farklı rota için 3 adet 1 dk'lık, 3 adet 30 sn'lik ve 3 adet 15 sn'lik videolar olmak üzere toplamda 81 video çekimi yapılmıştır. Bu videolar sosyal medya platformlarında orta anadoluekspres instagram hesabında ve Ajans Youtube kanalında yayınlanmıştır. Sivas ve Yozgat için de toplamda 10 paketten oluşan videolar üretilerek yayınlanmaktadır. 2024 yılında da ihtiyaç halinde tanıtım videoları ve fotoğrafları çekilecektir.

2023 yılında ayrıca fotoğraf yarışmaları da düzenlenerek Bölge turizm değerleri profesyonel fotoğrafçılar tarafından fotoğraflanmış ve bu kapsamda bölgenin tanıtımı sağlanmıştır. 2024 yılında da fotoğraf yarışmaları (Fotomaraton, Fotosafari, Fotokamp) düzenlenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölgenin Tanıtımına Yönelik Görsel Materyallerin Üretilmesi Programı (Bu faaliyet hizmet alımı marifetiyle yapılacaktır)	1.000.000,00

v. Ajans Destekleri

(1) Sivas Kale Projesi II. Etapı CMDP Projesi

Birinci etabı CMDP kapsamında desteklenen ve Sivas merkezde çok önemli bir turizm alanı oluşturulması amacıyla tamamlanan projenin 2. Etapı CMDP 2022 yılı kapsamında Sivas Belediyesi ile birlikte geliştirilerek Bakanlığa sunulmuş ve onaylanmıştır. Projenin yürütülmesi 2024 yılında da devam edecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Sivas Kale Projesi II. Etapı CMDP Projesi	10.000.000,00

(2) Soğanlı Örenyeri Işıklandırması ve Turizm Potansiyelinin Artırılması Projesi

Bölgenin turizme kazandırılmasına yönelik olarak Kültür ve Turizm Bakanlığının, Kayseri Valiliğinin, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığının, Orta Anadolu Kalkınma Ajansının ve Yeşilhisar Belediye Başkanlığının sürdürmekte olduğu meydan çevre düzenleme projesi, 1150 metre uzunluğunda 2 etaptan oluşan travers ve taş kaplama yürüyüş yolu projesi, yapıların restorasyonu ve bilinirlik faaliyetlerine ek olarak görünürlüğe, ulaşım ve güvenliğe katkı sağlayacak olan "Soğanlı Örenyeri

Işıklandırması ve Turizm Potansiyelinin Artırılması Projesi”nin hayata geçirilecektir. Aydınlatma projesinin Ajans tarafından güdümlü proje desteği ile yapılacaktır. Proje kapsamında başvuru sahibi Kayseri Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı’dır. 2023 yılı içerisinde ihale süreci tamamlanmış olup proje kapsamında ışıklandırma faaliyeti başlamıştır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Soğanlı Örenyeri Işıklandırması ve Turizm Potansiyelinin Artırılması Projesi	2.000.000,00

(3) Kazankaya Kanyonu Turizm Rotası Projesi

Aydıncık ilçesinin doğa zenginliği konusunda potansiyelinin ortaya çıkarılması, tanıtımı eksikliği giderilmesi ve turizm imkânlarından ekonomik olarak faydalanılabilmesi amacıyla “Kazankaya Kanyonu Projesi” hazırlanmıştır. Proje kapsamında 1,2 km yürüyüş yolu, seyir terası, 100 çadır kapasiteli kamp alanı ve dinlenme platformları yapılacaktır. Yapılacak güdümlü proje yürüyüş platformu için Yozgat İl Özel İdaresi ve Kayseri Orman Bölge Müdürlüğü ile yapılacaktır. 2023 yılı haziran ayında yapılan ihaleye katılım olmayınca yaklaşık maliyetler güncellenerek tekrar ihale süreci başlamıştır. Orman bölge müdürlüğü inşaatı tamamlanması ardından ikinci etap başlayacaktır. İkinci etabın 2024 yılı bahar aylarında başlayacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Kazankaya Kanyonu Turizm Rotası Projesi	10.350.000,00

(4) Akdağmadeni Kırsal Turizm Projesi

Yozgat’ın Akdağmadeni ilçesinde mevcut kaynakların değerlendirilerek turizm ekosistemi oluşturulacaktır. Proje kapsamında konaklama alanları (glamping alanları), karanlık gökyüzü parkı, kamp ve karavan alanları ve etkinlik alanları yapılacak olup, beşeri sermayenin geliştirilmesine yönelik eğitim faaliyetleri ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. 2023 yılında onaylanan proje 2024 yılında da devam edecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Akdağmadeni Kırsal Turizm Projesi	10.000.000,00

(5) Turizm Teknik Destek Programı

Bölgedeki kurumların teknik ve kurumsal kapasitelerini artırmaya yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri 2023 yılında teknik destek kapsamında finanse edilmiştir. 2024 yılında da bu destek devam edecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	2024 Turizm Teknik Destek Programı	2.000.000,00
Ajans Destekleri	2023 Turizm Teknik Destek Programı	700.000,00

(6) Turizm Fizibilite Desteği

Ajansımız turizm alanında önceki yıllarda birçok küçük ölçekli altyapı programı uygulamış, bu programlar kapsamında pek çok önemli projeyi hayata geçirmiştir. Turizm altyapısının geliştirilmesi alanında yakalanan bu ivmenin korunması açısından bölgemizin proje havuzunun geliştirilmesi son derece önemlidir. Ayrıca bölgemizde UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan unsurların korunması amacıyla bazı restorasyon projelerinin hazırlanması gerekmektedir. 2024 yılı ilk çeyreğinde 3 milyon TL bütçeli fizibilite desteği programının ilan edilmesi hedeflenmektedir. Program kapsamında sözleşmeye bağlanan destek tutarından 2 milyon TL tutarındaki kısmının 2024 yılında ödenmesi hedeflenmektedir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	Turizm Sektörü Fizibilite Desteği	3.000.000,00

vi. Önemli Kamu Yatırımları

2023 yılında Erciyes Kayak Merkezin'de uzun süredir aranmakta olan termal su bulunmuştur. Bu kapsamda 2024 yılında bölgede önemli yatırımlar yapılacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda Soğanlı Vadisi içinde merkezi bütçe ile gerçekleştirilen altyapı çalışmaları mevcuttur. 2024 yılında da bu yatırımların devam edeceği öngörülmektedir.

vii. AB ve Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

(1) TR72 Turizm Sektörü Paydaşlarla Uluslararası Proje Hazırlanması ve Başvuru Yapılması

2024 yılında TR72 Bölgesi'nde turizm sektörünü temsil eden sivil toplum kuruluşları, belediyeler vb. kurumlarla işbirliği halinde; SOP özel amaçlarıyla uyumlu olarak uluslararası projelere başvuru yapılacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Ulusal ve uluslararası destek mekanizmalarına bölgenin turizm fiziki ve beşerî altyapısını iyileştirmeye, bölgenin tanıtımını sağlamaya ve iş birlikleri geliştirmeye yönelik proje başvurularında bulunulacaktır. Buna yönelik Avrupa Birliği ve benzeri destek oluşumlarının hibe çağrıları takip edilecektir.

Ajans idari faaliyetleri olarak Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi uzmanları; Etik Komisyonu, Teknik Destek Değerlendirme Komisyonu, Fizibilite Desteği Değerlendirme Komisyonu, Zeyilname komisyonu, Bağımsız Değerlendirici Seçme Komisyonu, Ajans Basım ve Yayın Değerlendirme komisyonu redaksiyon

işleri ve intihal raporlama işlerinde görev almaktadır. Özellikle Zeyilname komisyonu ve Basım ve Yayın Değerlendirme komisyonu işleri yıl boyu yoğun olarak sürmektedir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Ajans Yönetim Kurulu'nun kararı ile SOP eksenli birim yapılanmasına geçilmiş ve Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi kurulmuştur. Alternatif Turizm İmkanlarının Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi tarafından yönetilecektir. Yatırım Destek Ofisleri ile tanıtım ve destekleyici faaliyetler kapsamında iş birliği içinde olunacaktır. İş birliği geliştirilen konularda; Turizm, Tanıtım ve Koordinasyon Birimi'nin koordinasyonunda her ilde bulunan YDO faaliyetlerin yürütülmesinde ve projelerin izlenmesinde görev alacaktır. Faaliyetlerin çeşitlenme durumuna göre diğer birimlerdeki uzman personelden faaliyetlerin yürütülmesi noktasında destek alınacaktır. Bazı konularda ise diğer birimlerden uzman personel ayrıca görevlendirilecektir. Bu kapsamdaki mali destek, güdümlü proje, fizibilite ve teknik destek mekanizmalarının işleyişleri mevzuatta düzenlenen şekilde işleyecektir. Ajansta tüm mali destek, güdümlü, SOGEP projelerinin; kapsamı ve konusu itibarıyla ilgili SOP tarafından izlenmek suretiyle dağılımı gerçekleştirilmiştir. Yeni yapılanma ile birimler Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği doğrultusunda programın planlanması, program yönetimi ve proje izleme işlerinden sorumlu olacaktır. Bu bağlamda, SOP eksenli birim yapılanması sürecinin azami başarı ile oluşturulması ve yürütülmesi için Bakanlık Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile istişareli hareket edilecektir.

Her uzman birim ile ilgili en az iki uzmanlık alanına sahip olacak ve bu başlıklarda eğitim, araştırma, iş birliği ve proje faaliyetleri yürütecektir.

Birim uhdesinde yer alan faaliyetlerle hedeflenen göstergelere ulaşmak için paydaşlar ile düzenli toplantılar yapılacaktır.

Tablo 17. Program Süresi ve Zaman Planlaması - Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
i. Araştırma, Analiz ve Programlama								
Ajans Uzmanları Tarafından Hazırlanan Araştırma Raporları	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN	Faaliyet	x	x	x	x
TR72 Bölgesi İllüstratif Turizm Haritalarının Hazırlanması	Özel Amaç 2,3,4	TTKB	İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, İl Tarım ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler, Sivil Toplum Kuruluşları, Acenteler	Faaliyet	x	x	x	x
ii. İş Birliği ve Koordinasyon								
Yol ve Dağ Bisiklet Yarışları Tertip Edilmesi	Özel Amaç 3,4	TTKB, YYDO	Erciyes A.Ş., Yozgat Valiliği	Faaliyet			x	
Ark of Taste ve Cittaslow Çalışmaları	Özel Amaç 3,4	TTKB, YDO	Ticaret ve Sanayi Odaları, Belediyeler	Faaliyet	x	x	x	x
Rota Yozgat Web Sitesi Çalışmaları	Özel Amaç 2,3,4	YYDO	Yozgat İl Kültür Turizm Müdürlüğü Yozgat Valiliği	Faaliyet	x	x		
Soğanlı Vadisi'nin Turizme Kazandırılması	Özel Amaç 3,4	TTKB	Kayseri Valiliği, Kayseri İl Kültür ve Turizm Md. Kayseri Büyükşehir Belediyesi	Faaliyet	x	x	x	x
Divriği Alternatif Turizm İşbirliği Buluşması	Özel Amaç 4	TTKB, SYDO	ORAN, FKA, KUDAKA, DAP, Kültür ve Turizm Müdürlüğü,	Faaliyet		x	x	
UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Başvuru Çalışmaları	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB, SYDO	ORAN, Sivas Belediyesi	Faaliyet	x	x	x	x
iii. Kapasite Geliştirme								
Turizm Paydaşlarına PCM Eğitimleri	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN, Erciyes A.Ş.	Faaliyet				
Birim İçi Eğitimler	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN	Faaliyet		x	x	
Turizm Paydaşlarına Yönelik Teknik Destek Programı	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB, SYDO, YYDO	ORAN	Program			x	x
Turizm İşletmelerinin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi ve Danışmanlık	Özel Amaç 2,3,4	TTKB	ORAN ve Turizm İşletmeleri	Faaliyet		x	x	

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
Sürdürülebilir Turizm Eğitimi (TTKB Personeli için)	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN	Faaliyet	x	x		
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek								
FAM Trip Gezileri	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN, Belediyeler, ASTUDER, Erciyes A.Ş., Kültür A.Ş.	Faaliyet	x		x	x
Gastronomi Festivali	Özel Amaç 2,3,4	TTKB	ORAN, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür Turizm Md.	Faaliyet			x	x
Dijital Turizm ve Tanıtım Çalışmaları	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	ORAN, İl Kültür ve Turizm Md. Belediyeler	Faaliyet	x	x	x	x
Bölgenin Tanıtımına Yönelik Görsel Materyallerin Üretilmesi:	Özel Amaç 3,4	TTKB	ORAN, Kültür ve Turizm Müdürlükleri	Program	x	x	x	x
v. Ajans Destekleri								
Sivas Kale Projesi II. Etapı CMDP Projesi	Özel Amaç 3,4	SYDO	ORAN, Sivas Belediyesi	Proje	x	x	x	x
Soğanlı Örenyeri Işıklandırması ve Turizm Potansiyelinin Artırılması Projesi	Özel Amaç 3,4	TTKB	Kayseri Valiliği, Kayseri Kültür	Proje	x	x	x	x
Kazankaya Kanyonu Turizm Rotası Projesi	Özel Amaç 4	TTKB YYDO	Kayseri Orman Bölge Müdürlüğü, Yozgat İl Özel İdaresi	Proje	x	x	x	x
Akdağmadeni Kırsal Turizm Projesi	Özel Amaç 2,4	TTKB YYDO	ORAN, Akdağmadeni Belediyesi	Proje	x	x	x	x
Turizm Tanıtım MDP	Özel Amaç 1,2,3,4	TTKB	Program Yararlanıcıları	Program	x		x	

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
vi. Önemli Kamu Yatırımları								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
vii. AB ve Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler								
Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.								

f. İzleme ve Değerlendirme

ORAN, Bölge Planı'nda belirtilmiş olan ana amaç ve hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak ve hazırlamış olduğu çalışma programının en iyi seviyede gerçekleşmesini sağlayabilmek adına, faaliyetlerin kurallara uygun yürümesini sağlamak, süreç içerisinde oluşacak riskleri tespit etmek ve bu risklere yönelik düzeltici ve önleyici tedbirleri oluşturarak uygulamaya koymak amacıyla programın sonuçlarını izleme, değerlendirme, koordinasyon ve raporlama faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

Bu süreç aşağıdaki ana faaliyetleri kapsamaktadır;

- Belirtilmiş olan performans kriterlerine yönelik sistematik bilgi ve verilerin toplanması
- Toplanan bilgi ve verilerin analizi ile belirlenen hedeflere yönelik gelişme ve risklerin tespit edilmesi
- Analiz sonuçlarının 3 ya da 6 aylık dönemler halinde Genel Sekretere raporlanması

Belirlenmiş olan performans kriterleri esas alınacaktır. Bu kriterlerin takibi için toplanacak bilgi ve verilerin içeriği, hangi yöntemler ya da kurumlardan tedarik edileceği gibi konular izlenecek uygulamanın performans göstergeleri ile ilgili bölümünde tanımlanmıştır.

Değerlendirme sürecinde ise izlenecek uygulamanın ilgililiği, etkinliği ve sürdürülebilirliği gibi sorulara cevap aranacaktır. Ayrıca uygulama aşamasında karşılaşılan problemler ve hedeflere ulaşılmasına yönelik riskler tespit edilerek ilgili birimler ile paylaşılacaktır.

3. Kurumsal Gelişim

a. Amaç

Ajanslar kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlar olup görev, yetki ve sorumlulukları çeşitli mevzuat hükümleri ile belirlenmiş yapılardır. Bölge planları, stratejik planlar ve çalışma planları bu yetki, görev ve sorumlulukları yerel bazda hangi sebeplerden ötürü, hangi amaçlara yönelik ve hangi faaliyetler için nasıl kullanılacağını belirlemek için hazırlanmaktadır. 26 farklı alt düzey bölgede faaliyet gösteren ajansların faaliyetleri sorumlu oldukları bölgeye münhasır özelliklere göstermektedir. Planlanan bu faaliyetlerin en etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi de uzmanlaşmış insan kaynağı ile gelişmiş teknik ve fiziki altyapı ile mümkündür. Kurumsal Gelişim faaliyetleri ile Ajansın tüm hedeflerine ulaşmada insan kaynağının ve fiziki-teknik altyapısının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ulusal kalkınma çeşitli toplum kesimleri ve bölgeler arasında dengeli bir iş bölümü ile gerçekleştirilebilir. On İkinci Kalkınma Planı ve öncesinde hazırlanan diğer kalkınma planlarında önemle vurgu yapılan husus, ulusal kalkınma sağlanırken bölgeler arası gelişmişlik farklarının da azaltılmasıdır. Bu politika çerçevesinde kalkınma ajanslarına önemli bir misyon yüklenmiştir.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı sahip olduğu insan kaynağı ile yukarıda belirtilen misyonu gerçekleştirmek için faaliyetler gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetlerin etkin gerçekleştirilebilmesi için var olan insan kaynağının gerekli bilgilerle donatılmış olması önem arz etmektedir. 2019 yılından itibaren kalkınma ajanslarının çalışma sisteminin SOP odaklı sisteme geçmiş olması, alanında uzmanlaşma ihtiyacını daha da ön plana çıkarmaktadır. Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından belirlenen SOP'lar ve bu SOP'ların özel amaç ve hedefleri spesifik konularda uzmanlaşma gerektirmektedir.

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı bölge planında belirlenen vizyon, gelişme eksenleri ve öncelikler ilgili konularda uzmanlaşmış personeller sayesinde daha etkin bir şekilde gerçekleştirilebilir. Ayrıca Orta Anadolu Kalkınma Ajansı stratejik planında belirlenen tüm hedefleri gerçekleştirebilmek için Kurumsal Kapasiteyi Artırmak ve Kurumsal Dönüşümü Sağlamak amacı başlığı altında 4 farklı hedef ortaya konmuştur. Bu hedefler doğrultusunda 2024 yılında birtakım faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Son olarak, Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği de ajans personellerine verilecek eğitimlerle ilgili bir hüküm ortaya koymakta olup yılda en az 10 gün süreyle hizmet içi eğitim verilmesini zorunlu kılmaktadır.

Yukarıda izah edilen hususlar çerçevesinde 2024 yılı kurumsal gelişim çalışmaları dört ana hedef altında toplanmıştır. Söz konusu hedefler 2020 - 2023 yılı çalışma programlarında da yer almaktadır.

1. Hedef: Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi
2. Hedef: Ajansın Fiziki ve Teknolojik Altyapısının İyileştirilmesi
3. Hedef: Ajansın Organizasyon Yapısı ve İş Süreçlerinin Geliştirilmesi
4. Hedef: Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması

2024 yılı kurumsal gelişim ana başlığı altında belirlenen bu hedeflere, aşağıdaki faaliyetlerin yerine getirilmesi suretiyle ulaşılması amaçlanmaktadır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 18. Kurumsal Sonuç Göstergeleri

Faaliyet	Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajansın Organizasyon Yapısı ve İş Süreçlerinin Geliştirilmesi	Ajans Çalışanlarının Görev Tanımlarının Güncellenmesi	Sonuç Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
	Ajans İş Akış Süreçlerinin Güncellenmesi	Sonuç Göstergesi	Adet	1	
	Personel Performans Değerlendirme Sisteminin Etkin Bir Şekilde Uygulanması	Sonuç Göstergesi	Adet	1	

Tablo 19. Kurumsal Çıktı Göstergeleri

Faaliyet	Performans Göstergeleri	Sonuç/Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi	SOP Birimleri Tarafından Alınan ve SOP Hedefleriyle İlgili Mesleki ve Teknik Eğitimler	Çıktı Göstergesi	Adet	6	Ajans Faaliyet Raporu
	Ajansın Temel Görev ve Faaliyetleri ile İlgili Konularda Alınan Eğitimler	Çıktı Göstergesi	Adet	14	
	Personellerin Kişisel Gelişimleri ile İlgili Kendi Seçecekleri Konularda Aldıkları Eğitimler	Çıktı Göstergesi	Adet	32	
Ajansın Fiziki ve Teknolojik Altyapısının İyileştirilmesi	Ajans İş Süreçlerini İyileştiren Bir Yazılım Temini	Çıktı Göstergesi	Adet	1	
	Halihazırda Kullanılan Faydalı Yazılımlardan Lisans Yenilemesi Yapılanlar	Çıktı Göstergesi	Adet	3	
	İş Yeri Sağlığı ve Güvenliği Kapsamında Alınan Tedbirler	Çıktı Göstergesi	Adet	3	
Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması	Ajans Faaliyetleri ile İlgili Yazılı Medya Kanalları Üzerinde Yapılan Yayın Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	12	
	Ajans Faaliyetleri ile İlgili Görsel Medya Kanalları Üzerinde Yapılan Yayın Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	3	
	Ajans Faaliyetleri ile İlgili Ajans Sosyal Medya Kanalları Üzerinde Yayınlanan Mesaj Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	100	

d. Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

iii. Kapasite Geliştirme

(1) Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı bünyesinde görev yapmakta olan 1 Genel Sekreter, 22 Uzman personel ve 5 Destek personeli bulunmaktadır. Ajans bünyesinde 3 birim SOP odaklı birim yapılanması olarak teşkil edilmiştir. Bu birimlere ilaveten Kurumsal Yönetim Birimi ve Kayseri, Sivas ve Yozgat ilinde faaliyet gösteren 3 adet yatırım destek ofisi yer almaktadır.

İnsan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi için en öncelikli faaliyet eğitim faaliyetleridir. Önceki bölümde de belirtildiği üzere Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliğinde belirtilen 10 günlük hizmet içi eğitim faaliyetlerinin 2024 yılında da gerçekleştirilecektir. Eğitimlerin gerçekleştirilmesi hususunda önemli bir kaynak Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından sağlanan eğitimlerdir. Ajans personellerinin tamamının bu sisteme erişim imkânı bulunmaktadır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi	250.000,00

(2) Ajans Fiziki ve Teknik Altyapısının İyileştirilmesi Hedefi Kapsamındaki Faaliyetler

Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 3 ayrı lokasyonda hizmetlerini sürdürmektedir. Bunlar Kayseri’de yer alan Ajans merkez hizmet binasının bulunduğu yer, diğer ikisi ise Sivas ve Yozgat illerinde yer alan yatırım destek ofisi hizmet binalarıdır. Kayseri hizmet binası hali hazırda özel bir işletmeden kiralanmış olan işyeri olup Sivas hizmet binası Ajans mülkiyetinde olan tarihi bir konak, Yozgat hizmet binası ise Yozgat İl Özel İdaresinden süresiz olarak tahsis edilen yine tarihi bir binadır.

Fiziki altyapı açısından Ajans binalarının imkanlar ölçüsünden geliştirilmeye çalışılmasına devam edilmektedir. Hizmet binalarının bilgi işlem altyapıları gerekli görülen zamanlarda yenilenmekte, personelin ve hizmet sunulan kesimlerin erişimine sürekli olarak açık tutulmaya çalışılmaktadır. Ajans dijital verileri her bir ofiste yer alan sunucularda saklanmakta ve sürekli olarak yedeklemesi yapılmaktadır. 2024 yılında söz konusu dijital veri güvenliği ile ilgili yedekleme ve koruma faaliyetlerine devam edilecektir. Verilerin güvenli bir şekilde korunması ve saklanması bilgi işlem yetkilisi tarafından sürekli izlenmektedir.

Personeller tarafından kullanılmakta olan bazı yazılımların lisansları yıllık olarak yenilenmektedir. Ayrıca teknolojik gelişmelere bağlı olarak hizmet süreçlerini daha verimli ve etkin hale getirecek yazılımlar için araştırmalar yapılmakta, gerekli görülen durumlarda söz konusu yazılımlar Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından temin edilmektedir.

Personellerin çalışma süreleri boyunca güvenli bir iş ortamında bulunmalarını sağlamak amacıyla özel bir firmadan iş yeri sağlığı ve güvenliği konusunda hizmet alınmaktadır. 2024 yılında söz konusu hizmet alımına devam edilecektir. İş yeri sağlığı ve güvenliği uzmanları tarafından tespit edilen eksiklikler ve alınması gerekli tedbirler ivedilikle yerine getirilmektedir. Bu sayede olası iş kazalarına karşı önceden gerekli tedbirler alınmaktadır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	Ajans Fiziki ve Teknik Altyapısının İyileştirilmesi Hedefi Kapsamındaki Faaliyetler	200.000,00

(3) Ajansın Organizasyon Yapısı ve İş Süreçlerinin Geliştirilmesi Kapsamındaki Faaliyetler

Orta Anadolu Kalkınma Ajansında SOP bazlı birim yapılanması uygulanmaktadır. SOP bazlı birim yapılanması 23.09.2020 tarihinden itibaren uygulanmaktadır. Bu konuda Ajans'ın gerekli bilgi ve tecrübe birikimine ulaştığı düşünülmektedir. 25.05.2022 tarihinde yayınlanan Organizasyon Yapısı ve Görev Tanımları Yönergesi ile söz konusu yapının kurumsal çerçevesi de çizilmiş bulunmaktadır.

Ajans SOP yapılanması ile beraber ilgili SOP birimlerinde 3'ü birim başkanı olmak üzere toplam 13 uzman personel ile faaliyetlerine sürdürmektedir. SOP birimlerinde mevcut personel sayısı yeterli seviyede olmakla beraber yatırım destek ofislerinde personel ihtiyacı bulunduğu görülmektedir. Organizasyon yapısını güçlendirmek için 2024 yılında personel alımı yapılması gerekmektedir. Ajansın kadro durumuna bakıldığı zaman 9 uzman kadrosunun boş kadro olarak var olduğu, bu konuda gerekli mercilerden izin alınması halinde personel alımı yapılabileceği değerlendirilmektedir.

Emeklilik kanununda yapılan değişikliğin neticesinde 2023 yılında 1 uzman Ajans'tan emekli olarak ayrılmıştır. Ajansta halihazırda toplam 22 uzman personel istihdam ediliyorken bu uzmanlardan bir kısmının daha emeklilik kanunundan faydalanarak Ajans'tan ayrılması halinde personel sayısı konusunda yaşanan yetersizlik daha da fazla seviyelerde kendini hissettirebilecektir. Bu sebeple boş kadro sayısı nazara alınarak 2024 yılında personel alımı yapılması elzemdir.

2024 yılında organizasyon yapısını güçlendirecek yeni personel alımları yapılacaktır.

Gerek global bazda gerçekleşen gelişmeler ve gerekse daha güçlü bir iş süreci yönetiminin gerçekleştirilebilmesi arzusu Ajansın bazı süreçlerinin dijitalleştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmaların bir noktadan sonra gelişmiş yazılımlarla desteklenmesi gerekmektedir. Ajanstan beklenen daha faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi için bir kısım süreçlerin daha hızlı ve etkin dijital yöntemlerle gerçekleştirilmesi gerekir. 2024 yılında bu konuda yapılacak çalışmalarda bu husus göz önünde bulundurulacaktır.

iv. Tanıtım Faaliyetleri

(1) Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması Kapsamındaki Faaliyetler

Ajans Kurumsal Stratejik Plan içerisinde belirlenen ve Amaç-5 altında yer alan son hedef Ajans Kurumsal İletişimin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması hedefidir. Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2023 yılında yapmış olduğu faaliyetleri çeşitli kanallar üzerinden kamuoyu ile paylaşmıştır. Bunların bir kısmı basılı medya kanalları, bir kısmı görsel medya kanalları bir kısmı ise internet üzerinden duyurulmuştur. 2024 yılında da aynı şekilde söz konusu faaliyetlere devam edilecektir. Tanıtım faaliyetlerinin daha etkin yapılabilmesi için bir çok iletişim kanallarına erişim imkanı sağlayan ara hizmet sağlayıcılarından destek alınması gerekmektedir.

Ajans web sitesi ve sosyal medya kanalları da yine kamuoyu ile iletişimin kurulduğu diğer medya kanalları olacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması Kapsamındaki Faaliyetler	500.000,00

v. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

vi. Diğer Proje ve Faaliyetler

Ajans Kurumsal Yönetim Birimi rutin faaliyetleri olarak aşağıdaki süreçlerin 2024 yılında da gerçekleştirilmesi beklenmektedir:

- **Muhasebe faaliyetleri**

- Bütçe hazırlık çalışmaları kapsamında gelir ve gider tahminlerinin hazırlanması
- Ajans gelirlerinin takibi, yıl içerisinde özel idareler, belediyeler ve sanayi ticaret odalarının katkı payları ile ilgili oluşacak tahakkuk artış ve azalışlarının işlenmesi
- Tahsil edilemeyen katkı payları ile ilgili gerekli yazışmaların yapılması ve tahsil süreçlerinin işletilmesi
- Ajansın her ay KDV, Muhtasar ve diğer vergi yükümlülükleri ile ilgili beyannamelerinin hazırlanması ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Üçer aylık periyotlarla Kamu Harcama Bilgi Sistemi'ne veri girişlerinin yapılması
- Üçer aylık periyotlarla Ajans gelir ve gider gerçekleşme raporlarının hazırlanması ve web sitesinde kamuoyu ile paylaşılması

- Ajans'ın banka hesaplarının günlük hareketlerinin izlenmesi ve gerçekleşen işlemlerle ilgili muhasebe kayıtlarının yapılması
- Satın alma tarafından kendisine yönlendirilen işlemlerle alakalı ödeme belgelerinin hazırlanması ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Mali destek süreçleri kapsamında gerçekleşen ödeme taleplerinin işleme alınması ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Teknik destek süreçleri kapsamında gerçekleşen ödeme taleplerinin işleme alınması ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Sözleşmeye bağlı aylık düzenli ödemesi gerçekleşen aidat, abonelik vb. giderler için faturaların takip edilmesi ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Personele ait harcırah taleplerinin evraklarının işleme alınması ve ödeme işlemlerinin gerçekleştirilmesi
- Sayıştay denetimi sürecinde denetçiler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Bakanlık teftiş sürecinde müfettişler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Yıl sonu muhasebe kapanış işlemlerinin yapılması, ilgili kurumlar ile mutabakat işlemleri yapılması ve ayniyat işlemleri kapsamında gerekli sayım ve kontrol işlemlerinin yapılması
- **Satın alma faaliyetleri**
 - Üst yönetimden, birimlerden veya genel faaliyetlerle alakalı işlerden doğan satın alma süreçlerinin evrak hazırlama, teklif alma, onaylama işlemleri ve muayene kabul işlemlerinin yapılması
 - Düzenli olarak yapılan abonelik, kiralama, servis işleri gibi işlemlerde şartnamelerin hazırlanması, sözleşmelerin hazırlanması, fiyat araştırması işlemlerinin yapılması
 - Ajans faaliyetleri için kullanılan malzemelerin demirbaş ve stok kayıtlarının yapılması, tüketime bağlı olarak yeni ihtiyaçların tespit edilmesi ve satın alma işlemlerinin yapılması
 - Ajans ayniyat işlemlerinin yapılması
 - Yönetim Kurulu toplantı organizasyonları ile ilgili gerekli çalışmaların yapılması
 - Ajans toplantı, seminer vb. etkinlikleri kapsamında ihtiyaç duyulan mal, hizmet ve işçilik ihtiyaçlarının araştırılması, temin edilmesi
 - Ajans personellerinin sıklıkla görevli olduğu illerde konaklayacağı yerlerle ilgili araştırmaların yapılması ve fiyat anlaşmalarının yapılması

- Ajans personellerinin ulaşım ihtiyaçlarının veya diğer etkinliklerde ihtiyaç duyulan ulaşım ihtiyaçlarının temininin sağlanması
- Ajans binaları ile ilgili beklenmeyen durumda oluşabilecek her tür bakım, onarım, tamir, taşıma ve benzeri hizmet alım işleri
- Sayıştay denetimi sürecinde denetçiler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Bakanlık teftiş sürecinde müfettişler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- **İnsan Kaynakları Faaliyetleri**
 - Ajans insan kaynağı ihtiyacının tespit edilmesi, izin verilen sayıda personel alımı için ilan hazırlıklarının yapılması, ilana çıkılması, başvuruların alınması, başvuruların değerlendirilmesi, işe alım işlemlerinin gerçekleştirilmesi
 - İşe yeni alınan personellerin oryantasyon süreçlerinin yönetilmesi
 - Mevcut personellerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eğitimlerin düzenlenmesi
 - Personellerin işe devam takibinin yapılması, yapılan takip işlemleri ile ilgili haftalık ve aylık olarak birim amirlerine rapor hazırlanması
 - Personellerin sağlık raporları, görevlendirmeleri, yıllık izin, kısa süreli izin, mazeret izinleri ile ilgili kayıtların tutulması, gereken durumlarda personellere bilgi ve destek verilmesi
 - Personelin özlük iş ve işlemlerini tümünün takibi
 - Personellerin Yüksek Planlama Kurulu (YPK) kararlarına tabi çalışanlar, 375 sayılı kanuna tabi çalışanlar ve sürekli işçiler olmak üzere ayrı ayrı bordrolama işlemlerinin yapılması, bunların KAYS sistemine işlenmesi, ödemelerin yapılması için muhasebeye bilgi verilmesi ve Bankaya maaş ödeme listelerinin bildirilmesi
 - Personellerin İcra, Sendika ve BES kesintilerinin yapılması, söz konusu kesintiler ile ilgili muhasebe birimine bilgi verilmesi
 - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından aylık talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
 - İŞKUR tarafından aylık talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
 - Kurum atık yönetimi ile ilgili işlemlerin gerçekleştirilmesi, Entegre Çevre Bilgi Sistemine (EÇBS) aylık veri girişi yapılması
 - Kurumumuzda görev yapan Özel Güvenliklerle ilgili denetim vb. iş ve işlemlerin yerine getirilmesi
 - Personel performans değerlendirme işlemlerinin yerine getirilmesi

- İşyeri sağlığı ve güvenliği ile ilgili süreçlerin ve işlemlerin yerine getirilmesi
- Ajansta gerçekleştirilecek stajlar ile ilgili iş ve işlemlerin yapılması
- Ajans İnsan Kaynakları Politikası raporunun hazırlanması
- Çalışma Programı hazırlıklarına katkı sağlanması
- Diğer kurum/kuruluşlar tarafından kurumumuz insan kaynağı ile ilgili talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Sayıştay denetimi sürecinde denetçiler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Bakanlık teftiş sürecinde müfettişler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin hazırlanması
- Personel performans değerlendirilmesi ile ilgili oluşturulan sisteme gerekli bilgi ve verilerin girişinin yapılması, sürecin koordine edilmesi
- **Bilgi İşlem Faaliyetleri**
 - Ajans personellerinin çalışmaları ile ilgili gerekli olan bilgi işlem altyapısı hazırlıklarının yapılması
 - Ajans sanal çalışma ortamlarının gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması, belirli periyotlarda yedekleme işlemlerinin yapılması,
 - Ajans çalışanlarının kullanmakta olduğu teknik altyapı ile ilgili sorun, arıza vb. gibi durumlarda gerekli müdahalelerin yapılması, sorunların çözülmesi
 - Ajans web sitesinin, eposta sisteminin, sanal ortak alanlarının yönetilmesi, gerekli içeriklerin yüklenmesi, kaldırılması veya güncellenmesi işlemlerinin yapılması
 - Ajans sosyal medya platformlarında paylaşılması talep edilen içeriklerin paylaşılması
 - Güvenlik kameraları, sunucular, yazıcılar, bilgisayarlar ve diğer donanımların bakım ve onarımlarının yapılması
 - Süreli alınan bilgi işlem hizmetlerinin sözleşme sürelerinin takip edilmesi ve gerekli dönemlerde sözleşme yenilemesi ile ilgili satın alma ile birlikte ortak çalışma yapılması
- **Evrak Kayıt ve Belge Yönetim Sistemi**
 - Ajans gelen evrakların ilgili sisteme kaydedilmesi
 - Gelen evrakların ilgili havale süreçlerinin gerçekleştirilmesi
 - Gelen evrak kayıt defterinin tutulması
 - Giden evraklar için gönderim şekline göre KEP, kargo, posta işlemlerinin gerçekleştirilmesi

- Yıllık olarak toplu şekilde belgelerin arşiv sürecinin gerçekleştirilmesi
- **Yönetici Asistanlığı**
 - Yöneticilerin haftalık görüşme ve toplantı takviminin takibi
 - Talep edilen randevuların programlanması ve görüşme saatlerinin belirlenmesi
 - Gelen misafirlerin karşılanması ve gerekli yönlendirmelerin yapılması
 - Yönetim Kurulu toplantıları için ilgili taraflarla toplantı hazırlıklarının yapılması
- **Arşiv İşlemleri**
 - Ajans arşiv yerinin düzenlenmesi ve belgelerin tasnif edilmesi
 - Standart dosya planına göre arşivlenecek belgelerin gerekli etiketleme ve numaralandırma işlemlerinin yapılması
 - Arşiv süresi dolan belgelerin imha süreçlerinin gerçekleştirilmesi
 - Arşive giriş çıkış yapan belgelerin işlemlerinin takip edilmesi ve teslim edilen ve alınan belgelerin tekrardan doğru bir şekilde arşiv yerine kaldırılması
 - Diğer birimlere standart dosya planı işlemleri konusunda teknik yardımda bulunulması
- **Hukuki Süreçlerin Takibi**
 - Ajansın taraf olduğu davalarla ilgili antlaşmalı avukatların talep ettiği bilgi ve belgelerin hazırlanması ve teslim edilmesi,
 - Ajansa gelen dava konusu olabilecek belge ve bilgileri antlaşmalı avukatlara gecikmeksizin teslim edilmesi,
 - Devam eden dava ve işlemlerle ilgili rutin görüşmeler gerçekleştirilmesi ve bu görüşmelerle ilgili yönetime bilgi verilmesi,

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Diğer	Personel Ücretleri	29.000.000,00
	İhbar ve Kıdem Tazminatları	1.000.000,00
	Sosyal Haklar	9.000.000,00
	Fazla Mesailer	50.000,00
	Ödül ve İkrariyeler	8.500.000,00
	Ek Çalışma Karşılıkları	0,00
	Diğer Ödemeler	50.000,00

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
	İşsizlik Sigortası Fonuna Ödemeler	900.000,00
	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeler	9.000.000,00
	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.500.000,00
	Yolluklar	300.000,00
	Görev Giderleri	20.000,00
	Hizmet Alımları	4.000.000,00
	Temsil ve Tanıtma Giderleri	150.000,00
	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	500.000,00
	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	250.000,00
	Teknik Destek Giderleri	0,00

Tablo 20. Program Süresi ve Zaman Planlaması- Kurumsal Gelişim

Faaliyet	Sorumlu Birim	Tür	2024			
			1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
Ajansın İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi	KYB	Faaliyet	x	x	x	x
Ajansın Fiziki Ve Teknik Altyapısının İyileştirilmesi	KYB	Faaliyet	x	x	x	x
Ajansın Organizasyon Yapısı ve İş Süreçlerinin Geliştirilmesi	KYB	Faaliyet	x	x	x	x
Ajansın Kurumsal İletişiminin Güçlendirilmesi ve Tanıtımının Yapılması	KYB	Faaliyet	x	x	x	x

4. Yerel Kalkınma Fırsatları

a. Amaç

Ajans faaliyetlerinin tüm birimler arasında işbirliği ve koordinasyon içerisinde gerçekleştirilmesi, ÇP’de yer alan SOP özel amaçlarına ulaşılmasında illerdeki faaliyetleri planlamak, takip etmek ve proje geliştirmek suretiyle katkıda bulunmak ve SOP’lar dışında kalan müdahale alanlarında bölgenin gelişmesine destek sağlamaktır.

Özel Amaç

- Yatırım Destek Ofisi faaliyetlerinin yürütülmesi ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Yatırım Destek Ofisleri, mevzuatta belirtilen görev ve sorumlulukları çerçevesinde ajansa başvuran kişi ve kurumlara bilgilendirme yapmaktadır. İçerik olarak ajans desteklerinin yanı sıra diğer kurumların hibe programları ya da yatırım teşvik uygulamaları hakkında olan bu bilgilendirmeler; belirli bir finansal kaynağa sahip girişimcilerin uygun yatırım alanlarına yönlendirilmesi ya da belirli yatırım konularında başvuran girişimcilerin, yatırıma uygun finansal kaynaklara yönlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. Faaliyetler 3 başlıkta; yatırım danışmanlığı, belgelendirme ve koordinasyon faaliyetleri olmak üzere yürütülmektedir.

Girişimci; ticaret, sanayi gibi alanlarda sermaye koyarak bir işi yapmaya girişen, kar amacıyla riski üzerine alan kişidir. Ajans tarafından Girişimcilerin desteklenmesi Bölgede kritik önem taşımaktadır. Bölgede ticaret binlerce yıldır gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda girişimcilerin desteklenmesi Ajansın kaçınılmaz faaliyetleri arasında yerini almıştır.

27/08/2014 tarihli ve 29101 sayılı Resmi Gazetede, “Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği”nin 8. maddesinde belirtilen “YDO’lar il düzeyinde il yatırım destek ve tanıtım stratejisini hazırlar veya hazırlatır ve uygulanmasını gözetir” hükmü gereği Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından il bazında yatırım destek ve tanıtım stratejileri oluşturulmuştur. Bu kapsamda sağladığı faaliyetler ile Ajans hem girişimciler hem yatırımcılar için yönlendirici bir kurum haline gelmiştir. Yatırım Destek Ofisleri; yatırımcılara ve girişimcilere danışmanlık yaparak bazen çok karmaşık olan konularda doğru alanlarda ilerlemelerini sağlamaktadır.

Bölgenin 2024 yılında hedeflediği ihracat hacmine ulaşması vizyonu ve Ajans Bölge planındaki hedefler doğrultusunda; hedeflenen sektörlerde illerimizin uluslararası rekabet edebilirliğini güçlendirecek, ihracat ve istihdamı artıran, teknoloji transferi sağlayan ve sosyal kalkınmaya yardımcı yatırımların artırılması amacıyla, (ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde) koordinatör kurum olarak yatırımları ve yatırımcıyı her aşamada desteklemek stratejik tercihimiz olacaktır.

Girişim ve Yatırım Destek stratejik tercihi ile; 1970’lerde tüm dünyada önemi anlaşılmaya başlayan KOBİ’lerin gelişmesi ve yeni girişimler desteklenerek sayılarının artırılması sağlanacaktır. Böylece 2024-2028 TR72 Bölge Planında yer alan Girişimcilik Altyapısının ve Kültürünün Geliştirilmesi, İmalat Sanayinin Geliştirilmesi, Yatırım Ortamının İyileştirilmesi önceliklerine direkt ya da dolaylı olarak katkı sağlanmış olacaktır.

Paya Dayalı Kitlesele Fonlama: Bakanlık tarafından uygun görülen bölgelerde uygulanacak olan program kapsamında, Ajans tarafından bir paya dayalı kitlesele fon ile yapılan protokol ile bölgedeki start-up'ların yatırım turuna çıkarılması ve uygun görülen start-up'ların Ajans ve Fon tarafından alınan pay ile fonlanacaktır. Bu faaliyette bir kitlesele fon ile protokol imzalanacaktır. Daha sonra Ajans içerisinde kurulan komisyonun uygun gördüğü bölgede faaliyet gösteren start-up'lar fona yönlendirecektir. Fonun yatırım komitesinin de uygun gördüğü start-up'lar yatırım turuna çıkarılacaktır. Yatırım turuna çıkan start-up'lar Ajans ve Fon Yönetimi tarafından belli bir pay satın alınarak kısmen fonlanacak ihtiyaç duyulan fonun geri kalan kısmı kitlesele fonlama ile yatırım turunda toplanacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 21. YKF Çıktı Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Sonuç/ Çıktı Göstergesi	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Paya dayalı kitlesele fonlama ile fonlanan ve ortak olunan start-up sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	5	Yatırım Turları
Prototip Üretimi için desteklenen start-up veya girişimci ekip sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	10	BİG İş Fikri Yarışması Sonuçları
Yatırım Danışmanlığı ve/veya bilgilendirme yapılan yatırımcı ve/veya girişimci sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	600	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS Veri Girişleri
Gerçekleştirilen/Desteklenen Girişimci-Yatırımcı Buluşması sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Start in Sivas Genç Girişimciliği Geliştirme Maratonu'ndan Yararlanan Girişimci Sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	20	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Raporları
Kayseri İhracatçı Firmaları ile "Yeşil Mutabakat" Kapsamında Bilgilendirme Toplantıları Yapılması	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS Veri Girişleri
Genç Fikirler Fabrikası yarışması kapsamında gerçekleştirilen girişimci-yatırımcı buluşması sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Raporları
Genç Fikirler Fabrikası yarışması kapsamında sağlanan desteklerden yararlanan girişimci sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Raporları
Kariyer Mentörlüğü Projesi kapsamında sağlanan eğitimlerden faydalanan genç sayısı	Çıktı Göstergesi	Adet	30	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Raporları
Yatırım Zirvesi	Çıktı Göstergesi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Raporları

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

(1) Araştırma Raporları Hazırlanması ve Paydaş Ortak Faaliyetleri

2024 yılında Ajansın faaliyet gösterdiği Sonuç Odaklı Programları destekleyici ve önceden belirlenmiş alanlarda araştırma raporları Yatırım Destek Ofisleri tarafından hazırlanacaktır. Kayseri YDO tarafından “Sektörlerin Sınırdaki Karbon Ayakizi Uygulanmasını Hazırlık Seviyesi Araştırma Raporu” ve “Devlet Desteklerinin Özel Sektör için Etkinliğinin Araştırılması ve Geliştirilmesi”, Sivas YDO tarafından TTB işbirliği ile “YHT-Turizm İlişkisi Dünya ve Türkiye’den Örnekler” isimli araştırma raporu hazırlanacaktır. Yozgat YDO tarafından ise “Kuruyemiş Sektörü Analizi” ve “e-spor” konularında hazırlanacaktır.

Ayrıca paydaş kurumlardan talep gelmesi halinde talep edilen eğitimler Ajans personeli tarafından verilecektir. Farklı uzmanlık alanlarında ise uzman kişilerden hizmet alımı marifeti ile eğitimler verilecek paydaşlarla ortak faaliyetler kapsamında danışmanlıklar alınacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Araştırma Raporları Hazırlanması ve Paydaş Ortak Faaliyetleri	1.000.000,00

(2) Yatırım Alanları Kitapçıklarının Türkçe ve İngilizce Olarak Güncellenmesi

2024 yılında Kayseri, Sivas ve Yozgat Yatırım Alanları Kitapçıkları Türkçe ve İngilizce olarak güncellenecektir.

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

(1) SUMMIT ERCİYES Geleceğe Yatırım Yapanlar Zirvesi

Teknoloji yatırımcılığı ve melek yatırımcılık konularında Kayseri iş dünyasında ve sanayicilerde farkındalık oluşturmak, Kayseri’de ERBAN Melek Yatırım Ağı’nın tanınırlığını sağlamak, Kayserili yatırımcılarla büyük yatırımcılar arasında işbirliğini geliştirmek, Kayseri’nin bilinirliğini artırmak ve marka şehir olmasına destek vermek, orta ve uzun vadede nitelikli istihdamın ve teknoloji tabanlı katma değerli üretimin Kayseri’de güçlenmesini sağlamak ve Kayseri ekonomisinin teknoloji yatırımları ile güçlenmesini sağlamak amacı ile, Erciyes Teknopark işbirliği ile 2020 yılında "Erciyes Geleceğe Yatırım Yapanlar Zirvesi" düzenlenmiş ve İstanbul’dan 10 melek yatırımcı ve Kayseri’den çok sayıda iş insanı katılım sağlamıştır. Covid-19 sürecinin izin vermesi halinde, 2024 yılında da benzer temalı bir etkinlik yapılacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	SUMMIT ERCİYES Geleceğe Yatırım Yapanlar Zirvesi	600.000,00

(2) Benim İşim Girişim İş Fikri Yarışması

Erciyes Teknopark A.Ş. işbirliği ile 2017 yılından bu yana düzenlenen BİG Yarışması; teknoloji tabanlı iş fikirlerine sahip lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden oluşan ekipleri, akademisyen şirketlerini ve start-up'ları iş fikirlerini prototipe dönüştürmek veya tasarımını yaptıkları yeni ürünlerin seri üretim öncesi prototiplerini tamamlamak için desteklemektedir. Yarışma ile iş fikirleri ve ürünler, teknoloji tabanlı olma, yapılabirlik, özgünlük, ticarileşebilme gibi konularda değerlendirilerek 10 ekip prototip desteği almaya hak kazanmakta, ayrıca yarışmaya katılan tüm ekipler Teknopark Sera bünyesinde girişimcilik eğitimleri ve mentörlükler almaktadır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Benim İşim Girişim İş Fikri Yarışması	600.000,00

(3) Bölgesel Kalkınma Fonu Tanıtım, Potansiyel Tespiti ve Raporlama Faaliyetleri

Ülke genelinde erken aşama girişim sermayesi yatırımlarının artırılması ve büyüme potansiyeli taşıyan şirketlere yatırım yapılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yatırımcısı olduğu “Bölgesel Kalkınma Fonu” kurulmuştur. Fonun yatırım yapacağı firmaların tespit edilmesi sürecinde YDO'ların aktif rol oynayarak bölgelerinde potansiyel gösteren firmaların raporlanması ve Fon Yönetimine bildirilmesi görevi Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından tevdi edilmiştir. Bu kapsamda ilimizde potansiyel gösteren firmaların tespiti ve Bakanlık tarafından gönderilen form aracılığı ile raporlanması işi yapılacaktır.

(4) Bölge Kalkınma İdareleri ve Diğer Ajanslar ile İş Birliği

TR52, TR71 ve TR72 Düzey 2 Bölgeleri arasında iş birliği olanaklarının geliştirilmesi ve bölgeler arasında sinerji ve etkileşim geliştirilebilecek alanlar ile Ajanslarca hayata geçirilebilecek eylemlerin tespiti ve uygulamaya geçirilmesine yönelik iş birliği toplantıları gerçekleştirilecektir. Bunun yanında ajansların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik ortak eğitimlerin düzenlenmesi, ulusal veya uluslararası hibe programlarına ortak başvuruların yapılması ve iyi uygulama örneklerinin görülmesi, diğer ajansların ziyaret edilmesi gibi ortak faaliyetler yapılacaktır.

Ajanslar arasında iş birliğinin geliştirilmesine yönelik olarak Yaratıcı Endüstriler başlığı altında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına katılım sürecinde tecrübe paylaşımı sağlamak amacıyla AHİKA, İSTKA ve ZAFER Kalkınma Ajansları ile iş birliği faaliyetleri yürütülecektir. İmalat Sanayinde Verimliliğin artırılmasını amaçlayan ve benzer sonuç odaklı programlar oluşturan AHİKA ve MEVKA Kalkınma Ajansları ile iş birliği faaliyetleri yürütülecektir.

Ayrıca 2016 yılında Ajans sorumluluk alanındaki illerden Yozgat Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Sivas ise Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kapsamındaki iller arasına alınmıştır. 2024 yılında bu bölge kalkınma idareleri ile de ortak çalışmalar yapılacaktır.

(5) Start in Sivas Genç Girişimciliği Destekleme Maratonu

Sivas İŞGEM A.Ş. ve Cumhuriyet Teknokent öncülüğünde ORAN Sivas YDO'nun teknik desteği ile genç girişimciliği desteklemek, yönlendirme ve öğrencileri bu alanda motive etmek adına yarışma, konferans ve çeşitli etkinlikleri içerisinde barındıran maratonun 2024 yılında düzenlen. KOSGEB, İŞKUR, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ve Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin iştiraki ile gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında sektörel tema ve kısıtlarla maraton tekrar düzenlenecektir. 2023 yılında gerçekleştiği gibi en az 5 fikrin ticari işletmeye dönüşmesi ve 10 yeni istihdam hedefi bulunmaktadır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Start in Sivas Genç Girişimciliği Destekleme Maratonu	300.000,00

(6) Kariyer Mentörlüğü Projesi

2024 yılında Kariyer Mentörlüğü Projesine devam edilecektir. Proje sürecinde iş arayan gençler ve vasıflı eleman ihtiyacı olan sektör yetkilileri bir araya getirilerek gerekli yönlendirmelerin yapılması, gençlerin gerekli eğitimlerin almalarının sağlanması, henüz kariyer planlaması olmayan gençler için mentörlük yapılması, bir kariyer planı belirlenmesi ve işveren-işçi ağının genişletilmesi için bölge çapında toplantılar ve yarışmalar düzenlenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Kariyer Mentörlüğü Projesi	500.000,00

(7) Genç Fikirler Fabrikası

Yozgat Valiliği, Yozgat Belediyesi ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından organize edilen Yozgat Bozok Üniversitesi, Bozok Teknopark ve Sorgun İŞGEM tarafından desteklenen "Genç Fikirler Fabrikası" iş fikri yarışması ile Türkiye'de ticari değer taşıyan, gençlere istihdam olanağı sağlayabilecek yenilikçi iş fikirleri olan genç girişimci bireylerin veya takımların iş fikirlerini Yozgat'ta hayata geçirmelerinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu yarışma sonucunda sunulan iş fikirleri arasından en başarılı olanları bağımsız jüri tarafından seçilerek, bir prototipe dönüştürülmesi için malzeme ve hizmet alımları kalemlerinde finans desteği sağlanacaktır. Ayrıca başarılı bulunan girişimci adaylarına Sorgun İŞGEM ve Bozok Teknopark'ta firmalarını kurmak ve girişimlerini başlatmak istemeleri halinde gerekli destekler sunulacaktır. Bu proje ile 3 adet geçici, 3 adet kalıcı istihdam yapılacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Genç Fikirler Fabrikası	600.000,00

(8) OSB Odaklı Yatırım Promosyon Faaliyetleri

Yozgat'ta yeni kurulan Organize Sanayi Bölgeleri için OSB Müdürlükleri, ilgili TSO'lar, ilde destek veren kurumlardan oluşan bir komisyon ile yatırım yapma potansiyeli olan emek yoğun sektörlerde faaliyet gösteren ya da orta-yüksek teknoloji kurumsal firmalara yönelik yatırım promosyon faaliyetleri yapılacaktır. Ayrıca SEGE kapsamında 6. Kademe ilçeler olarak değerlendirilen Yozgat'ın Aydıncık ve Kadişehri ilçelerinin yatırım ortamı promosyonu yapılacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgeye Yatırım Çekmeye Yönelik Olarak İstanbul ve Ankara İlleri Başta Olmak Üzere Bölge Tanıtım Toplantıları	300.000,00

(9) İhracatı Geliştirme ve Destekleme, İhracatçı Bilgilendirme Faaliyetleri

OKA Dış Ticaret İstihbarat Merkezi ve Sivas TSO işbirliği ile Sivas YDO koordinasyonunda ihracat geliştirme ve danışmanlık faaliyetleri düzenlenecektir. En az 5 firmaya bire bir danışmanlık sağlanacaktır. Ayrıca, bire bir ziyaretler ile Ticaret Bakanlığı destekleri tanıtılacaktır.

Kısaca Yeşil Mutabakat olarak anılan 2019 tarihli bu anlaşma, iklim kriziyle mücadele konusunda Avrupa Birliği'nin var olan taahhütlerini daha geniş ve etkili bir şekilde hayata geçirmeye odaklanıyor. Bu taahhütler için 2050 yılını işaret eden mutabakat, o zamana kadar Avrupa'yı iklim nötr hale getirmeyi amaçlayan bir dizi dönüştürücü politikayı kapsıyor. Bu hedefe ulaşmak için de Ar-Ge ve inovatif projeler üretmeyi amaçlıyor. Avrupa genelinde yeşil bir standart belirlemesinin yanında AB'nin iş birliği içinde olduğu ülkelerden de bu kurallara uymasını bekleyecek olması bakımından öne çıkıyor. Bu kapsamda Kayseri'de faaliyet gösteren firmalar bilgilendirilecek ve "Yeşil Mutabakat" için hazırlanacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	İhracatı Geliştirme ve Destekleme, İhracatçı Bilgilendirme Faaliyetleri	250.000,00

(10) Sivas Melek Yatırımcılık ve Kalkınma Fonları Zirvesi

Sivas'ta Melek Yatırımcılık ve fonlarla alakalı farkındalık oluşturmak hem girişimci hem de yatırımcı sayısını artırmak adına iki günlük bir çalıştay gerçekleştirilecektir. Programın Sivas İŞGEM, C.Ü. Teknokent ve ERBAN'ın desteği ile bu alanda uzmanların katılımıyla gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Sivas Melek Yatırımcılık ve Kalkınma Fonları Zirvesi	300.000,00

(11) 2024-2028 Yılı TR72 Bölge Planı Çalışmaları

2024-2028 Yılı TR72 Bölge Planı hazırlık faaliyetleri 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Bölge planı tanıtım ve gerekirse basımı bu yıl içerisinde gerçekleştirilecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	2024-2028 Yılı TR72 Bölge Planı Çalışmaları	100.000,00

(12) Planlı Firma Ziyaretleri ve Yatırım Destek Raporları

ORAN Yatırım Destek Ofisleri bölgesinde yeni kurulmuş, yatırım teşvik belgesi sürecinde olan ya da sektöründe kilit rolü oynayan firmalardan oluşturulan bir firma havuzu belirleyecektir. Sonrasında, uzmanlar tarafından firma ziyaretleri, danışmanlık ve destek faaliyetleri ile ziyaretleri raporlama faaliyetleri düzenlenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Planlı Firma Ziyaretleri ve Yatırım Destek Raporları	300.000,00

(13) Demirağ OSB Odaklı Yatırım Promosyon Faaliyetleri

Demirağ OSB, Sivas TSO ve ORAN bünyesinde belirlenen bir komisyon maharetiyle Demirağ OSB’de yatırım yapma potansiyeli olan yüksek teknolojiye ya da kurumsal firmalara yönelik yatırım promosyon faaliyetleri yapılacaktır.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Demirağ OSB Odaklı Yatırım Promosyon Faaliyetleri	30.000,00

(14) E-spor Projesi İçin Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile İşbirliği

Proje ile Kayseri genelinde E-spor alanında farkındalık oluşturularak bu spor dalında nitelikli sporcuların yetişmesine katkı sağlanacak ve gençlerin istihdam edilebilirlikleri artırılabilecektir. Faaliyetler sonucunda verilecek eğitimler ile proje katılımcısı gençlerin E-spor branşlarında lisanslı sporcu veya lisanslı antrenör olmaları hedeflenmektedir. E-spor sporcularının sürekli çalışabilecekleri, turnuvalar düzenlenebilecek ve yeni e-sporcuların yetiştirileceği bir merkez ile projenin sürdürülebilirliği sağlanacaktır. E-Spor Merkezi kurulması adına çalışmalar yürütülecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	E-spor Projesi İçin Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile İşbirliği	300.000,00

(15) İmranlı Dorak Peyniri Coğrafi İşaret Başvuru Süreci

SOGEP 2022 yılı kapsamında Sivas ilinde başarılı bulunan “İmranlı’da Yarınlarımız, İş’te Kadınlarımız Projesi” kapsamında kurulan tesiste üretilecek yöreye özgü peynirin markalaşma ve tanıtımı kapsamında coğrafi işaret başvuru süreci Sivas YDO ile işbirliği içinde yürütülecektir.

(16) Akıllı Şehircilik Uygulamaları Çalıştayı

Sivas Belediyesi işbirliği ve Cerebrum Tech. Sponsorluğu ile Türkiye’den ve Güney Kore’den alanında uzman isimlerin katılımı ile akıllı şehircilik uygulamaları çalıştayı düzenlenecektir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
İşbirliği ve Koordinasyon	Akıllı Şehircilik Uygulamaları Çalıştayı	300.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

(1) YDO Uzmanları Eğitim Faaliyetleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü’nün yayınlamış olduğu “Yatırım Destek Ofisi Personeli Gelişim Programı” doğrultusunda YDO personelinin belirlenen uzmanlık alanlarında eğitim almaları planlanmıştır. Bu eğitimlerin ilki Yatırım Fizibilitesi Hazırlama ve Teknik ve Mali Değerlendirme Eğitimleri olacaktır. Planlanan diğer eğitimler şunlardır:

- Büyük Ölçekli İşletmeler, KOBİ’ler ve Girişimciler için TKF ve Özel Sermaye Fonları Başta Olmak Üzere Finansmana Erişim Uzmanlığı Eğitimleri.
- Girişimcilik ve Melek Yatırımcılık Ekosistemi İçerisinde Networking Uzmanlığı Eğitimleri.
- Farklı Sektörlerdeki Yatırımcı ve Girişimcilere Yatırım Danışmanlığı Yapmak Üzere Yatırımlarda Devlet Destekleri Uzmanlığı Eğitimleri.
- Yatırım Ortamı Tanıtım ve Promosyon Faaliyetleri Uzmanlığı Eğitimleri.
- Ar-Ge ve Tasarım Merkezi kurulumu ve yürütülmesine dair mevzuat ve uygulama eğitimleri.

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Kapasite Geliştirme	YDO Uzmanları Eğitim Faaliyetleri	100.000,00

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

v. Ajans Destekleri

(1) SOGEP Programı

2019-2021 yılı SOGEP programının önceliklerinden biri de dezavantajlı gruplarının istihdam imkanlarının artırılmasıdır. Benzer şekilde 2024 yılında da bölgedeki hazır yapıların programa başvurularını sağlamak hedeflenmektedir. SOGEP 2021 yılı kapsamında destek almaya hak kazanan 7 projenin imza süreçlerinin yürütülmesi ve izleme faaliyetleri YDO'lar tarafından gerçekleştirilecektir.

2023 yılı Kalkınma Ajansları Genç İstihdamı Teması adına, SOGEP kapsamında devam eden ve hazırlık aşamasında olan projelerde genç istihdamı hedefi güçlendirilmiş ve değerlendirme koşullarında istihdamın ağırlığı artırılmıştır. **2024 yılında da belirlenen tema kapsamında projelere devam edilecektir.**

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	2024 Yılı Bütçesi (₺)
Ajans Destekleri	SOGEP Programı	8.167.488,72

(2) CMDP Programı

CMDP programı kapsamında program çağrısı, proje geliştirme, proje değerlendirme, bakanlıkla müzakere ve izleme ve değerlendirme süreçleri Sivas Yatırım Destek Ofisi tarafından gerçekleştirilmektedir.

2023 yılı CMDP programı kapsamında Sivas ili için proje havuzu oluşturulmuş ve değerlendirme komitesinin yönlendirmesi doğrultusunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına projeler sunulmuştur. Program kapsamında 2 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Söz konusu projelerin izleme ve değerlendirme faaliyetleri Sivas Yatırım Destek Ofisi tarafından gerçekleştirilecektir. Aynı şekilde 2024 yılı CMDP kapsamında proje geliştirme ve değerlendirme faaliyetlerine devam edilecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Bu başlık altında faaliyet bulunmamaktadır.

viii. Diğer Faaliyetler

(1) “Sivas İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM)” İcra Kurulu ve Yozgat Öğrenen Şehirler Ağı Komisyon Faaliyetleri

Ajansın yararlanıcı olduğu ve Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında yürütülen bir IPA Projesi sonucunda kurulan Sivas İŞGEM’in icra kurulunda yer alan Orta Anadolu Kalkınma Ajansı 2024 yılında icra kurulu faaliyetlerine devam edecek ve projenin sürdürülebilirliği noktasında çalışmalar yapacaktır.

Ajans danışmanlığı ile yürütülen başvuru sürecinin sonucunda Yozgat, UNESCO Learning Cities Global Network’e dahil olmuştur. Ajansımız hem başvuruyu yürüten kurum hem de ildeki genel koordinasyonu sağlamakta olup dönemlik raporları hazırlamaya devam edecektir. Bununla birlikte Ülkemizde diğer öğrenen şehirle işbirliği faaliyetleri yapılması konusunda çalışmalar yapılacaktır.

(2) Sivas- Avrupa Dijital İnovasyon Merkezi Projelerinin Başvurusu

Ulusal koordinasyonu Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Dijital Avrupa Programı’nın özel hedeflerinden bir tanesi başta KOBİ’ler olmak üzere kamu kurumları, büyük ölçekli şirketler, üniversite araştırma merkezleri ve diğer tüm paydaşların dijital dönüşümlerini destekleyecek Avrupa Dijital İnovasyon Merkezlerinin (ADİM) ülkemizde de hizmete açılmasıdır. Bu kapsamda, ulusal çağrıya projeler oluşturulması adına konsorsiyumlar kurulacak ve 2 başvuru yapılacaktır. Birincisi, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası, Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ile Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ortaklığında optik ve yapay zeka alanında dijital inovasyon merkezi (ADİM) başvurusu projesidir. Projede ortak olunması ve projenin yürütülmesinde daha önce CMDP desteği ile kurulan Optik İnce Film ve Tasarım Merkezi ile İleri Alaşımlar Üretim Merkezi’nin dijital dönüşümü hedeflenmektedir. İkincisi, Sivas OSB Müdürlüğü (Sivas İŞGEM), Sivas Ticaret ve Sanayi Odası ile Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ortaklığında eklemeli imalat, tersine mühendislik ve tasarım üzerine dijital inovasyon merkezi (ADİM) başvurusu projesidir. Bu projede de, ORAN GÜDÜMLÜ Proje desteği ile kurulan Sivas İnovasyon Merkezi’nin dijital dönüşümü ve sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ulusal çağrının olumlu sonuçlanması durumunda uluslararası çağrı için proje gelişimine devam edilecektir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 22. Program Süresi ve Zaman Planlaması- Yerel Kalkınma Fırsatları

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
Araştırma Raporlarının Hazırlanması	Özel Amaç 1	Sivas YDO, Yozgat YDO	ORAN	Rapor	x	x	x	x
Yatırım Alanları Kitapçıklarının Türkçe ve İngilizce Olarak Güncellenmesi	Özel Amaç 1	Tüm YDO'lar	ORAN	Faaliyet	x	x		
SUMMIT ERCİYES Geleceğe Yatırım Yapanlar Zirvesi	Özel Amaç 1	Kayseri YDO	ORAN, Erciyes Teknopark, ERBAN	Faaliyet	x			
Benim İşim Girişim İş Fikri Yarışması	Özel Amaç 1	Kayseri YDO	ORAN, Erciyes Teknopark, ERBAN	Faaliyet	x			
Bölgesel Kalkınma Fonu Potansiyel Tespiti ve Raporlama Faaliyetleri	Özel Amaç 1	Kayseri YDO, Sivas YDO	ORAN	Faaliyet	x	x	x	x
2024 Yılı Yatırım Zirvesi	Özel Amaç 1	Tüm YDO'lar	ORAN	Faaliyet		x	x	
Bölge Kalkınma İdareleri ve Diğer Ajanslar ile İş Birliği	Özel Amaç 1	Sivas YDO, Yozgat YDO	ORAN, DAP, KOP,		x	x	x	x
Start in Sivas Genç Girişimciliği Destekleme Maratonu	Özel Amaç 1	Sivas YDO	Cumhuriyet Teknokent, Sivas İŞGEM	Faaliyet	x	x	x	x
Kariyer Mentörlüğü Projesi	Özel Amaç 1	Yozgat YDO	İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Yozgat Bozok Üniversitesi, OSB Müdürlüğü, Yozgat TSO, Bozok Teknopark, İŞKUR, Halk Eğitim Merkezi, KOSGEB	Faaliyet	x	x	x	x
Genç Fikirler Fabrikası	Özel Amaç 1	Yozgat YDO	ORAN, Yozgat Valiliği, YOBÜ ve Teknopark ve Melek Yatırımcı Ağları	Faaliyet	x	x	x	x
OSB Odaklı Yatırım Promosyon Faaliyetleri	Özel Amaç 1	Yozgat YDO	ORAN, Yozgat Valiliği, TSO'lar, OSB Müdürlükleri, TKDK Yozgat İl Koordinatörlüğü, KOSGEB Yozgat İl Müdürlüğü	Faaliyet	x	x	x	x

Faaliyet	İlgili Özel Amaç	Sorumlu Birim	Paydaşlar	Tür	2024			
					1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
Kayseri İhracatçı Firmaları İle “Yeşil Mutabakat” Kapsamında Bilgilendirme Toplantıları	Özel Amaç 1	KYDO	ORAN, Kayseri Sanayi Odası	Faaliyet			X	
İhracat Firmaları Bilgilendirme Toplantıları	Özel Amaç 1	KYDO, SYDO	ORAN, Kayseri Sanayi Odası	Faaliyet			X	
İhracatı Geliştirme ve Destekleme Faaliyetleri	Özel Amaç 1	Sivas YDO	ORAN, Kayseri Ticaret Odası, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası	Faaliyet	X	X	X	
Sivas Melek Yatırımcılık ve Kalkınma Fonları Zirvesi	Özel Amaç 1	Sivas YDO	ORAN, C.Ü. Teknokent, Sivas İŞGEM, ERBAN	Faaliyet				X
2024-2028 Yılı TR72 Bölge Planı Çalışmaları	Özel Amaç 1	Tüm Birimler	TR72 Bölgesi	Faaliyet	X	X	X	X
Planlı Firma Ziyaretleri ve Yatırım Destek Raporları	Özel Amaç 1	Tüm YDO'lar	ORAN, OSB'ler ve Odalar	Faaliyet	X	X	X	X
Demirağ OSB Odaklı Yatırım Promosyon Faaliyetleri	Özel Amaç 1	Sivas YDO	Demirağ OSB, Sivas TSO	Faaliyet	X	X	X	X
E-spor Projesi İçin Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile İşbirliği	Özel Amaç 1	Sivas YDO	Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	Proje	X	X		
İmranlı Dorak Peyniri Coğrafi İşaret Başvuru Süreci	Özel Amaç 1	Sivas YDO	Sivas TSO	Faaliyet	X	X		
Akıllı Şehircilik Uygulamaları Çalıştayı	Özel Amaç 1	Sivas YDO	Belediyeler, Çevre ve Şehircilik İl Md.	Faaliyet	X	X	X	X
YDO Uzmanları Eğitim Faaliyetleri	Özel Amaç 1	YDO'lar	ORAN	Faaliyet		X	X	
SOGEP Programı	Özel Amaç 1	Tüm YDO'lar	ORAN	Faaliyet	X	X	X	
CMDP Programı	Özel Amaç 1	Sivas YDO	KAGM	Faaliyet	X	X	X	X
“Sivas İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM)” İcra Kurulu Faaliyetleri	Özel Amaç 1	Sivas YDO	ORAN, Sivas İŞGEM A.Ş.	Faaliyet				
Sivas- Avrupa Dijital İnovasyon Merkezi Projelerinin Başvurusu	Özel Amaç 1	Kayseri YDO	ORAN, Sivas TSO	Faaliyet	X	X		

f. İzleme ve Değerlendirme

ORAN, Bölge Planı'nda belirtilmiş olan ana amaç ve hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak ve hazırlamış olduğu çalışma programının en iyi seviyede gerçekleşmesini sağlayabilmek adına, faaliyetlerin kurallara uygun yürümesini sağlamak, süreç içerisinde oluşacak riskleri tespit etmek ve bu risklere yönelik düzeltici ve önleyici tedbirleri oluşturarak uygulamaya koymak amacıyla programın sonuçlarını izleme, değerlendirme, koordinasyon ve raporlama faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

Bu süreç aşağıdaki ana faaliyetleri kapsamaktadır;

- Belirtilmiş olan performans kriterlerine yönelik sistematik bilgi ve verilerin toplanması
- Toplanan bilgi ve verilerin analizi ile belirlenen hedeflere yönelik gelişme ve risklerin tespit edilmesi
- Analiz sonuçlarının 3 ya da 6 aylık dönemler halinde Genel Sekretere raporlanması

Belirlenmiş olan performans kriterleri esas alınacaktır. Bu kriterlerin takibi için toplanacak bilgi ve verilerin içeriği, hangi yöntemler ya da kurumlardan tedarik edileceği gibi konular izlenecek uygulamanın performans göstergeleri ile ilgili bölümünde tanımlanmıştır.

Değerlendirme sürecinde ise izlenecek uygulamanın ilgililiği, etkinliği ve sürdürülebilirliği gibi sorulara cevap aranacaktır. Ayrıca uygulama aşamasında karşılaşılan problemler ve hedeflere ulaşılmasına yönelik riskler tespit edilerek ilgili birimler ile paylaşılacaktır.

5.Sonuç ve Değerlendirme

“Kırsal Alanda Yaşayan Bireylerin Sosyo-Ekonomik Kalkınmasının Sağlanması” Programı ile kırsal alanda yaşayan bireylerin örgütlenmesi, pazarlama yeteneklerinin artırılması, yeni pazar kanallarına ulaşmalarının sağlanması, kendilerine has ürünlerin etkin yönetiminin sağlanması, coğrafyalarına uygun yeni bitkilerin denenmesi ve altyapı problemlerini giderilmesi yoluyla sosyo-ekonomik gelişmelerinin sağlanması hedeflenmiştir.

“İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi” programı ile makine-ekipman desteği kadar, firmaların üretim ve yönetim süreçlerinde eğitim ve danışmanlık metotlarını kullanarak ve tasarım yetkinliklerinin artırılması yoluyla rekabet seviyelerinin artırılması, dolaylı yoldan ise daha fazla ihracat yapmaları, hammadde girdilerini azaltmaları ve uzun yıllar faaliyetlerini sürdürebilmeleri amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra TR72 imalat sanayinde genç istihdamını artırmak, gençlerin işgücüne katılımını hızlandırmak ve gençlerin kalifikasyonlarını yükseltmek yönünde faaliyetler planlanmıştır.

“Alternatif Turizm İmkanlarının Geliştirilmesi” Sonuç Odaklı Programı ile kış, termal, sağlık ve turizmne yönelik altyapı imkanlarının geliştirilmesi ve tanıtımının yapılması ile kırsala ait turizm değerlerine yönelik üretim ve uygulamaların çeşitlendirilmesiyle kırsalda alternatif turizmin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca sürdürülebilir turizm konseptinin bölgede farkındalığının sağlanması ve yayılması amaçlanmıştır. Turizm sektörüne yönelik insan kaynakları kapasitesinin ve kalitesinin artırılması hedeflenmiştir.

Yerel Kalkınma Fırsatları’nda yer alan ilk aşama girişimcilerin desteklenmesi, gençlere yönelik eğitimlerde modern teknik ve uygulamaların geliştirilmesi ve kaynak verimliliğinin artırılması yoluyla bölgenin rekabet edebilirliğine katkı yapılacaktır.

Düzenleyici kurumlar ihdas edilerek ve ilgili konudaki paydaşların doğru seçilmesi ve amaçlar noktasında anlaşılması yollarıyla programların sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

6.Ekler

EK-A 2024 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formu

EK-B Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İşbirlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/ Kurum/ Kuruluş/ Kişi Sayısı	Ajans Bütçesinden Katlanılacak Maliyet (TL)
Cezayir- Fas	2024 Yılı II. Çeyreğinde bu ülkelerdeki oda ve kamu kurumları işbirliği ile ziyaret gerçekleştirilecektir.	Yerel Kalkınma Fırsatları	Yeni ticari ilişkilerin kurulması, bu ülkelere yapılan ihracatın en az % 20 artırılması, yeni Pazar oluşturulması ve firmaların ihracat kültürünün artırılması	Sivas TSO, Demirağ OSB, Sivas Merkez OSB	2 kişi	Sivas TSO 2 kişi, OSB'ler 2 kişi	300.000
Almanya, Avusturya ve Fransa	Yozgat ilinden yurtdışına göçen vatandaşların yoğun olarak yaşadığı ülkelerin başında Almanya, Avusturya ve Fransa gelmektedir. Yaklaşık 150 bin Yozgatlı bu ülkelerde yaşamaktadır. Bu durum gerek ticaretin geliştirilmesi gerekse Yozgat iline yatırım çekmek açısından oldukça önemli bir potansiyel teşkil etmektedir. 2024 Yılında Yatırım Zirvesi, İş İnsanları Buluşması gibi etkinlikler düzenlenerek bu potansiyelden faydalanılmaya çalışılacaktır. Bunun yanı sıra sektörel analizler yapılarak yerli ve yabancı yatırımcılar için sektör bazlı etkinlikler/buluşmalar organize edilecektir ve yeni işbirliklerinin kurulması sağlanacaktır.	Yerel Kalkınma Fırsatları	Yabancı Yatırımcı çekme ve yeni iş birlikleri oluşturma	Yozgat Valiliği, Yozgat TSO, TKDK Yozgat İl Koordinatörlüğü, KOSGEB Yozgat İl Müdürlüğü	4 Kişi	6 Kişi	600.000

Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İşbirlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/ Kurum/ Kuruluş/ Kişi Sayısı	Ajans Bütçesinden Katlanılacak Maliyet (TL)
“Öğrenen Şehirler Ağı” üye şehirler	‘UNESCO Öğrenen Şehirler Ağı’ üyelik sürecinin yönetilmesi amacıyla 2024 yılında Yozgat Valiliği ve Yozgat Belediyesi ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı koordinasyonunda bir komisyon kurulacak ve bu komisyon faaliyetleri kapsamında iyi uygulama örnekleri ziyaret edilecektir.	Yerel Kalkınma Fırsatları	İyi uygulama örnekleri ziyaret ederek uygulanabilir örnek projeler bir rapor kapsamında yerel yönetim organlarına sunulacaktır.	“Öğrenen Şehirler Ağı” üye şehirlerin yerel yönetimleri ile Yozgat Belediyesi arasında iş birliklerinin kurulması.	5 Kişi	2 Kişi	400.000

Ek-C Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Tarımda Teknoloji Kullanımı Semineri	Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma	Tarımda teknoloji kullanımı noktasında iyi uygulama örneklerinin görüşülmesi, uygulama örneklerinin neler olabileceği ve bölge yapısına uygun teknolojilerin belirlenmesi	Tarımda teknoloji kullanımına yönelik mevcut durumun tartışılması ve bu konuda bilgilendirme yapılması	200.000 TL	Kayseri, Sivas, Yozgat	İl Tarım Orman Müdürlüğü	KSKB	01 Temmuz-30 Eylül 2024
Ajanslar ve Bölgesel Kalkınma İdareleri Tecrübe Paylaşım Toplantısı	Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma	KOP, DAP ve Ajansların kırsal kalkınma alanında verdiği destekler ve yaşanan tecrübelerin paylaşılması	Aynı bölgeye yönelik yürütülen faaliyetlerde daha etkin yönetimin sağlanması	100.000 TL	Sivas, Yozgat	DAP, KOP, (Bu bölgeye dahil olan) Ajanslar	KSKB	01 Temmuz-30 Eylül 2024
Kariyer Buluşmaları	Kırsalda Yenilikçi ve Sürdürülebilir Kalkınma	Kırsal kalkınma alanında çalışan ve bu konuda iyi uygulama örnekleri gerçekleştiren kişilerle üniversite öğrencilerinin bir araya getirilmesi	Kırsal kalkınma alanında genç istihdamı açısından kariyer imkanlarının öğrencilere tanıtılması	200.000 TL	Kayseri, Sivas, Yozgat	Üniversiteler	KSKB	01 Temmuz-31 Aralık 2024

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
İmalat Sanayide Yeşil Dönüşüm Bilgilendirme Toplantıları	İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	TR72 Bölgesi imalat sanayinin karbon ayak izi, sınırda karbon düzenlemesi, yeşil mutabakat gibi konularda bilgi sahibi olması	Yeşil mutabakat ile ilgili devlet desteklerine başvuru yapmaya, yatırım yapmaya hazır KOBİ'ler	200.000 TL	Kayseri, Sivas, Yozgat	İl Sanayi ve Ticaret Odaları, OSB Müdürlükleri	İSDB	1 Ocak – 30 Haziran 2024
Yeşil Mutabakat Bilgilendirme Lobi Faaliyetleri	İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	TR72 Bölgesi imalat sanayinin karbon ayak izi, sınırda karbon düzenlemesi, yeşil mutabakat gibi konularda bilgi sahibi olması	Yeşil mutabakat ile ilgili devlet desteklerine başvuru yapmaya, yatırım yapmaya hazır KOBİ'ler	200.000 TL	Kayseri, Sivas, Yozgat	İl Sanayi ve Ticaret Odaları, OSB Müdürlükleri	İSDB	1 Ocak – 31 Aralık 2024
Sivas ve Yozgat İmalat Sanayi Verimlilik Lobi Faaliyetleri	İmalat Sanayinde Katma Değerli Üretimin Geliştirilmesi	Sivas ve Yozgat imalat sanayi firmalarının yalın dönüşüm konusunda bilgi sahibi olması	Verimlilik ve yalın dönüşüm ile ilgili devlet desteklerine başvuru yapmaya, yatırım yapmaya, yarışmalara başvurmaya hazır KOBİ'ler	200.000 TL	Sivas, Yozgat	İl Sanayi ve Ticaret Odaları, OSB Müdürlükleri	İSDB	1 Nisan – 30 Eylül 2024
Divriği Alternatif Turizm İşbirliği Buluşması	Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi	Yakın zamanda cittaslow ağına dahil olan Arapgir ve Kemaliye (Eğir) ile aynı turizm rotasında bulunan Divriği ilçesinin hem rota anlamında hem de turizm tanıtımı anlamında bir araya	Divriği ilçesi cittaslow ağına kabul edilmesi	100.000 TL	Sivas	ORAN, Divriği Belediyesi, İlgili Belediyeler ve İl Kültür Turizm Md.	TTKB, SYDO	Eylül 2024

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleş-tirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		getirilerek geliştirilmesi amacıyla bir işbirliği organizasyonu gerçekleştirilecektir.						
Gastronomi Festivali	Alternatif Turizm İmkânlarının Geliştirilmesi	Bölgenin yöresel yemeklerini, mutfağını ve kültürünü tanıtmak amacıyla düzenlenecektir.	Yöresel mutfağın uluslararası bilinirliğinin artırılması	400.000 TL	Kayseri	ORAN, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür Turizm Md.	TTKB	Eylül 2024
SUMMIT ERCİYES Geleceğe Yatırım Yapanlar Zirvesi	YKF	Girişimcilik ekosisteminin desteklenmesi ve geliştirilmesi	Girişimci ve melek yatırımcı buluşması	600.000 TL	Kayseri	Erciyes Teknopark A.Ş.	KYDO	Şub.24
Benim İşim Girişim İş Fikri Yarışması	YKF	Girişimcilik ekosisteminin desteklenmesi ve geliştirilmesi	Teknoloji tabanlı iş fikirlerinin ticarileşebilir ürüne dönüştürülmesi ve 1. aşama prototiplerinin yapılması	600.000 TL	Kayseri	Erciyes Teknopark A.Ş.	KYDO	1 Mart – 31 Ekim 2024

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleş- tirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Genç Fikirler Fabrikası II. Dönem	YKF	Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat Teknopark ve Sorgun İŞGEM işbirliğinde genç girişimcilik konusunda farkındalık sağlamak, bu alana yönlendirmek ve motive etmek adına yarışma, konferans vb. etkinlikler düzenlenecektir.	En az 1 girişimcinin desteklenmesi ve şirket kurulumunun sağlanması.	600.000	Yozgat	Yozgat Valiliği, Yozgat Belediyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Bozok Teknopark, Sorgun İŞGEM	YYDO	2024 Yılı Geneli

Kariyer Mentörlüğü Projesi	YKF	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen 'Gençlerin İstihdamı' teması kapsamında geliştirilen proje ile iş arayan gençler ve vasıflı eleman ihtiyacı olan sektör yetkilileri bir araya getirilerek gerekli yönlendirmelerin yapılması, gençlerin gerekli eğitimlerin almalarının sağlanması, henüz kariyer planlaması olmayan gençler için mentörlük yapılması, bir kariyer planı belirlenmesi ve işveren-işçi ağının genişletilmesi için bölge çapında toplantılar ve yarışmalar düzenlenecektir.	1 adet Kariyer Günü düzenlenmesi 2 adet Eğitim Programları düzenlenmesi	500.000	Yozgat	Yozgat Valiliği, Yozgat Belediyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, İl Milli Eğitim Müd., İŞKUR, KOSGEB, Bozok Teknopark, Sorgun İŞGEM	YYDO	2024 Yılı Genel
----------------------------	-----	---	--	---------	--------	---	------	-----------------

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleş- tirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
İhracat Firmaları Bilgilendirme Toplantıları	YKF	İlde faaliyet gösteren firmaların ihracat potansiyellerinin artırılması amacıyla bilgilendirme ve tanıtım toplantısı düzenlenmesi.	1 adet Bilgilendirme Toplantısı Yapılması	200.000	Yozgat	Yozgat Valiliği, TSO'lar	YYDO	2024 Yılı Geneli
Bölgeye Yatırım Çekmeye Yönelik Olarak İstanbul ve Ankara İlleri Başta Olmak Üzere Bölge Tanıtım Toplantıları	YKF	İlin yatırım ortamını tanıtmak ve yeni yatırımcıların gelmesini sağlamak amacıyla, çeşitli illerde tanıtım toplantıları düzenlenmesi ve tanıtım materyalleri hazırlanması.	1 adet Bölge Ziyareti yapılması.	300.000	Yozgat	Yozgat Valiliği, TSO'lar, OSB Müdürlükleri	YYDO	2024 Yılı Geneli
Proje ve Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi ve PCM Eğitimlerinin Verilmesi	YKF	İlin proje ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla toplantılar, çalıştaylar veya eğitimler düzenlenmesi.	1 adet Kadın Girişimciliği konusunda panel yapılması. 3 adet PCM eğitimi verilmesi.	200.000	Yozgat	Yozgat Valiliği, Kaymakamlıklar, Belediyeler, Kamu Kurumları ve STK'lar	YYDO	2024 Yılı Geneli

Ek-D Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli (Ajans eliyle/Parçalı hizmet alımı/Hizmet alımı)	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Akıllı Tarım Unsurları ve Uygulama Örnekleri Raporu	Akıllı tarım uygulamalarının neler olduğu ve uygulama alanları, bölgede bu uygulamaların hangi alanlarda yapılabileceğine ilişkin rapor hazırlanması amaçlanmaktadır.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
TR72 Bölgesi İmalat Sanayi Yeşil Fırsatlar Rehberi Hazırlanması	Kayseri imalat sanayindeki yeşil dönüşüm fırsatlarının tespit edilmesi, imalat sanayinin yönlendirilmesi	Hizmet Alımı	Bu rehberin hazırlanması aşamasında kullanılan teknikler ve saha çalışmaları için Ajans uzman kaynağı yeterli gelmeyecektir.
Sivas Yeşil Dönüşüm Rehberi	Sivas imalat sanayindeki yeşil dönüşüm fırsatlarının tespit edilmesi, imalat sanayinin yönlendirilmesi	Hizmet Alımı	Bu rehberin hazırlanması aşamasında kullanılan teknikler ve saha çalışmaları için Ajans uzman kaynağı yeterli gelmeyecektir.
TR72 Bölgesi Savunma ve Havacılık Pazar Analizi Hazırlanması	TR72 Bölgesi imalat sanayine girmek isteyen yatırımcılar için sivil havacılık sektörünün potansiyellerinin araştırılması	Yarı Hizmet Alımı	Bu raporun ön çalışmaları ve araştırmaları Ajans uzmanları marifetiyle yapılacak olup, gerek görülmesi halinde bazı kapsamlar için hizmet alımı yapılabilir.
TR72 Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Raporu	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Türk turizm endüstrisinde benimsenmesi zorunlu tutulan ilke ve uygulamaları içeren Türkiye Sürdürülebilir Turizm Endüstri Kriterleri (TR-I) 'ne TR72 Bölgesi turizm sektörünün uyumu.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Sivas ve Yozgat'taki Turizm Rotaları	TR72 Bölgesinde görsel tanıtım materyallerinin oluşturulması esnasında bazı rotalar ön plana çıkmaktadır. Aksayan noktalar görülmektedir. Rapor ile iyi rotaların belirlenmesi ve geliştirilebilecek alanların tespit edilecektir.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli (Ajans eliyle/Parçalı hizmet alımı/Hizmet alımı)	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
TR72 için Butik Otel Konsept Önerileri	Dünyada turizm “butik” tarza doğru yol almaktadır. Bunun başlıca nedenleri “her şey dahil” konseptlerin turistleri hem tatmin etmemesi hem de gelirin sadece bir kaynağa aktarılmasına neden olması olarak gösterilebilir. Akışkan bir şekilde butik tarza yönelen turizmin niş alanların da katkılarıyla katma değeri yüksek bir etki yaratacaktır. Butik turizme yönelmenin araçlarından biri de konsept olarak farklı dizayn edilmiş butik otellerdir. Bu çalışma ile Dünya’da ve Avrupa’da yer alan niteliği yüksek butik otel konseptleri araştırılarak TR72de uygulanmasının sağlanmasıdır.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Kayseri Kırsal İlçe Gelişim Raporları	YDO uzmanları tarafından hazırlanan Kırsal İlçe Gelişim Raporlarının güncellenmesi	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Sektörlerin Sınırdaki Karbon Ayak İzi Uygulanmasını Hazırlık Seviyesi Araştırma Raporu	2026 yılı sonrası sınırdaki karbon ayak izi tarife uygulamasıyla muhatap olacak sektörlerle üye firmaların hazırlık seviyelerinin tespit edilmesi	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Modern Şehircilik Anlayışında Bisikletle Ulaşımın Özendirilmesi Araştırma Raporu	Dünyadaki modern şehircilik örneklerinin incelenerek şehir içi ulaşımında çevre dostu ve ekonomik olan bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için geliştirilen politika ve altyapı faaliyetlerinin tespit edilmesi ve Kayseri şehrine uygulanmasının araştırılması	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Yozgat Yeşil Dönüşüm Rehberi	Yozgat imalat sanayindeki yeşil dönüşüm fırsatlarının tespit edilmesi, imalat sanayinin yönlendirilmesi	Hizmet Alımı	Bu rehberin hazırlanması aşamasında kullanılan teknikler ve saha çalışmaları için Ajans uzman kaynağı yeterli gelmeyecektir.

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli (Ajans eliyle/Parçalı hizmet alımı/Hizmet alımı)	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
İlçe Gelişim Raporları	TR 72 Bölgesi ilçelerinin mevcut durumlarını, ihtiyaç ve gelişim planlarını ortaya koymak, yeni proje fikirleri oluşturmak adına YDO Uzmanları tarafından hazırlanacaktır.	Parçalı Hizmet Alımı	Ajans koordinasyonunda hizmet alımı yapılacaktır.
TR72 Bölgesi Planlı Firma Ziyaretleri Raporu	TR72 Bölgesi'nde kurulmuş, yatırıma başlamış ya da sektörü için kilit rol oynayan firmaların ziyaret edilmesi sonucu oluşacak veriler rapora dönüştürülecektir.	Parçalı Hizmet Alımı	Ajans koordinasyonunda hizmet alımı yapılacaktır.
Yozgat Tekstil Sektörü Analizi ve İlde Kümeleşmenin Desteklenmesi Raporu	Yozgat'ta tekstil üretimi konusunda mevcut altyapının incelenerek ürün çeşitliliğinin artırılması ve markalaşma konusunda ihtiyaçların belirlenmesi için yapılan çalışmalar rapora dönüştürülecektir.	Hizmet Alımı	Bu raporun hazırlanması aşamasında kullanılan teknikler ve saha çalışmaları için Ajans uzman kaynağı yeterli gelmeyecektir.
Yozgat için e-Spor Araştırma Raporu	Yozgat'ta e-Spor faaliyetlerinin farkındalığın artırılması amacıyla araştırma raporu hazırlanacaktır.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle
Kuruyemiş Sektör Analizi Raporu	Yozgat'ta kuruyemiş imalatı konusunda kümelenme çalışmaları başlamış olup konu ile ilgili araştırma raporu hazırlanacaktır.	Ajans Eliyle	Ajans Eliyle

Ek-E Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları Tablosu

2024 yılında Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışması yapılmayacaktır.